

Objašnjenja

Promjene PDV-a u EU-u u pogledu
posebne odredbe za mala poduzeća

Direktiva Vijeća (EU) 2020/285
Provedbena uredba Komisije (EU) 2021/2007

Izjava o ograničenju odgovornosti: Ova objašnjenja nisu pravno obvezujuća i sadržavaju samo praktične i neslužbene smjernice o tome kako bi se pravo EU-a trebalo primjenjivati na temelju stajališta Komisijine Glavne uprave za oporezivanje i carinsku uniju.

EUROPSKA KOMISIJA

Glavna uprava za oporezivanje i carinsku uniju
Uprava C – Neizravno oporezivanje i porezna uprava
Odjel C.1 – Politika poreza na dodanu vrijednost

Podaci za kontakt: taxud-unit-c1@ec.europa.eu

Europska komisija
B-1049 Bruxelles

Ovaj je dokument sastavljen za Europsku komisiju, ali odražava samo mišljenja autorâ i Europska komisija nije odgovorna ni za koje posljedice ponovne uporabe ove publikacije.

Luksemburg: Ured za publikacije Europske unije, 2024.

© Europska unija, 2024.

Politika ponovne uporabe dokumenata Europske komisije uređena je Odlukom Komisije 2011/833/EU od 12. prosinca 2011. o ponovnoj uporabi dokumenata Komisije (SL L 330, 14.12.2011., str. 39.). Ako nije drukčije navedeno, ponovna uporaba ovog dokumenta dopuštena je na temelju dozvole Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). To znači da je ponovna uporaba dopuštena uz navođenje odgovarajućih izvora i svih izmjena.

Cilj je ovih objašnjenja omogućiti bolje razumijevanje određenih dijelova zakonodavstva EU-a o PDV-u. Pripremile su ih službe Komisije i, kako je navedeno u izjavi o ograničenju odgovornosti na prvoj stranici, nisu pravno obvezujuća.

Ova objašnjenja nisu sveobuhvatna. To znači da, iako su njima obuhvaćene podrobne informacije o nizu pitanja, mogu postojati elementi koji nisu obuhvaćeni ovim dokumentom.

Svakom čitatelju objašnjenja koji je zainteresiran za određenu temu savjetuje se i preporučuje da pročita cijelo poglavlje o toj temi.

- **Zašto su potrebna objašnjenja?**

Posebna odredba za mala poduzeća („odredba za MSP-ove“) omogućuje malim poduzećima da prodaju robu i usluge svojim kupcima bez obračunavanja PDV-a (izuzeće od plaćanja PDV-a) i da ostvare određena pojednostavljenja u vezi s obvezama usklađivanja i ispostavljanja računa. Budući da je ta odredba neobvezna, mala poduzeća mogu odlučiti hoće li je primjenjivati (ako ispunjavaju uvjete) ili se pridržavati standardnih pravila o PDV-u i obračunavati PDV svojim kupcima.

Ova objašnjenja sastavljena su zbog izmjene postojećih pravila o primjeni odredbe za MSP-ove. Nova pravila primjenjivat će se od 1. siječnja 2025. Cilj objašnjenja je objasniti funkcioniranje odredbe za MSP-ove na temelju novih pravila i omogućiti **bolje razumijevanje zakonodavstva donesenog na razini EU-a**, a osobito [Direktive Vijeća \(EU\) 2020/285](#) o izmjeni Direktive Vijeća 2006/112/EZ (Direktiva o PDV-u) i Uredbe (EU) br. 904/2010 o administrativnoj suradnji.

- **Što se nalazi u objašnjenjima?**

Objašnjenja treba smatrati **vodičem** koji se može upotrijebiti za pojašnjenje praktične primjene novih pravila povezanih s posebnom odredbom za mala poduzeća. U njima se objašnjavaju pravila koja se primjenjuju od 1. siječnja 2025. a obuhvaćaju i postojeća pravila koja će se nastaviti primjenjivati nakon 1. siječnja 2025. i nova pravila.

Upućivanja na članke Direktive o PDV-u odnose se na članke koji se primjenjuju od 1. siječnja 2025., osim ako je drukčije navedeno.

U ovim objašnjenjima pronaći ćete odgovore na sljedeća pitanja, među ostalim:

- Što je odredba za MSP-ove i kako funkcionira?
- Koje su razlike između odredbe za MSP-ove i standardnog sustava PDV-a?
- Ako već primjenjujem odredbu za MSP-ove u svojoj državi članici, što će se za mene promijeniti od 1. siječnja 2025.?
- Ako ne primjenjujem odredbu za MSP-ove u svojoj državi članici, ali želim početi od 1. siječnja 2025., što trebam učiniti?
- Što je prekogranična odredba za MSP-ove i koji su uvjeti za njezinu primjenu?
- Ako više ne želim primjenjivati odredbu za MSP-ove, što trebam učiniti?
- Ako primjenjujem sustav „sve na jednom mjestu“, što će se promijeniti za mene?

- **Značajke objašnjenja**

Objašnjenja su rezultat zajedničkog rada: iako ih izdaje Glavna uprava Europske komisije za oporezivanje i carinsku uniju (GU TAXUD), o njima je provedeno savjetovanje s državama članicama i gospodarskim subjektima u Skupini o budućnosti PDV-a, odnosno u Stručnoj skupini za PDV.

Ova objašnjenja nisu pravno obvezujuća. Objašnjenjima se ne izražava službeno mišljenje Europske komisije niti stajališta izražena u njima obvezuju Europsku komisiju.

Objašnjenja ne zamjenjuju smjernice Odbora za PDV, koje imaju vlastitu ulogu. Osim toga, razlikuju se po svojoj prirodi: objašnjenja odražavaju stajališta GU-a TAXUD, a smjernice Odbora za PDV prihvata Odbor za PDV, savjetodavni odbor koji čine predstavnici država članica i Komisije. Međutim, nekoliko smjernica o posebnoj odredbi za mala poduzeća koje je Odbor za PDV već prihvatio u trenutku objave ovih objašnjenja navedeno je ovdje kako bi se iznijele sve dostupne informacije o ovoj temi.

Nacionalne porezne uprave mogu izdati i vlastite smjernice za primjenu novih pravila o PDV-u u pogledu posebne odredbe za mala poduzeća.

Na njima se još uvijek radi: ova objašnjenja nisu konačni proizvod, već odražavaju situaciju u određenom trenutku u skladu s tada dostupnim znanjem i iskustvom.

Sadržaj

Sadržaj	
Sadržaj	4
Popis slika	7
Pokrate	9
Pojmovnik	10
Sažetak	13
1. Uvod.....	16
1.1. Temeljno funkcioniranje standardnog sustava PDV-a	16
1.2. Posebna odredba za mala poduzeća.....	17
1.2.1. Pojam „malo poduzeće”	17
1.2.2. Izuzeće od plaćanja PDV-a i odbitak PDV-a	17
1.2.3. Neobvezna primjena	18
1.2.4. Manje rada na usklađivanju	19
1.3. Razlog za preispitivanje odredbe za MSP-ove.....	19
1.4. Temelj nove odredbe za MSP-ove: proširenje njezina teritorijalnog područja primjene	21
1.5. Nova odredba za MSP-ove: dvije razine primjene	22
1.5.1. Domaća razina	23
1.5.2. Prekogranična razina	23
1.6. Mjerodavni pravni akti	25
2. Glavne značajke nove odredbe za MSP-ove	27
2.1. Pojam poslovnog nastana	27
2.1.1. Država članica poslovnog nastana.....	27
2.1.2. Stalni poslovni nastan i upis malih poduzeća u EU-u u registar obveznika PDV-a.....	28
2.1.3. Situacija malih poduzeća koja nisu iz EU-a.....	29
2.2. Područje primjene.....	29
2.2.1. Obuhvaćene transakcije	29
2.2.2. Isključene transakcije	31
2.2.3. Što ima prednost: odredba za MSP-ove ili standardni sustav PDV-a?	31
2.3. Nacionalni godišnji prag naspram sektorskih pragova	37
2.4. Izračun godišnjeg prometa.....	37

3. „Domaća“ odredba za MSP-ove.....	42
3.1. Uvjeti za primjenu ove odredbe.....	42
3.1.1. Država članica poslovnog nastana.....	42
3.1.2. Obuhvaćene transakcije	43
3.1.3. Nacionalni godišnji prag naspram sektorskih pragova.....	43
3.2. Pojednostavljenja u okviru ove odredbe	45
3.2.1. Registracija	45
3.2.2. Prijave PDV-a	46
3.2.3. Knjigovodstvo	46
3.2.4. Računi	47
3.2.5. Ostale administrativne obveze	47
3.3. Prestanak primjene odredbe	47
3.3.1. Prelazak na prekograničnu odredbu za MSP-ove.....	47
3.3.2. Premještanje sjedišta gospodarske djelatnosti	48
3.3.3. Dobrovoljni prestanak.....	48
3.3.4. Isključenje	49
3.3.5. Razdoblje karantene.....	54
4. „Prekogranična“ odredba za MSP-ove	56
4.1. Godišnji promet u Uniji: provjera ispunjavanja uvjeta	57
4.2. Nacionalni godišnji prag	60
4.3. Prethodna obavijest	66
4.3.1. Sadržaj	67
4.3.2. Iznosi o kojima je potrebno izvjestiti	70
4.3.3. Ispunjavanje prethodne obavijesti: godišnji promet i pragovi.....	71
4.3.4. Jezik	74
4.3.5. Valuta.....	74
4.4. Individualni identifikacijski broj (broj „EX“)	75
4.5. Postupak registracije.....	76
4.5.1. Rok.....	76
4.5.2. Datum početka izuzeća.....	78
4.6. Ažuriranje prethodne obavijesti	80
4.6.1. Promjena informacija o MSP-u.....	81
4.6.2. Proširenje izuzeća na dodatne države članice.....	81
4.6.3. Značajne pogreške otkrivene prije dodjele broja „EX“	81
4.6.4. Ispravci i pogreške otkrivene nakon dodjele broja „EX“	82

4.7. Tromjesečno izvješće	82
4.7.1. Vrijednosti koje treba uključiti u izvješće	85
4.7.2. Poseban slučaj – prvo tromjesečno izvješće	85
4.7.3. Poseban slučaj – prekoračenje praga godišnjeg prometa u Uniji: završno izvješće...	86
4.7.4. Ispravci.....	88
4.7.5. Ostale pojednostavnjene obveze	88
4.7.6. Posljedice neispunjavanja obveza	89
4.8. Prestanak primjene prekogranične odredbe za MSP-ove	90
4.8.1. Dobrovoljni prestanak	90
4.8.2. Isključenje	91
4.9. Žalbe	98
5. Odbitak ulaznog PDV-a.....	99
5.1. Domaća odredba za MSP-ove	99
5.2. Prekogranična odredba za MSP-ove	100
6. Odnos sa standardnim sustavom PDV-a	106
6.1. Transakcije koje dovode do obveze upisa u registar obveznika PDV-a	106
6.2. Transakcije isključene iz odredbe za MSP-ove.....	108
7. Odnos s drugim posebnim odredbama	110
7.1. Odnos između odredbe za MSP-ove i sustava „sve na jednom mjestu”	110
7.1.1. Mogućnost koegzistiranja odredbe za MSP-ove i sustava „sve na jednom mjestu” za Uniju	110
7.1.2. Prodaja robe i telekomunikacijskih usluga, usluga emitiranja i električnih usluga potrošačima na daljinu: mjesto isporuke	111
7.1.3. Odredba za MSP-ove i sustav „sve na jednom mjestu” za Uniju: scenariji slučajeva	114
7.2. Odnos odredbe za MSP-ove i sustava „sve na jednom mjestu” za uvoz	118
7.3. Odredba za MSP-ove i paušalna odredba za poljoprivrednike	119
7.4. Odredba za MSP-ove, odredba za putničke agente i odredba za rabljenu robu	119
7.5. Odredba za MSP-ove i odredba za investicijsko zlato.....	120
8. Knjigovodstvo na novčanoj osnovi.....	121
Prilog – Funtcioniranje progresivne porezne olakšice.....	122

Popis slika

Slika 1:	Naplata PDV-a u okviru standardnog sustava PDV-a	16
Slika 2:	Temeljni mehanizam odredbe za MSP-ove.....	18
Slika 3:	Mjesto oporezivanja: mjesto podrijetla naspram mjesta odredišta	20
Slika 4:	Teritorijalno područje primjene odredbe za MSP-ove do 31. prosinca 2024.	21
Slika 5:	Teritorijalno područje primjene odredbe za MSP-ove od 1. siječnja 2025....	22
Slika 6:	Domaća razina primjene odredbe za MSP-ove	23
Slika 7:	Prekogranična razina primjene odredbe za MSP-ove – scenarij A1.....	23
Slika 8:	Prekogranična razina primjene odredbe za MSP-ove – scenarij A2.....	24
Slika 9:	Prekogranična razina primjene odredbe za MSP-ove – scenarij B.....	24
Slika 10:	Mjesto poslovnog nastana u kontekstu odredbe za MSP-ove	28
Slika 11:	Izuzeće od plaćanja PDV-a na isporuke robe među poduzećima u drugu državu članicu EU-a	33
Slika 12:	Isporuka usluga poslovnom korisniku koji se nalazi u drugoj državi članici ..	34
Slika 13:	Prodaja robe na daljinu krajnjim potrošačima	35
Slika 14:	Isporuke robe koje se prevoze ili otpremaju izvan EU-a.....	36
Slika 15:	Izračun godišnjeg prometa – zbirna tablica	40
Slika 16:	Nacionalni godišnji prag – prethodna i tekuća kalendarska godina	44
Slika 17:	Nacionalni godišnji prag – tekuća kalendarska godina i prethodne dvije kalendarske godine.....	45
Slika 18:	Primjena prijelaznog razdoblja – primjer A	50
Slika 19:	Primjena prijelaznog razdoblja – primjer B	51
Slika 20:	Datum isključenja iz odredbe za MSP-ove – scenarij A.....	52
Slika 21:	Datum isključenja iz odredbe za MSP-ove – scenarij B	53
Slika 22:	Datum isključenja iz odredbe za MSP-ove – scenarij C	54
Slika 23:	Razdoblje karantene u trajanju od jedne kalendarske godine.....	55
Slika 24:	Razdoblje karantene u trajanju od dvije kalendarske godine	55
Slika 25:	Primjena zaštitne granice godišnjeg prometa u Uniji – scenarij A.....	58
Slika 26:	Primjena zaštitne granice godišnjeg prometa u Uniji – scenarij B	59
Slika 27:	Primjena zaštitne granice godišnjeg prometa u Uniji – scenarij C	60
Slika 28:	Primjena nacionalnog godišnjeg praga – scenarij A.....	61
Slika 29:	Primjena nacionalnog godišnjeg praga – scenarij B	62

Slika 30:	Primjena nacionalnog godišnjeg praga – scenarij C	63
Slika 31:	Primjena nacionalnog godišnjeg praga – scenarij D.....	64
Slika 32:	Primjena nacionalnog godišnjeg praga – scenarij E	65
Slika 33:	Država članica poslovnog nastana, jedinstvena kontaktna točka između MSP-ova i drugih država članica	66
Slika 34:	Prethodna obavijest – jedan nacionalni prag.....	72
Slika 35:	Prethodna obavijest – različiti sektorski pragovi, scenarij 1	73
Slika 36:	Prethodna obavijest – različiti sektorski pragovi, scenarij 2	74
Slika 37:	Prethodna obavijest – nacionalna valuta koja nije euro	75
Slika 38:	Individualni identifikacijski broj „EX”	76
Slika 39:	Kronologija redovnog postupka registracije	78
Slika 40:	Datum početka izuzeća.....	80
Slika 41:	Izvještajna razdoblja i rok za podnošenje.....	83
Slika 42:	Tromjesečno izvješće – primjer izvješćivanja	84
Slika 43:	Isključenje – prekoračenje godišnjeg praga Unije	93
Slika 44:	Razdoblje karantene u slučaju prekoračenja praga godišnjeg prometa u Uniji	94
Slika 45:	Isključenje – prekoračenje nacionalnog godišnjeg praga.....	95
Slika 46:	Razdoblje karantene u trajanju od jedne kalendarske godine.....	97
Slika 47:	Razdoblje karantene u trajanju od dvije kalendarske godine	97
Slika 48:	Domaća odredba za MSP-ove i pravo na odbitak PDV-a	99
Slika 49:	Prekogranična odredba za MSP-ove i odbitak PDV-a – scenarij A	100
Slika 50:	Odredba za MSP-ove i odbitak PDV-a – scenarij B.....	101
Slika 51:	Odredba za MSP-ove i odbitak PDV-a – scenarij C.....	102
Slika 52:	Prekogranična odredba za MSP-ove i odbitak PDV-a – scenarij D	103
Slika 53:	Prekogranična odredba za MSP-ove i odbitak PDV-a – scenarij E	104
Slika 54:	Prekogranična odredba za MSP-ove i odbitak PDV-a – scenarij F.....	105
Slika 55:	Odredba za MSP-ove i sustav „sve na jednom mjestu”	111
Slika 56:	Prodaja robe i obavljanje isporuka telekomunikacijskih usluga, usluga emitiranja i elektroničkih usluga krajnjim potrošačima na daljinu	114
Slika 57:	Standardni sustav PDV-a u odnosu na knjigovodstvo na novčanoj osnovi.	121

Pokrate

B2B	među poduzećima (engl. business-to business)
B2C	od poduzeća prema potrošaču (engl. business-to-consumer)
SEU	Sud Europske unije
EU	Europska unija
IOSS	sustav „sve na jednom mjestu” za uvoz (engl. Import One-Stop Shop)
DČ	država članica
MSEST	država članica poslovnog nastana
MSEXE	država članica izuzeća
OSS	sustav „sve na jednom mjestu” (engl. One-Stop Shop)
MSP	malo poduzeće
Odredba za MSP-ove	posebna odredba za mala poduzeća
PDV	porez na dodanu vrijednost
Direktiva o PDV-u	Direktiva Vijeća 2006/112/EZ
Provedbena uredba o PDV-u	Provedbena uredba Vijeća (EU) br. 282/2011

Pojmovnik

Prekogranično izuzeće znači izuzeće odobreno u okviru prekogranične odredbe za MSP-ove⁽¹⁾.

Prekogranična odredba za MSP-ove znači razina posebne odredbe za mala poduzeća koja se odnosi na primjenu te odredbe samo u državama članicama koje nisu država članica poslovnog nastana⁽²⁾ ili i u državi članici poslovnog nastana i u drugim državama članicama.

Prekogranične isporuke robe i usluga znači isporuke robe i usluga kod kojih se dobavljač nalazi u jednoj državi članici, a obveza plaćanja PDV-a postoji u drugoj državi članici.

Prodaja robe na daljinu odnosi se na isporuke robe dobavljača s poslovnim nastanom u državi članici krajnjim potrošačima koji se nalaze u drugoj državi članici ili državama članicama.

Prodaja usluga na daljinu odnosi se na isporuke usluga dobavljača s poslovnim nastanom u državi članici krajnjim potrošačima koji se nalaze u drugoj državi članici ili državama članicama.

Domaće izuzeće odnosi se na izuzeće odobreno poreznom obvezniku s poslovnim nastanom u državi članici u kojoj postoji obveza plaćanja PDV-a⁽³⁾.

Domaća odredba za MSP-ove odnosi se na odredbu za MSP-ove koja se primjenjuje samo u državi članici poslovnog nastana.

Broj „EX” znači individualni identifikacijski broj sa sufiksom „EX”⁽⁴⁾ kojim država članica poslovnog nastana identificira poreznog obveznika koji želi koristiti prekogranično izuzeće.

Izuzeto malo poduzeće, u kontekstu ove posebne odredbe, znači samostalni poduzetnik ili poduzeće koje koristi izuzeće od plaćanja PDV-a u okviru odredbe za MSP-ove u državi članici u kojoj postoji obveza plaćanja PDV-a u okviru standardnog sustava PDV-a.

Izvoz robe odnosi se na isporuke robe kod kojih se roba prevozi iz države članice u zemlju koja nije država članica EU-a.

⁽¹⁾ Članak 284. stavak 2. Direktive o PDV-u.

⁽²⁾ Članak 284. stavak 2. Direktive o PDV-u.

⁽³⁾ Članak 284. stavak 1. Direktive o PDV-u.

⁽⁴⁾ Članak 284. stavak 3. Direktive o PDV-u.

Ulagne transakcije obuhvaćaju domaću kupnju robe i usluga (i one s mehanizmom prijenosa porezne obvezne), kupnju robe iz druge države članice, kupnju usluga od dobavljača s poslovnim nastanom u drugoj državi članici, uvoz robe i kupnju usluga iz zemalja koje nisu države članice EU-a.

Isporuke robe unutar EU-a odnose se na isporuke robe koja se prevozi iz jedne države članice u drugu.

Godišnji promet u državi članici znači ukupna godišnja vrijednost isporuka robe i usluga, bez PDV-a, koje je malo poduzeće obavilo u toj državi članici tijekom kalendarske godine.

Država članica poslovnog nastana znači država članica u kojoj malo poduzeće koje ispunjava uvjete za izuzeće za svoje isporuke robe i usluga u okviru odredbe za MSP-ove ima poslovni nastan⁽⁵⁾; to je država članica u kojoj se obavljaju funkcije glavne uprave tog malog poduzeća ili, u slučaju fizičke osobe, u kojoj ta osoba ima prebivalište⁽⁶⁾.

Država članica izuzeća znači svaka država članica koja nije država članica poslovnog nastana u kojoj malo poduzeće ispunjava uvjete za izuzeće u okviru odredbe za MSP-ove za isporuke robe i usluga.

Nacionalni godišnji prag znači gornja granica koju je država članica utvrdila za primjenu izuzeća od plaćanja PDV-a u okviru odredbe za MSP-ove. Nacionalni godišnji prag ne smije biti viši od 85 000 EUR (ili protuvrijednosti tog iznosa u nacionalnoj valuti).

Izlazne transakcije obuhvaćaju lokalne isporuke robe i usluga, prekogranične isporuke robe i usluga, izvoz robe i isporuke usluga kupcima s poslovnim nastanom u zemljama koje nisu države članice EU-a.

Mjesto poslovnog nastana znači mjesto gdje malo poduzeće ima sjedište gospodarske djelatnosti. Mjesto poslovnog nastana fizičke osobe mjesto je prebivališta te osobe.

Sektorski pravovi odnose se na situaciju u kojoj država članica primjenjuje više od jednog nacionalnog godišnjeg praga. Sektorski pravovi su pravovi godišnjeg prometa koje utvrđuje država članica ispod kojih malo poduzeće može ispunjavati uvjete za primjenu odredbe za MSP-ove i može mu se odobriti izuzeće od plaćanja PDV-a. Nijedan sektorski prag ne smije biti viši od 85 000 EUR (ili protuvrijednosti tog iznosa u nacionalnoj valuti).

⁽⁵⁾ Kako bi se utvrdilo što je potrebno da bi se smatralo da subjekt ima poslovni nastan u državi članici, pogledajte i smjernice utvrđene na 123. sastanku od 20. studenog 2023. – Dokument A – taxud.c.1(2024)794997 – Radni dokument br. 1075 (str. 295.).

⁽⁶⁾ Kako bi se utvrdilo što je potrebno da bi se smatralo da subjekt ima poslovni nastan u državi članici, pogledajte i smjernice utvrđene na 123. sastanku od 20. studenog 2023. – Dokument A – taxud.c.1(2024)794997 – Radni dokument br. 1075 (str. 295.).

Malo poduzeće obuhvaća fizičke osobe koje obavljaju gospodarsku djelatnost, poduzetnike, pravne subjekte itd.

Odredba za MSP-ove znači posebna odredba za mala poduzeća kako je utvrđena u glavi XII. poglavlju 1. Direktive o PDV-u⁽⁷⁾.

Standardni sustav PDV-a znači uobičajena pravila o PDV-u utvrđena u Direktivi o PDV-u.

Teritorij Zajednice znači teritoriji država članica kako su definirani u glavi II. članku 5. Direktive o PDV-u.

Godišnji promet u Uniji znači ukupna godišnja vrijednost isporuka robe i usluga, bez PDV-a, koje je malo poduzeće obavilo na teritoriju Zajednice tijekom kalendarske godine.

Godišnji prag Unije iznosi 100 000 EUR, a samo mala poduzeća čiji godišnji promet u Uniji ne prekoračuje taj prag ispunjavat će uvjete za primjenu prekogranične odredbe za MSP-ove. Postavljanjem godišnjeg praga Unije osigurava se da samo mala poduzeća mogu koristiti prekogranično izuzeće.

Aranžmani Windsorskog okvira odnose se na aranžmane koje je donio Zajednički odbor osnovan u Sporazumu o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju, kako su utvrđeni u Odluci br. 1/2023 od 24. ožujka 2023. o utvrđivanju aranžmana povezanih s Windsorskim okvirom [2023/819].

Radni dani znači svi dani osim blagdana, nedjelja i subota, u skladu s člankom 2. stavkom 2. [Uredbe \(EEZ, Euratom\) br. 1182/71](#) Vijeća od 3. lipnja 1971. o utvrđivanju pravila koja se primjenjuju na razdoblja, datume i rokove.

(7) Svako upućivanje na odredbe kojima se uređuje odredba za MSP-ove iz ovih objašnjenja smatra se upućivanjem na tekst tih odredbi od 1. siječnja 2025.

Sažetak

Opće odredbe

- Odredba za MSP-ove je poseban sustav PDV-a koji malim poduzećima omogućuje da ne obračunavaju PDV na isporuke robe i usluga te se na taj način pojednostavnjuju povezane obveze usklađivanja u pogledu PDV-a. Pri primjeni izuzeća od plaćanja PDV-a gubi se pravo na odbitak ulaznog PDV-a plaćenog pri kupnji robe i usluga povezanih s isporukama izuzetima od plaćanja PDV-a.
- Odredba za MSP-ove nije obvezna i postoji u gotovo svim državama članicama.
- Do 31. prosinca 2024. odredba za MSP-ove dostupna je samo malim poduzećima s poslovnim nastanom u državi članici u kojoj postoji obveza plaćanja PDV-a (domaća primjena odredbe za MSP-ove). Promjena oporezivanja isporuka robe i usluga s mjesta podrijetla na mjesto odredišta dovela je do određenih nejednakosti između malih poduzeća koja imaju poslovni nastan i onih koja nemaju poslovni nastan u istoj državi članici. Kako bi se sva mala poduzeća stavila u ravnopravan položaj, revidirana su pravila odredbe za MSP-ove i uspostavljena neka nova zajednička pravila.
- Od 1. siječnja 2025. odredba za MSP-ove tako je dostupna i malim poduzećima koja nemaju poslovni nastan u državi članici u kojoj postoji obveza plaćanja PDV-a (prekogranična primjena odredbe za MSP-ove). Domaća primjena odredbe za MSP-ove i dalje je na snazi. Odredba za MSP-ove dostupna je samo malim poduzećima s poslovnim nastanom u Europskoj uniji.
- Odredba za MSP-ove i sustav „sve na jednom mjestu“ za Uniju kompatibilni su i mogu koegzistirati.

Domaća odredba za MSP-ove

- Kako bi moglo primjenjivati domaću odredbu za MSP-ove, malo poduzeće mora imati godišnji promet koji ne prekoračuje nacionalni godišnji prag ili primjenjivi sektorski prag koji je utvrdila država članica poslovnog nastana. Taj prag ne smije biti viši od 85 000 EUR.
- Ako malo poduzeće primjenjuje samo domaću odredbu za MSP-ove, mora se obratiti državi članici poslovnog nastana kako bi dobilo informacije o svojim obvezama usklađivanja u pogledu PDV-a (upis u registar obveznika, prijava PDV-a itd.), ako postoje, jer svaka država članica može utvrditi vlastita pravila i oslobođiti mala poduzeća od jedne ili više tih obveza u pogledu PDV-a.

- Ako MSP želi primjenjivati odredbu za MSP-ove u državi članici poslovnog nastana i u jednoj ili više drugih država članica, morat će primjeniti pravila utvrđena za prekograničnu odredbu za MSP-ove.

Prekogranična odredba za MSP-ove

- Kako bi MSP ispunio uvjete za primjenu prekogranične odredbe za MSP-ove, njegov ukupni godišnji promet u 27 država članica ne smije prekoračiti godišnji prag Unije u iznosu od 100 000 EUR ili protuvrijednost tog iznosa u nacionalnoj valuti.
- Osim toga, godišnji promet MSP-a u svakoj državi članici u kojoj želi primjenjivati prekograničnu odredbu za MSP-ove ne smije prekoračiti nacionalni godišnji prag ili primjenjivi sektorski prag u svakoj od tih država članica.
- MSP mora podnijeti samo jednu prethodnu obavijest u državi članici poslovnog nastana kako bi zatražio pristup prekograničnoj odredbi za MSP-ove. Država članica poslovnog nastana djeluje kao kontaktna točka između malog poduzeća i druge države članice ili država članica.
- Obveze malog poduzeća u pogledu PDV-a pojednostavnjene su tako da ono u državi članici poslovnog nastana treba podnijeti jedno tromjesečno izvješće o svojem prometu u 27 država članica. MSP može izdavati pojednostavnjene račune.
- MSP može dobrovoljno napustiti prekograničnu odredbu za MSP-ove u jednoj ili više država članica.
- MSP se isključuje iz prekogranične odredbe za MSP-ove u svim državama članicama kad njegov godišnji promet u Uniji prijeđe prag od 100 000 EUR. Čak i ako njegov godišnji promet u Uniji ne prijeđe prag od 100 000 EUR, MSP se isključuje u jednoj ili više država članica izuzeća ako i kad njegov godišnji promet u jednoj ili više država članica izuzeća prekorači nacionalni godišnji prag koji su utvrstile te države članice izuzeća (ili kad istekne prijelazno razdoblje).
- Isključenje iz prekogranične odredbe za MSP-ove ne bi trebalo spriječiti malo poduzeće da primjenjuje domaću odredbu za MSP-ove, pod uvjetom da ispunjava uvjete u državi članici poslovnog nastana.

- Odredba za MSP-ove i sustav „sve na jednom mjestu” mogu koegzistirati. Malo poduzeće može primjenjivati odredbu za MSP-ove u nekim državama članicama (među ostalim u državi članici poslovnog nastana) i sustav „sve na jednom mjestu” u drugim državama članicama (ali se sustav „sve na jednom mjestu” ne može primjenjivati u državi članici poslovnog nastana). Ako se malo poduzeće isključi iz prekogranične odredbe za MSP-ove u jednoj ili više država članica, može primjenjivati sustav „sve na jednom mjestu” u toj državi članici odnosno tim državama članicama.

1. Uvod

Objašnjenja se odnose na **pravila koja se primjenjuju od 1. siječnja 2025.**, koja obuhvaćaju i **postojeća pravila** koja će se nastaviti primjenjivati i sva **nova pravila**.

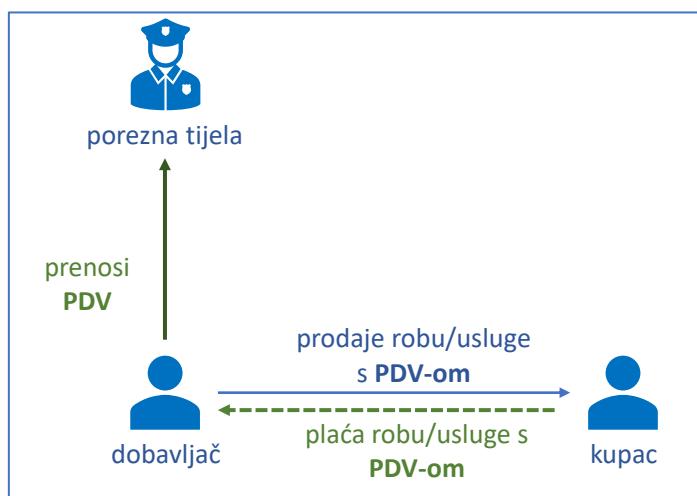
U ovom se odjeljku odgovara na sljedeća pitanja:

- Kako ukratko funkcionira standardni sustav PDV-a?
- Što je posebna odredba za mala poduzeća („odredba za MSP-ove“)?
- Zašto se mijenjaju pravila odredbe za MSP-ove?

1.1. Temeljno funkcioniranje standardnog sustava PDV-a

Opće je pravilo da poduzeće koje prodaje robu i/ili usluge (dalje u tekstu „dobavljač“) mora obračunati PDV svojem kupcu. Kupac plaća PDV dobavljaču, koji ga onda prenosi poreznim tijelima. Kad **obračuna PDV kupcima, dobavljač**, u načelu, **ima pravo na odbitak PDV-a plaćenog pri kupnji robe i usluga korištenih za obavljanje tih oporezivih isporuka** ⁽⁸⁾.

Na slici u nastavku sažeto je prikazano kako u okviru standardnog sustava PDV-a dobavljač naplaćuje PDV od svojeg kupca u ime poreznih tijela.

Slika 1: Naplata PDV-a u okviru standardnog sustava PDV-a

⁽⁸⁾ Članak 168. Direktive o PDV-u.

Kako bi se poreznim tijelima pomoglo u naplati PDV-a, Direktivom o PDV-u⁽⁹⁾ utvrđuje se niz pravila kojih se poduzeća moraju pridržavati (npr. upis u registar obveznika PDV-a, ispostavljanje računa, vođenje knjiga i izvješćivanje). Pri primjeni tih pravila mala poduzeća (dalje u tekstu „MSP-ovi”) snose razmjerno veće troškove usklađivanja od velikih poduzeća jer imaju manje resursa na raspolaganju te zbog složenosti i razlika među nacionalnim sustavima PDV-a.

1.2. Posebna odredba za mala poduzeća

Posebna odredba za mala poduzeća (dalje u tekstu „odredba za MSP-ove”) u glavi XII. poglavljiju 1. Direktive o PDV-u osmišljena je kako bi se MSP-ovima olakšalo ispunjavanje obveza u pogledu PDV-a primjenom **izuzeća od plaćanja PDV-a** na isporuke robe i usluga, zbog čega je potrebno **manje rada na usklađivanju**.

1.2.1. Pojam „malo poduzeće”

Odredba za MSP-ove osmišljena je za mala poduzeća. U kontekstu ovih objašnjenja pojam „mala poduzeća” odnosi se na svaku osobu koja se smatra poreznim obveznikom u svrhu PDV-a⁽¹⁰⁾, bez obzira na oblik (samozaposlene osobe, samostalni djelatnici, start-up poduzeća, dionička društva, fizičke osobe koje obavljaju gospodarsku djelatnost itd.), čiji godišnji promet u Europskoj uniji ne prelazi prag od 100 000 EUR (prekogranična odredba za MSP-ove) odnosno nacionalni godišnji prag ili sektorski prag države članice poslovnog nastana (domaća odredba za MSP-ove).

1.2.2. Izuzeće od plaćanja PDV-a i odbitak PDV-a

U okviru odredbe za MSP-ove malo poduzeće može **izuzeti od PDV-a⁽¹¹⁾** isporuke robe i usluga za svoje kupce, poduzeća i/ili krajnje potrošače, pod uvjetom da njegov godišnji promet ostane ispod godišnjeg praga koji su utvrstile dotične države članice. Izuzeće od plaćanja PDV-a znači da malo poduzeće **ne obračunava PDV svojim kupcima**. Međutim, malom poduzeću koje koristi izuzeće od plaćanja PDV-a u okviru odredbe za MSP-ove **nije dopušteno odbiti ulazni PDV⁽¹²⁾** na troškove kupnje robe i usluga korištenih za

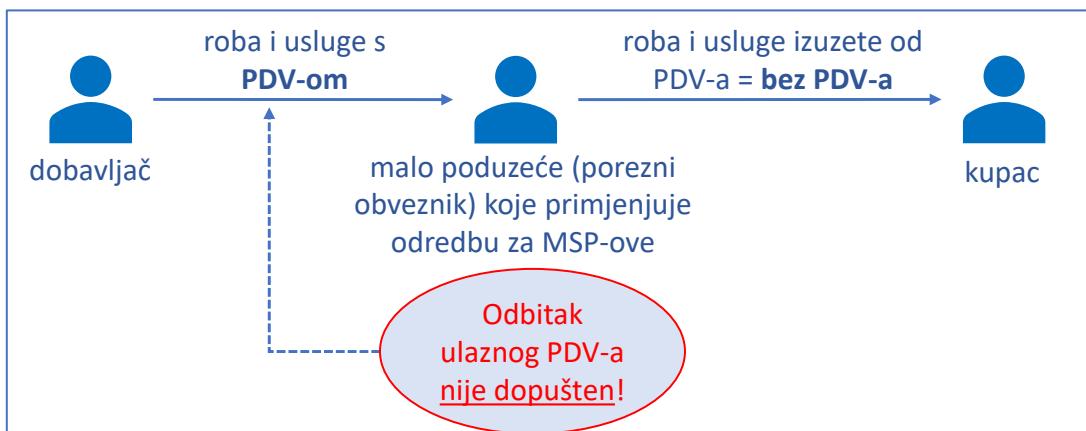
⁽⁹⁾ Direktiva Vijeća 2006/112/EZ od 28. studenog 2006. o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost (SL L 347, 11.12.2006., str. 1.).

⁽¹⁰⁾ Glava III. Direktive o PDV-u.

⁽¹¹⁾ Članak 284. Direktive o PDV-u. Progresivna porezna olakšica prestaje se primjenjivati 1. siječnja 2025.

⁽¹²⁾ Više informacija o pravu na odbitak PDV-a navedeno je u odjeljku 5.

obavljanje tih isporuka izuzetih od plaćanja PDV-a, kako je prikazano na slici 2 u nastavku.

Slika 2: Temeljni mehanizam odredbe za MSP-ove

1.2.3. Neobvezna primjena

Primjena **odredbe za MSP-ove neobvezna je** i za države članice i za mala poduzeća.

To znači da **države članice mogu odlučiti** hoće li provoditi odredbu za MSP-ove u svojem nacionalnom zakonodavstvu. Ako država članica (država članica 1) odluči provoditi tu odredbu za mala poduzeća s poslovnim nastanom u njezinoj nadležnosti („domaće izuzeće”), obvezna je proširiti primjenu izuzeća od plaćanja PDV-a na mala poduzeća s poslovnim nastanom u drugoj državi članici („prekogranično izuzeće”) koja ispunjavaju zahtjeve i koja bi željela primjenjivati izuzeće od plaćanja PDV-a u državi članici 1. Ako država članica (država članica 2) ne provodi odredbu za MSP-ove, nijedan MSP, neovisno o tome ima li poslovni nastan u njoj, ne može primjenjivati odredbu za MSP-ove u državi članici 2.

Ako država članica odluči da neće provoditi odredbu za MSP-ove u svojoj nadležnosti, ona će i dalje biti država članica poslovnog nastana i djelovat će kao kontaktna točka između MSP-ova s poslovnim nastanom u njezinoj nadležnosti i svih drugih država članica u kojima ti MSP-ovi žele primjenjivati prekogranično izuzeće (vidjeti odjeljak 4.).

Neobvezna priroda odredbe znači da **bilo koje mala poduzeće** koje ispunjava uvjete **moga odlučiti** hoće li primjenjivati odredbu za MSP-ove⁽¹³⁾ (ako je provodi država članica u kojoj želi koristiti izuzeće od plaćanja PDV-a). Ako mala poduzeće odluči primjenjivati odredbu za MSP-ove, na sve njegove isporuke primjenjivat će se izuzeće od plaćanja PDV-a. Ako odluči da neće primjenjivati odredbu za MSP-ove, na sve isporuke automatski će se primjenjivati standardni sustav PDV-a. Međutim, države članice mogu

⁽¹³⁾ Članak 290. Direktive o PDV-u.

primjenjivati pojednostavnjena pravila o PDV-u⁽¹⁴⁾ na mala poduzeća koja ne primjenjuju odredbu za MSP-ove.

MSP-ovi koji ispunjavaju sve uvjete mogu odabrati trenutak od kojeg će primjenjivati odredbu za MSP-ove, bilo domaću i/ili prekograničnu. Malo poduzeće koje počinje obavljati gospodarsku djelatnost može primjenjivati odredbu za MSP-ove ako ispunjava uvjete. Malo poduzeće koje primjenjuje standardni sustav PDV-a i svojim kupcima obračunava PDV isto tako može odlučiti da će primjenjivati izuzeće od plaćanja PDV-a na svoje isporuke robe i usluga. U svakom slučaju, malo poduzeće koje želi primjenjivati odredbu za MSP-ove to čini s namjerom da je kontinuirano primjenjuje. To znači da malo poduzeće ne može počinjati i prestajati primjenjivati odredbu za MSP-ove kad mu to odgovara.

1.2.4. Manje rada na usklađivanju

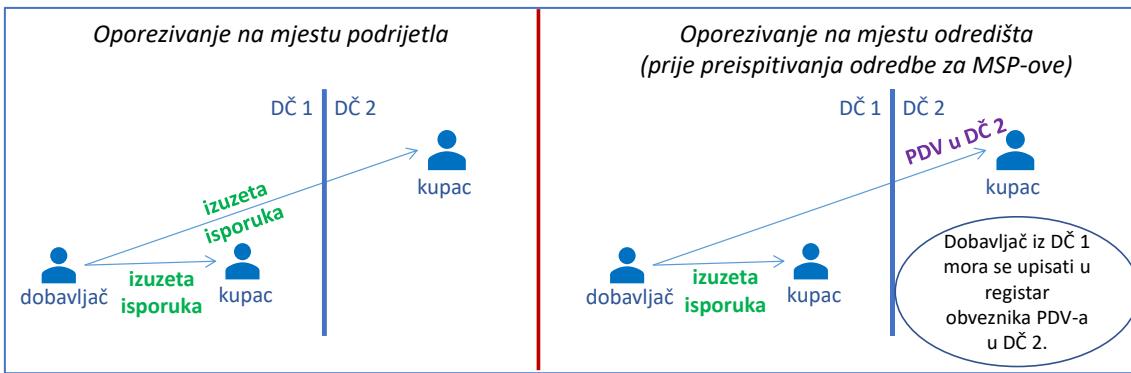
Kako bi se smanjilo administrativno opterećenje MSP-ova, obveze usklađivanja u pogledu PDV-a pojednostavnjene su, kako je detaljno opisano u sljedećim odjeljcima ovih objašnjenja. U slučajevima kad malo poduzeće odluči primjenjivati odredbu za MSP-ove samo u državi članici poslovnog nastana („domaće“ izuzeće), ta država članica može oslobođiti to poduzeće svih ili određenih obveza u pogledu PDV-a, kao što je na primjer obveza upisa u registar obveznika PDV-a, podnošenja prijava PDV-a, ispostavljanja računa, vođenja knjiga i ispunjavanja drugih administrativnih obveza⁽¹⁵⁾ (vidjeti odjeljak 3.). Malo poduzeće oslobođeno je određenih obveza usklađivanja i u okviru prekogranične odredbe za MSP-ove (vidjeti odjeljak 4.).

1.3. Razlog za preispitivanje odredbe za MSP-ove

Odredba za MSP-ove uvedena je 1977. Njezino preispitivanje potaknuto je promjenom mjesta oporezivanja isporuka robe i usluga s mjesta **podrijetla** (gdje dobavljač ima poslovni nastan) na mjesto **odredišta** (gdje se roba i usluge konzumiraju). To je dovelo do narušavanja tržišnog natjecanja između MSP-ova koji imaju poslovni nastan i onih koji nemaju poslovni nastan u istoj državi članici za primjenu odredbe za MSP-ove. Na slici u nastavku navedene su dodatne pojedinosti o učincima oporezivanja na mjestu podrijetla u odnosu na mjesto odredišta.

⁽¹⁴⁾ Članak 281. Direktive o PDV-u.

⁽¹⁵⁾ Članci 292.b i 292.c Direktive o PDV-u. Na internetskom portalu za MSP-ove (<https://sme-vat-rules.ec.europa.eu>) dostupno je više informacija o pojednostavnjenjima koja se primjenjuju u svakoj državi članici.

Slika 3: Mjesto oporezivanja: mjesto podrijetla naspram mesta odredišta

Objašnjenje oporezivanja na mjestu podrijetla (lijeva strana slike):

Dok se mjesto isporuke nalazilo u mjestu u kojem je dobavljač imao poslovni nastan, isporuka je bila oporeziva u državi članici 1. Stoga su i isporuke kupcima i/ili krajnjim potrošačima koji se nalaze u državi članici 1 i državi članici 2 mogle biti izuzete od PDV-a u okviru odredbe za MSP-ove. U to je vrijeme to značilo da su obveze dobavljača u pogledu PDV-a smanjene.

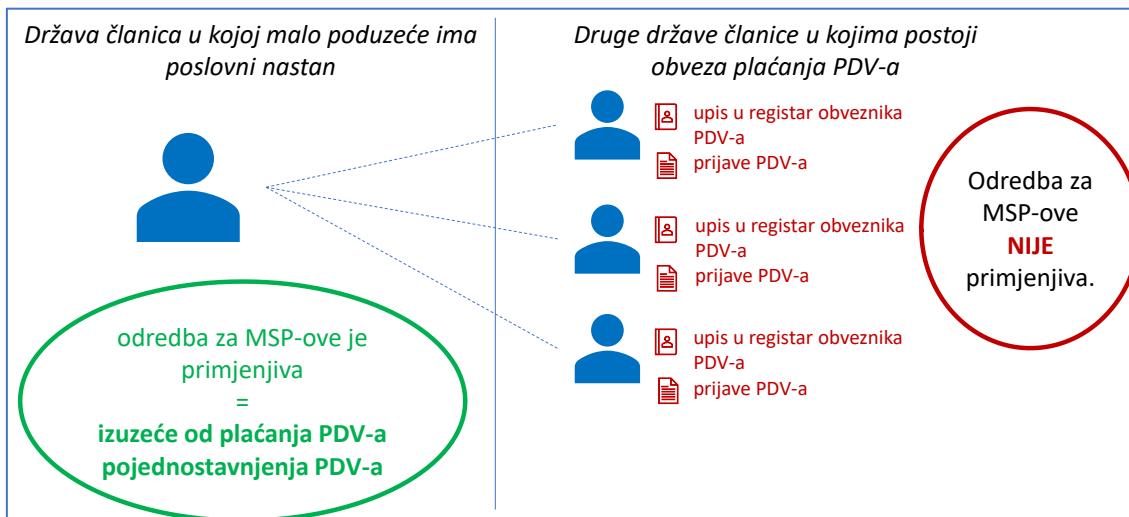
Objašnjenje oporezivanja na mjestu odredišta prije preispitivanja odredbe za MSP-ove (desna strana slike):

Opće pravilo za isporuku usluga glasi da je mjesto isporuke ono gdje kupac ima poslovni nastan⁽¹⁶⁾ (oporezivanje na odredištu). Do 31. prosinca 2024. odredba za MSP-ove može se primjenjivati samo u državi članici u kojoj dobavljač ima poslovni nastan. Stoga se dotad isporuka kupcu i/ili krajnjem potrošaču u državi članici 1 može izuzeti od plaćanja PDV-a u okviru odredbe za MSP-ove jer se i dobavljač i kupac i/ili potrošač (oporezivanje na odredištu) nalaze u državi članici 1. Međutim, isporuka kupcu i/ili krajnjem potrošaču u državi članici 2 ne može se izuzeti od plaćanja PDV-a jer se odredba za MSP-ove može primjenjivati samo u državi članici u kojoj dobavljač ima poslovni nastan. Kod oporezivanja na odredištu na isporuku kupcu koji se nalazi u državi članici 2 primjenjuje se PDV te države članice. To podrazumijeva da se dobavljač, kako bi mogao krajnjem potrošaču obračunati PDV koji se primjenjuje u državi članici 2 i platiti ga poreznim tijelima, mora upisati u registar obveznika PDV-a i ispuniti obveze u pogledu PDV-a u državi članici 2. Stoga su obveze dobavljača u pogledu PDV-a bile pojednostavnjene samo u državi članici poslovnog nastana, ali ne i u drugim državama članicama u kojima postoji obveza plaćanja PDV-a.

Prema tome, iako se odredbom za MSP-ove smanjuje administrativno opterećenje povezano s PDV-om za dobavljača koji ima poslovni nastan u državi članici u kojoj postoji obveza plaćanja PDV-a (odnosno državi članici poslovnog nastana), administrativno

⁽¹⁶⁾ Članak 44. Direktive o PDV-u.

opterećenje povezano s PDV-om može biti znatno **do 31. prosinca 2024.** ako se od dobavljača zahtijeva da se upiše u registar obveznika PDV-a i obračuna lokalni PDV u svim drugim državama članicama u kojima postoji obveza plaćanja PDV-a, kako je prikazano na slici 4 u nastavku. To je posebno važno za dobavljače koji se bave isporukom usluga i robe krajnjim potrošačima (e-trgovina i prodaja na daljinu).

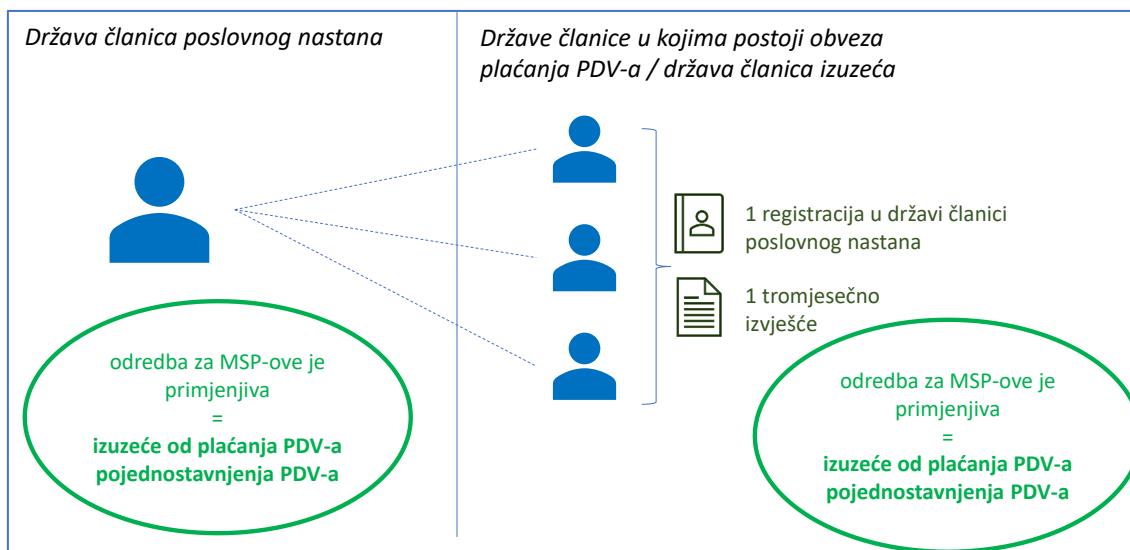
Slika 4: Teritorijalno područje primjene odredbe za MSP-ove do 31. prosinca 2024.

Ta situacija dovodi do narušavanja tržišnog natjecanja između malih poduzeća koja imaju i onih koja nemaju poslovni nastan u državi članici u kojoj postoji obveza plaćanja PDV-a. Dok malo poduzeće koje ima poslovni nastan u državi članici u kojoj postoji obveza plaćanja PDV-a može koristiti izuzeće od plaćanja PDV-a u okviru odredbe za MSP-ove i biti oslobođeno nekih ili svih obveza u pogledu PDV-a, malo poduzeće koje nema poslovni nastan u toj državi članici može biti obvezno upisati se u registar obveznika PDV-a i ispuniti obveze u pogledu PDV-a, uključujući plaćanje PDV-a.

1.4. Temelj nove odredbe za MSP-ove: proširenje njezina teritorijalnog područja primjene

Omogućivanje primjene odredbe za MSP-ove onim MSP-ovima koji nemaju poslovni nastan u državi članici u kojoj postoji obveza plaćanja PDV-a bilo je potrebno kako bi se svi MSP-ovi, bez obzira na poslovni nastan, stavili u ravnopravan položaj i kako bi se riješilo pitanje narušavanja tržišnog natjecanja koje proizlazi iz prelaska na oporezivanje na odredištu.

U praksi se malo poduzeće od 1. siječnja 2025. **može odlučiti za primjenu odredbe za MSP-ove i u državama članicama u kojima nema poslovni nastan** (¹⁷) i u kojima postoji obveza plaćanja PDV-a pod uvjetom da ispunjava uvjete (prekogranično izuzeće). To znači da malo poduzeće koje koristi odredbu za MSP-ove u bilo kojoj državi članici koja nije njegova država članica poslovnog nastana može izuzeti svoje isporuke robe i usluga od plaćanja PDV-a u toj državi članici, kako je prikazano na slici 5 u nastavku. Malo poduzeće koje ima poslovni nastan u toj državi članici već može koristiti izuzeće od plaćanja PDV-a.

Slika 5: Teritorijalno područje primjene odredbe za MSP-ove od 1. siječnja 2025.

Mogućnost primjene odredbe za MSP-ove u državi članici ili državama članicama u kojima postoji obveza plaćanja PDV-a, ali u kojima MSP nema poslovni nastan („država članica izuzeća“) također aktivira pojednostavnjene „prekogranične“ obvezne u pogledu PDV-a, kako je opisano u sljedećim odjeljcima.

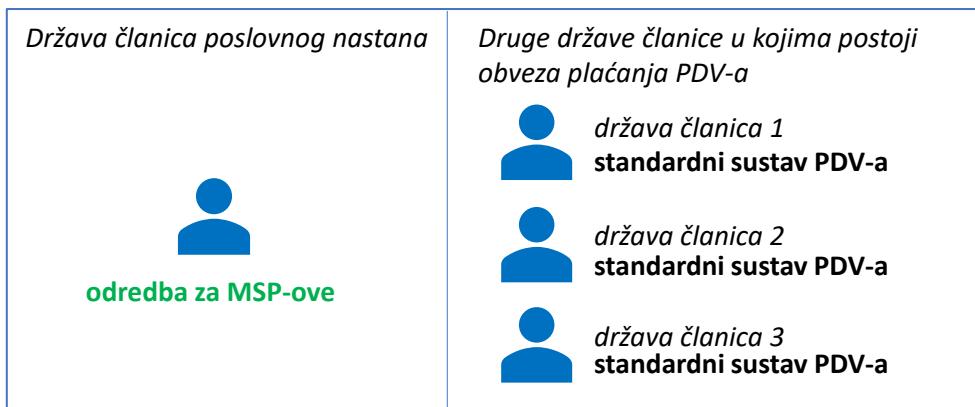
1.5. Nova odredba za MSP-ove: dvije razine primjene

Omogućivanjem primjene odredbe za MSP-ove stvaraju se **dvije razine primjene**: domaća i prekogranična.

(¹⁷) Članak 283. stavak 1. točka (c) Direktive o PDV-u briše se od 1. siječnja 2025.

1.5.1. Domaća razina

Domaća razina odnosi se na slučajeve u kojima malo poduzeće primjenjuje odredbu za MSP-ove *samo* u državi članici poslovnog nastana.

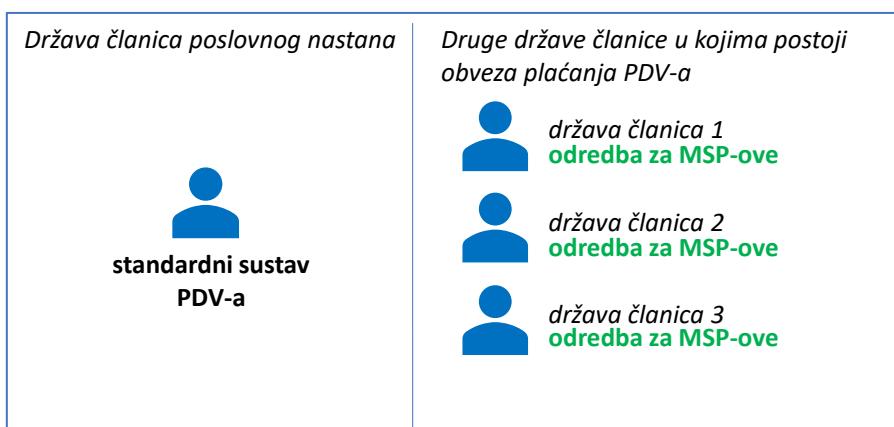
Slika 6: Domaća razina primjene odredbe za MSP-ove

U drugim državama članicama (države članice 1, 2 i 3) u kojima postoji obveza plaćanja PDV-a i u kojima malo poduzeće obavlja djelatnosti ono primjenjuje standardni sustav PDV-a (ili pojednostavljene postupke), bilo svojim izborom (odredba za MSP-ove nije obvezna) ili zato što ne ispunjava zahtjeve za primjenu odredbe za MSP-ove u tim državama članicama.

1.5.2. Prekogranična razina

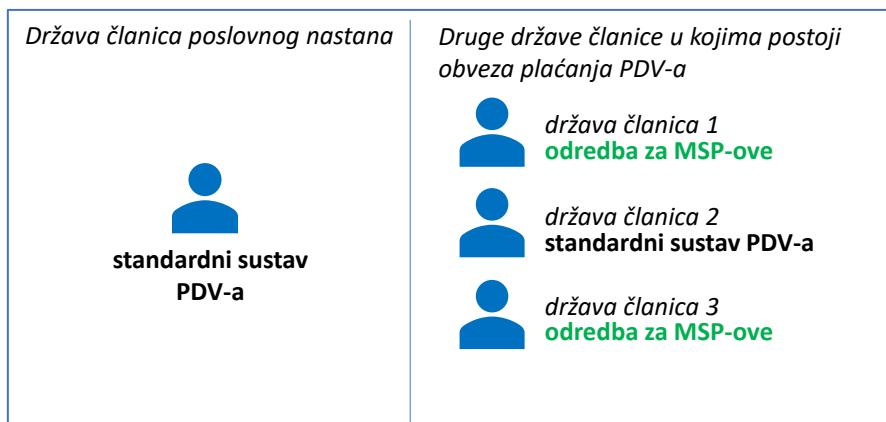
Prekogranična razina obuhvaća sljedeća dva scenarija:

- a) Malo poduzeće primjenjuje odredbu za MSP-ove samo u državi članici ili državama članicama koje nisu njegova država članica poslovnog nastana (ona je isključena).

Slika 7: Prekogranična razina primjene odredbe za MSP-ove – scenarij A1

U scenariju A1, pod uvjetom da malo poduzeće ispunjava zahtjeve za primjenu prekogranične odredbe za MSP-ove u svim državama članicama u kojima postoji obveza plaćanja PDV-a, ono može odlučiti hoće li primjenjivati prekograničnu odredbu za MSP-ove u svim tim državama članicama.

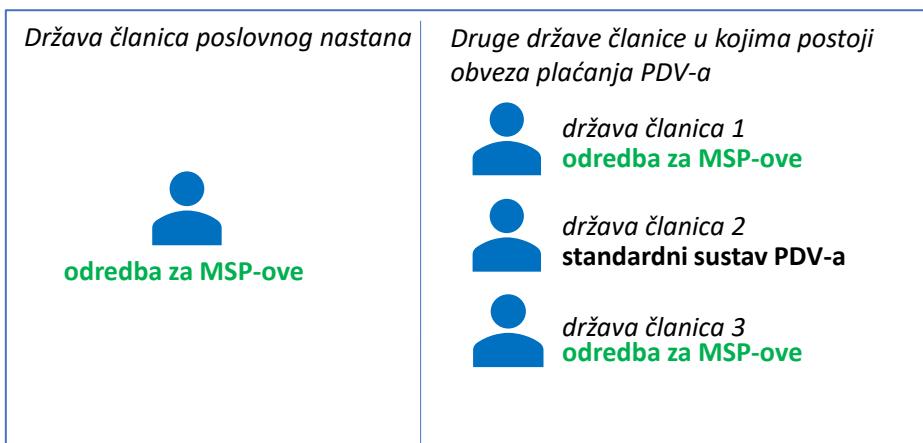

Slika 8: Prekogranična razina primjene odredbe za MSP-ove – scenarij A2

U scenariju A2, iako malo poduzeće ispunjava zahtjeve za primjenu prekogranične odredbe za MSP-ove u svim državama članicama u kojima postoji obveza plaćanja PDV-a, ono i dalje može odlučiti primjenjivati prekograničnu odredbu za MSP-ove samo u nekim od tih država članica.

Ako u nekim državama članicama u kojima postoji obveza plaćanja PDV-a malo poduzeće ne ispunjava zahtjeve za primjenu prekogranične odredbe za MSP-ove, morat će ondje primjenjivati standardni sustav PDV-a, ali i dalje može odlučiti primjenjivati odredbu za MSP-ove u drugim državama članicama u kojima ispunjava zahtjeve.

- b) Malo poduzeće primjenjuje odredbu za MSP-ove u državi članici poslovnog nastana i u drugim državama članicama.

Slika 9: Prekogranična razina primjene odredbe za MSP-ove – scenarij B

Scenarij B razlikuje se od scenarija A1 i A2 samo po činjenici da malo poduzeće primjenjuje odredbu za MSP-ove i u državi članici poslovnog nastana.

Primjena odredbe za MSP-ove i odgovarajuće obveze usklađivanja u pogledu PDV-a razlikuju se ovisno o mogućnosti koju je odabrao MSP: domaćoj ili prekograničnoj.

- **Domaća** odredba za MSP-ove primjenjuje se ako malo poduzeće koristi odredbu za MSP-ove samo u državi članici poslovnog nastana.
- **Prekogranična** odredba za MSP-ove obuhvaća slučajeve u kojima malo poduzeće koristi odredbu za MSP-ove: a) samo u državi članici ili državama članicama koje nisu njegova država članica poslovnog nastana ili b) u drugoj državi članici ili državama članicama i u državi članici poslovnog nastana.

Kako bi se bolje razumjelo funkcioniranje i obveze svake razine, objašnjenja uključuju odjeljke koji se posebno odnose na svaku od njih zasebno i neke druge odjeljke koji se odnose na sve razine. Za svaki će se odjeljak navesti odnosi li se na domaću ili prekograničnu razinu.

1.6. Mjerodavni pravni akti

Komisija je u Akcijskom planu o PDV-u od 7. travnja 2016. (¹⁸) najavila sveobuhvatan paket pojednostavnjenja za MSP-ove kojim se potiče njihov rast i pogoduje prekograničnoj trgovini. To je podrazumijevalo preispitivanje odredbe za MSP-ove. Zatim je 18. siječnja 2018. predstavila Prijedlog direktive Vijeća o izmjeni Direktive o PDV-u u pogledu odredbe za MSP-ove.

Promjene PDV-a obuhvaćene ovim objašnjenjima uvedene su u sljedećim pravnim aktima:

- a) Direktiva Vijeća (EU) 2020/285 od 18. veljače 2020. o izmjeni Direktive 2006/112/EZ o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost u pogledu posebne odredbe za mala poduzeća i Uredbe (EU) br. 904/2010 u pogledu administrativne suradnje i razmjene informacija u svrhe praćenja ispravne primjene posebne odredbe za mala poduzeća
- b) Direktiva Vijeća (EU) 2022/542 od 5. travnja 2022. o izmjeni Direktive 2006/112/EZ i Direktive (EU) 2020/285 u pogledu stopa poreza na dodanu vrijednost

(¹⁸) <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-12764-2016-INIT/hr/pdf>.

- c) Provedbena uredba Komisije (EU) 2021/2007 od 16. studenog 2021. o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu Uredbe Vijeća (EU) br. 904/2010 u pogledu posebne odredbe za mala poduzeća.

2. Glavne značajke nove odredbe za MSP-ove

Ovaj je odjeljak **zajednički svim razinama**, bilo da malo poduzeće želi primjenjivati odredbu za MSP-ove samo u državi članici poslovnog nastana (domaća razina), samo u jednoj ili više drugih država članica (prekogranična razina) ili i u državi članici poslovnog nastana i u jednoj ili više drugih država članica (prekogranična razina). Da bi se razumjelo kako funkcioniра odredba za MSP-ove, **ključno** je razumjeti njezine osnovne elemente.

2.1. Pojam poslovnog nastana

U okviru odredbe za MSP-ove razlikuju se mala poduzeća koja „imaju poslovni nastan” od onih koja „nemaju poslovni nastan” na teritoriju države članice.

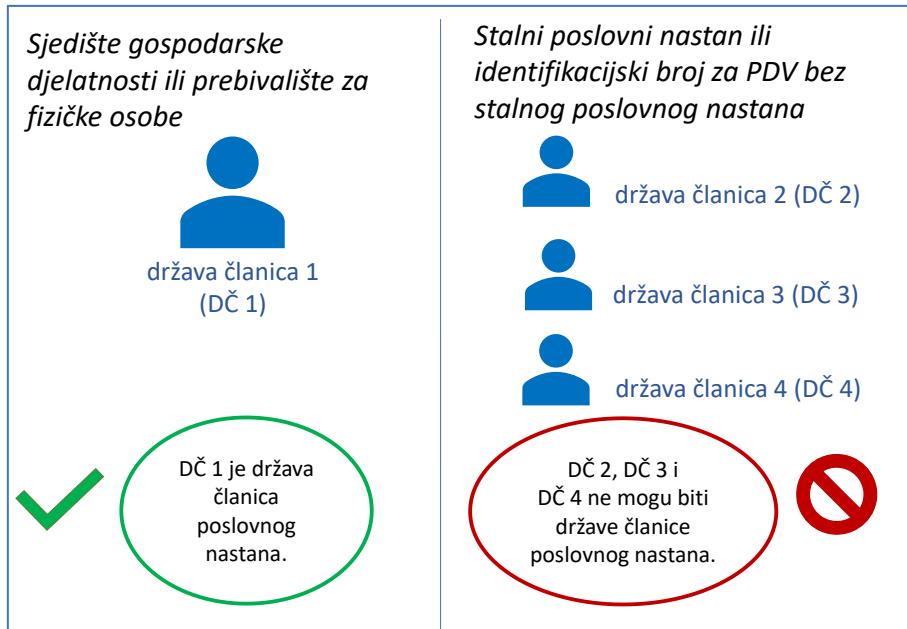
Za ispravnu primjenu odredbe za MSP-ove može postojati **samo jedna država članica poslovnog nastana**. Ostale države članice u kojima MSP želi primjenjivati odredbu za MSP-ove nazivaju se „države članice izuzeća”.

2.1.1. Država članica poslovnog nastana

Smatra se da malo poduzeće ima poslovni nastan u državi članici u kojoj se **nalazi sjedište njegove gospodarske djelatnosti**⁽¹⁹⁾: to je mjesto gdje se obavljaju funkcije glavne uprave poduzeća. Mjesto poslovnog nastana fizičke osobe može biti država članica u kojoj ta osoba ima prebivalište. Kako bi se odredba djelotvorno primjenjivala, **može postojati samo jedna država članica poslovnog nastana**. Upravo je u toj državi članici potrebno identificirati malo poduzeće za primjenu prekograničnog izuzeća. Pojam poslovnog nastana MSP-a u određenoj državi članici ne obuhvaća mjesta gdje MSP ima stalni poslovni nastan⁽²⁰⁾ jer bi to omogućilo višestruke identifikacije.

(19) Članak 10. stavci 2. i 3. Provedbene uredbe Vijeća (EU) br. 282/2011 od 15. ožujka 2011. o utvrđivanju provedbenih mjera za Direktivu 2006/112/EZ o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost (preinaka) (SL L 77, 23.3.2011., str. 1.).

(20) O tome je raspravljao Odbor za PDV na svojoj 121. sjednici na temelju radnog dokumenta br. 1051 *Nova posebna odredba za mala poduzeća i stalni poslovni nastani* i na 123. sjednici na temelju radnog dokumenta br. 1073 *Ažuriranje odredbe za MSP-ove od 1. siječnja 2025.*

Slika 10: Mjesto poslovnog nastana u kontekstu odredbe za MSP-ove

Kako je prikazano na slici 10, država članica poslovnog nastana je država članica u kojoj malo poduzeće ima sjedište gospodarske djelatnosti: država članica 1. U slučaju fizičke osobe sjedište gospodarske djelatnosti može biti prebivalište te osobe.

Država članica u kojoj malo poduzeće ima stalne poslovne nastane ili u kojoj je identificirano u svrhu PDV-a bez stalnog poslovnog nastana (u ovom slučaju države članice 2, 3 i 4) ne može se smatrati državom članicom poslovnog nastana. Ako malo poduzeće želi primjenjivati odredbu za MSP-ove u državi članici 2, državi članici 3 i/ili državi članici 4, to je moguće od 1. siječnja 2025. u okviru prekogranične odredbe za MSP-ove (pod uvjetom da MSP ispunjava sve uvjete). U tom će slučaju države članice 2, 3 i 4 biti države članice izuzeća.

2.1.2. Stalni poslovni nastan i upis malih poduzeća u EU-u u registar obveznika PDV-a

Ako malo poduzeće ima stalni poslovni nastan ili PDV identifikacijski broj bez stalnog poslovnog nastana u jednoj ili više država članica u kojima primjenjuje standardni sustav PDV-a, a u kojima želi početi primjenjivati izuzeće od plaćanja PDV-a (prekogranično izuzeće od plaćanja PDV-a), morat će se ispisati iz registra obveznika PDV-a u tim državama članicama nakon što mu se odobri pristup prekograničnoj odredbi za MSP-ove.

Ako malo poduzeće ima stalni poslovni nastan u državi članici u kojoj već primjenjuje odredbu za MSP-ove (domaća odredba) i želi nastaviti primjenjivati odredbu za MSP-ove (prekogranična odredba) nakon 1. siječnja 2025., morat će slijediti pravila o registraciji

za prekograničnu odredbu za MSP-ove opisana u odjeljku 4., a zatim se ispisati iz registra obveznika PDV-a u toj državi članici.

Ako malo poduzeće ima stalni poslovni nastan ili PDV identifikacijski broj bez stalnog poslovnog nastana u jednoj ili više država članica u kojima ne želi primjenjivati izuzeće od plaćanja PDV-a (prekogranična odredba za MSP-ove), nova pravila koja se primjenjuju od 1. siječnja 2025. neće utjecati na njega.

2.1.3. Situacija malih poduzeća koja nisu iz EU-a

Poduzeće koje nije iz EU-a je poduzeće čije se sjedište gospodarske djelatnosti, prebivalište itd. nalazi izvan EU-a. **Poduzeća koja nisu iz EU-a ne mogu primjenjivati odredbu za MSP-ove (ni domaću ni prekograničnu).** Ni poduzeća koja nisu iz EU-a koja imaju **stalni ili trajni poslovni nastan ili poslovne nastane unutar EU-a ne mogu primjenjivati odredbu za MSP-ove.**

Za potrebe primjene odredbe za MSP-ove mala poduzeća s poslovnim nastanom u Ujedinjenoj Kraljevini, uključujući Sjevernu Irsku⁽²¹⁾, trebala bi se smatrati poduzećima koja nisu iz EU-a. Stoga se odredba za MSP-ove ne primjenjuje na sljedeće transakcije:

- a) isporuke robe koje obavlja porezni obveznik s poslovnim nastanom u državi članici ako se mjesto te isporuke nalazi u Sjevernoj Irskoj
- b) isporuke robe koje obavlja porezni obveznik s poslovnim nastanom u Sjevernoj Irskoj ako se mjesto te isporuke nalazi u državi članici.

Samo mala poduzeća čije se mjesto poslovnog nastana nalazi u **državi članici EU-a** mogu primjenjivati odredbu za MSP-ove.

2.2. Područje primjene

2.2.1. Obuhvaćene transakcije

U okviru odredbe za MSP-ove izuzeće od plaćanja PDV-a primjenjuje se na sljedeće isporuke robe i usluga poslovnim korisnicima i/ili krajnjim potrošačima:

⁽²¹⁾ Pogledajte [priopćenje za tisk o dalnjim koracima u vezi s Protokolom o Irskoj / Sjevernoj Irskoj](#) i [informativni pregled o Windsorskom okviru](#).

- isporuke robe na domaćem tržištu
primjer: isporuke suvenira ako se i dobavljač i krajnji potrošač nalaze u istoj državi članici i u toj državi članici postoji obveza plaćanja PDV-a
- prodaja robe na daljinu unutar Zajednice ⁽²²⁾
primjer: dobavljač s poslovnim nastanom u državi članici 1 prodaje knjige i šalje ih krajnjim potrošačima koji se nalaze u državi članici 2
- isporuke usluga na domaćem tržištu (dobavljač ima poslovni nastan u državi članici u kojoj postoji obveza plaćanja PDV-a)
primjer: dobavljač vodi restoran u kojem gosti jedu
- elektronički isporučene usluge
primjer: malo poduzeće s poslovnim nastanom u državi članici 1 pruža internetske usluge uređenja interijera poslovnim korisnicima ili krajnjim potrošačima koji se nalaze u državi članici 2
- isporuke robe koje se otpremaju ili prevoze iz jedne države članice poslovnom korisniku koji se nalazi u drugoj državi članici (isporuке robe unutar Zajednice)
primjer: isporuke rezervnih automobilske dijelova koje se prevoze od dobavljača s poslovnim nastanom u državi članici 1 do kupca koji se nalazi u državi članici 2
- isporuke robe koje se otpremaju ili prevoze iz države članice u zemlju koja nije država članica EU-a (izvoz)
primjer: isporuke rezervnih automobilske dijelova koje dobavljač s poslovnim nastanom u državi članici 1 prevozi kupcu koji se nalazi u zemlji koja nije država članica EU-a.

Ako MSP odluči primjenjivati odredbu za MSP-ove, izuzeće od plaćanja PDV-a primjenjuje se na sve njegove isporuke robe i usluga (osim ako je riječ o transakcijama koje su isključene iz primjene odredbe kako je objašnjeno u odjeljku 2.2.2 u nastavku). To jest, ako su isporuke obuhvaćene područjem primjene odredbe za MSP-ove, MSP ne može odabrati da se odredba za MSP-ove primjenjuje samo na određene pojedinačne transakcije, a standardni sustav PDV-a na druge.

Izuzeće od plaćanja PDV-a primjenjuje se samo na isporuke. To znači da se izuzeće od plaćanja PDV-a ne primjenjuje na kupnju robe i usluga uz prijenos porezne obvezе ⁽²³⁾ ni na uvoz robe. Za te transakcije malo poduzeće i dalje može biti odgovorno za plaćanje PDV-a, upis u registar obveznika PDV-a i ispunjavanje obveza usklađivanja u skladu sa standardnim pravilima o PDV-u ⁽²⁴⁾ u državi članici u kojoj se provode te transakcije. Odnos između odredbe za MSP-ove i standardnog sustava PDV-a dodatno je objašnjen u odjeljku 6.

⁽²²⁾ Članak 33. Direktive o PDV-u.

⁽²³⁾ Članak 196. i, prema potrebi, članak 194. ili 199. Direktive o PDV-u.

⁽²⁴⁾ Radni dokument br. 1049 *Nova posebna odredba za mala poduzeća: odnos s pravilima o stjecanju unutar Zajednice.*

2.2.2. Isključene transakcije

Sljedeće transakcije (²⁵) isključene su iz primjene odredbe za MSP-ove:

- povremene transakcije (²⁶), kao što je isporuka zgrade ili dijelova zgrade prije prvog useljenja ili isporuka građevinskog zemljišta
- izuzete prekogranične isporuke novih prijevoznih sredstava iz jedne države članice u drugu (²⁷).

Osim prethodno navedenih transakcija države članice mogu iz primjene odredbe za MSP-ove isključiti i bilo koje druge isporuke robe i usluga po svojem izboru (²⁸). Iako je ta mogućnost dopuštena Direktivom o PDV-u (²⁹), može biti izvor komplikacija za mala poduzeća jer onemogućuje pojednostavljenja predviđena u odredbi za MSP-ove time što se MSP-ove koji inače imaju pravo na izuzeće od plaćanja PDV-a prisiljava da na isključene transakcije primjenjuju standardni sustav PDV-a.

Ako odredbom za MSP-ove nisu obuhvaćene sve transakcije, malo poduzeće može biti u situaciji u kojoj se mora upisati u registar obveznika PDV-a i ispuniti obveze usklađivanja u pogledu PDV-a za transakcije koje su isključene iz odredbe iako istodobno ispunjava uvjete za primjenu odredbe za MSP-ove na transakcije koje su obuhvaćene njezinim područjem primjene (pod uvjetom da malo poduzeće ispunjava uvjete). Budući da odredba za MSP-ove nije obvezna, uvijek postoji mogućnost da malo poduzeće procijeni bi li takva situacija bila prihvatljiva s poslovnog stajališta.

2.2.3. Što ima prednost: odredba za MSP-ove ili standardni sustav PDV-a?

Izuzeće od plaćanja PDV-a u okviru odredbe za MSP-ove ima prednost pred obračunom PDV-a u okviru standardnog sustava PDV-a, kako je objašnjeno u nastavku.

(²⁵) Članak 283. stavak 1. Direktive o PDV-u.

(²⁶) Kako se navodi u članku 12. Direktive o PDV-u.

(²⁷) Kako je navedeno u članku 2. stavku 2. Direktive o PDV-u i provedeno u skladu s uvjetima navedenima u članku 138. stavku 1. i stavku 2. točki (a).

(²⁸) <https://sme-vat-rules.ec.europa.eu>.

(²⁹) Članak 283. stavak 2. Direktive o PDV-u.

Primjer 1

Malo poduzeće isporučuje robu poslovnom korisniku, a roba se prevozi iz države članice 1 u državu članicu 2.

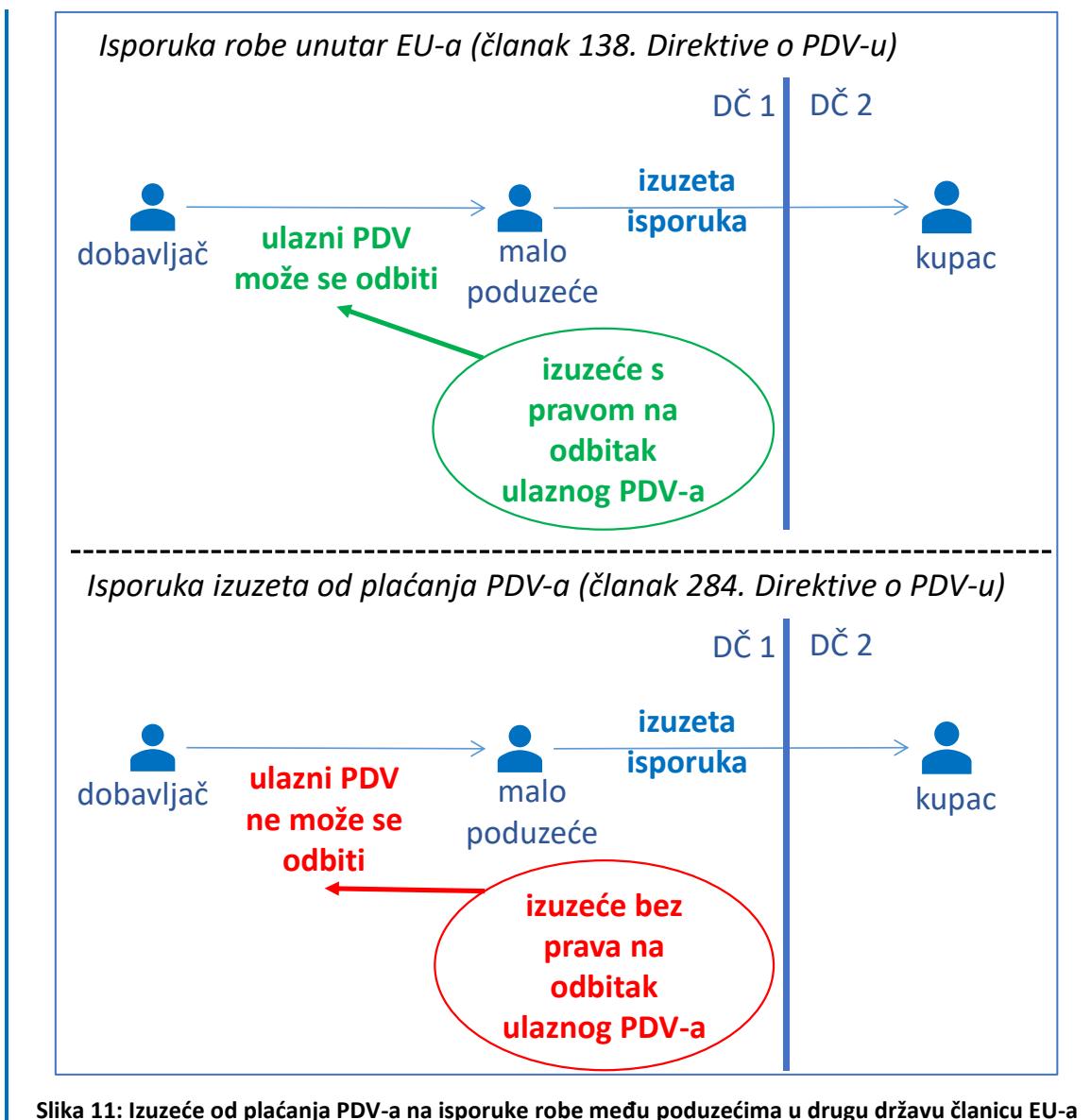
U okviru standardnog sustava PDV-a **isporuka robe unutar Zajednice** izuzeta je od plaćanja PDV-a prema članku 138. Direktive o PDV-u, što dobavljaču (malom poduzeću) daje pravo na odbitak ulaznog PDV-a povezanog s tom isporukom u državi članici 1.

Ako malo poduzeće obavi istu isporuku robe u okviru odredbe za MSP-ove, pravila te odredbe imaju prednost pred standardnim sustavom PDV-a. Isporuka je izuzeta od plaćanja PDV-a prema članku 284. Direktive o PDV-u i ne daje malom poduzeću pravo na odbitak ulaznog PDV-a plaćenog pri kupnji povezanoj s tom isporukom u državi članici 1.

U okviru odredbe za MSP-ove nakon izuzete isporuke ne slijedi stjecanje robe unutar Zajednice koja podliježe plaćanju PDV-a⁽³⁰⁾. To za poslovnog korisnika znači da ne bi trebao obračunati PDV na tu kupnju. Poslovni korisnik ima odgovornost da u aplikaciji SME-on-the-Web provjeri status izuzeća od plaćanja PDV-a za malo poduzeće⁽³¹⁾.

⁽³⁰⁾ Članak 2. stavak 1. točka (b) podtočka i. i članak 139. Direktive o PDV-u.

⁽³¹⁾ Poveznica je dostupna od siječnja 2025.: https://ec.europa.eu/taxation_customs/sme-verification.

Primjer 2

Malo poduzeće s poslovnim nastanom u državi članici 1 pruža usluge oglašavanja poslovnom korisniku koji se nalazi u državi članici 2. U skladu s općim pravilom o mjestu pružanja usluga⁽³²⁾ ta se isporuka oporezuje u državi članici u kojoj se nalazi kupac: državi članici 2 (oporezivanje na odredištu). To znači da ta isporuka usluga nije obuhvaćena područjem primjene PDV-a u državi članici 1.

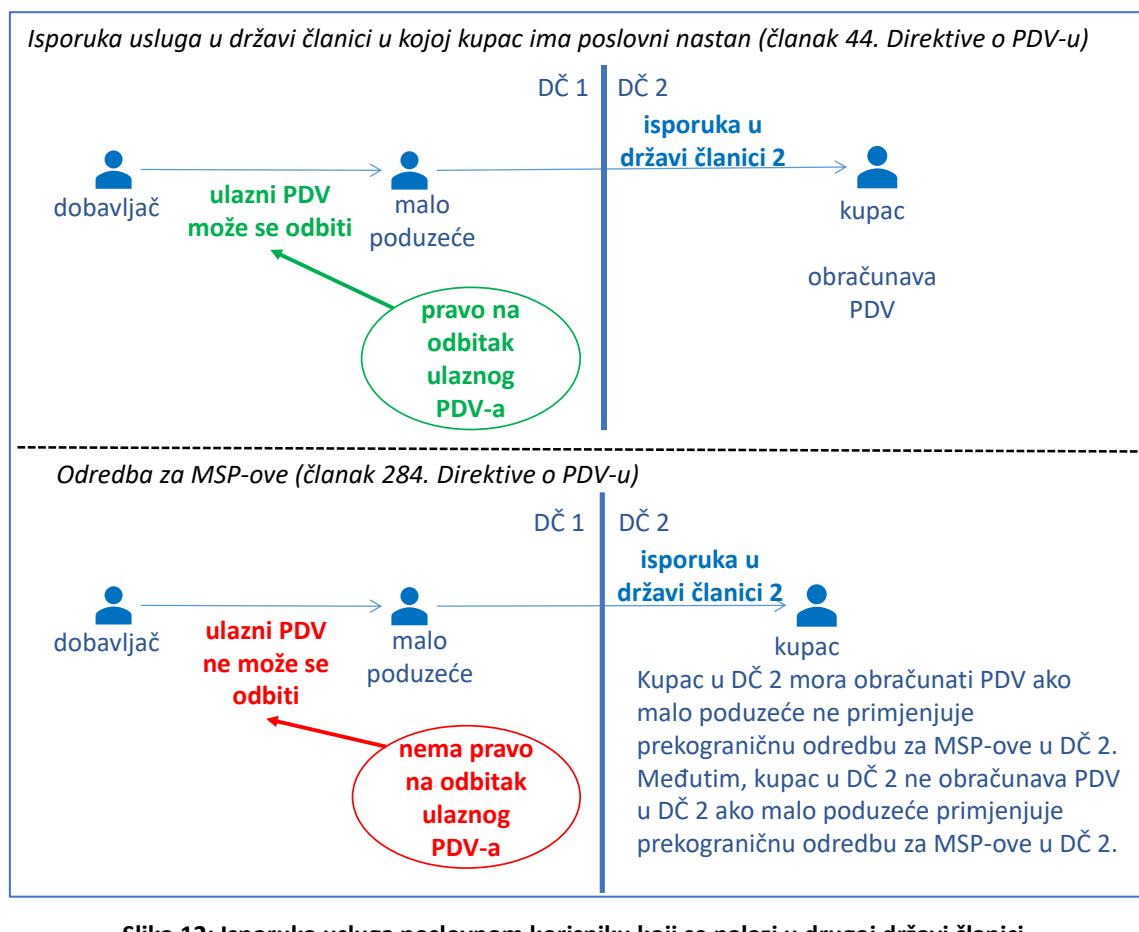
U okviru standardnog sustava PDV-a dobavljač (malo poduzeće) pri toj bi isporuci usluga u državi članici 2 i dalje imao pravo na odbitak ulaznog PDV-a u državi članici 1 za kupnje povezane s tom isporukom. Budući da se mjesto isporuke nalazi u državi članici 2,

⁽³²⁾ Članak 44. Direktive o PDV-u.

poslovni korisnik obračunao bi PDV u državi članici 2 na temelju mehanizma prijenosa porezne obvezе (33).

U okviru odredbe za MSP-ove ta će se isporuka također provoditi u državi članici 2. Ako malo poduzeće ne primjenjuje prekograničnu odredbu za MSP-ove u državi članici 2 (država članica u kojoj postoji obveza plaćanja PDV-a), poslovni korisnik i dalje će biti odgovoran za obračun PDV-a u državi članici 2 u okviru mehanizma prijenosa porezne obvezе.

Ako malo poduzeće primjenjuje prekograničnu odredbu za MSP-ove u državi članici 2, isporuka je obuhvaćena prekograničnim izuzećem u državi članici 2, pa kupac ne mora obračunati PDV. Poslovni korisnik ima odgovornost da u aplikaciji SME-on-the-Web provjeri status izuzeća od plaćanja PDV-a za malo poduzeće (34).

(33) Članak 196. Direktive o PDV-u.

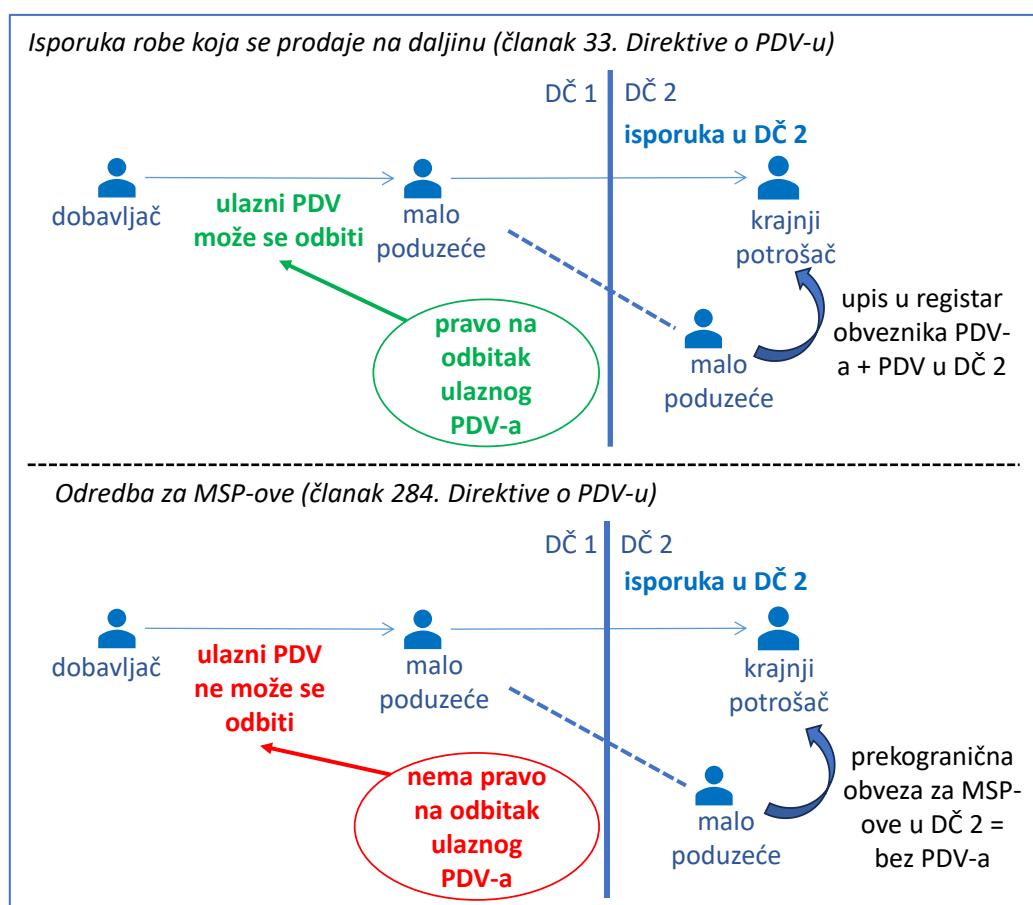
(34) Poveznica je dostupna od siječnja 2025.: https://ec.europa.eu/taxation_customs/sme-verification.

Primjer 3

Malo poduzeće isporučuje robu iz države članice 1 krajnjim potrošačima koji se nalaze u državi članici 2. Mjesto isporuke je u državi članici 2 (35).

Ako malo poduzeće ne koristi prekograničnu odredbu za MSP-ove u državi članici 2, primjenjuje se standardni sustav PDV-a. U tom bi se scenariju malo poduzeće moralo upisati u registar obveznika PDV-a u državi članici 2 i trebalo bi krajnjim potrošačima obračunati PDV koji se primjenjuje u državi članici 2. Alternativa standardnom sustavu PDV-a mogla bi biti primjena sustava „sve na jednom mjestu“ za Uniju (vidjeti odjeljak 7.). Pri toj bi isporuci malo poduzeće (dobavljač) trebalo imati pravo na odbitak ulaznog PDV-a povezanog s tom isporukom.

Ako malo poduzeće primjenjuje prekograničnu odredbu za MSP-ove u državi članici 2, isporuka bi bila izuzeta od PDV-a, pa se PDV ne bi trebao obračunati krajnjem potrošaču u državi članici 2. Pri toj isporuci malo poduzeće ne bi trebalo imati pravo na odbitak ulaznog PDV-a. Ne bi se moralo upisati se u registar u državi članici 2 jer je već registrirano u okviru prekogranične odredbe za MSP-ove.

Slika 13: Prodaja robe na daljinu krajnjim potrošačima

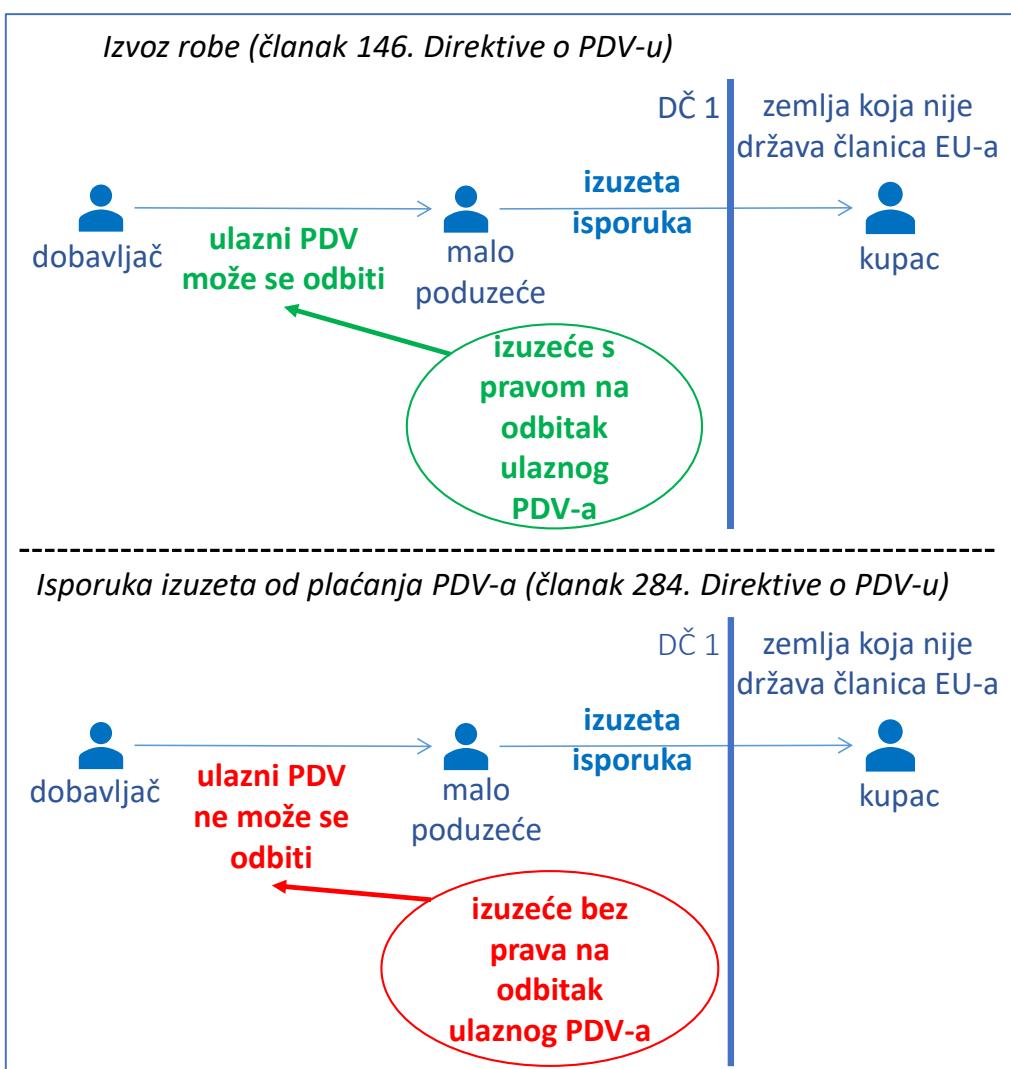
(35) Članci 33. i 139. Direktive o PDV-u.

Primjer 4

Malo poduzeće isporučuje robu koja se prevozi iz države članice 1 u zemlju koja nije država članica EU-a.

U okviru standardnog sustava PDV-a izvoz robe izuzet je od plaćanja PDV-a u skladu s člankom 146. Direktive o PDV-u, čime se dobavljaču (malom poduzeću) daje pravo na odbitak ulaznog PDV-a povezanog s tim izvozom robe izvan EU-a.

Ako malo poduzeće obavi istu isporuku robe u okviru odredbe za MSP-ove, pravila te odredbe imaju prednost pred standardnim sustavom PDV-a. Isporuka robe izuzeta je od plaćanja PDV-a prema članku 284. Direktive o PDV-u, što ne daje pravo dobavljaču (malom poduzeću) na odbitak ulaznog PDV-a.

Slika 14: Isporuke robe koje se prevoze ili otpremaju izvan EU-a

2.3. Nacionalni godišnji prag naspram sektorskih pravova

U zajedničkom okviru (³⁶) za izuzeće utvrđuje se maksimalni **nacionalni prag godišnjeg prometa od 85 000 EUR** za sve države članice (ili protuvrijednost tog iznosa u nacionalnoj valuti). Direktiva o PDV-u ne dopušta državama članicama da odrede nacionalni godišnji prag viši od toga. Države članice moraju primjenjivati istu razinu nacionalnog godišnjeg praga na MSP-ove s poslovnim nastanom u svojoj nadležnosti i na MSP-ove s poslovnim nastanom u drugoj državi članici. Utvrđeni nacionalni godišnji prag trebao bi biti bez PDV-a.

Države članice mogu imati više od jednog praga. Mogu utvrditi različite pravove za različite poslovne sektore. Postojanje više pravova iznimka je od općeg pravila. Sektorski pravovi mogu se utvrditi samo na temelju objektivnih kriterija i nijedan ne smije prelaziti iznos od 85 000 EUR (ili protuvrijednost tog iznosa u nacionalnoj valuti). Međutim, mala poduzeća koja ispunjavaju uvjete za korištenje više sektorskih pravova u određenoj državi članici mogu koristiti samo **jedan od tih pravova za sve svoje isporuke u toj državi članici**. U tom konkretnom slučaju svaka država članica koja primjenjuje više pravova odgovorna je za pružanje jasnih smjernica malom poduzeću o tome koji prag treba koristiti. Informacije o pravovima koje primjenjuju države članice možete pronaći na internetskom portalu za MSP-ove (³⁷). Kako bi se izbjegla pravna nesigurnost za mala poduzeća čije se djelatnosti na koje se može primjenjivati više pravova mogu mijenjati tijekom godine, dotična država članica trebala bi zahtijevati prelazak s jednog praga na drugi samo jednom godišnje i to na početku svake kalendarske godine na temelju djelatnosti koje je malo poduzeće prijavilo tijekom prethodne kalendarske godine.

2.4. Izračun godišnjeg prometa

Godišnji promet koji služi kao referentna vrijednost za primjenu odredbe za MSP-ove uključuje sljedeće iznose, bez PDV-a (³⁸):

- a) vrijednost isporuka robe i usluga koje treba oporezivati ako nisu obavljene u okviru odredbe za MSP-ove
primjer: isporuke frizerskih usluga, isporuke odjeće koja se prodaje putem interneta itd.

(³⁶) Članak 284. stavak 1. Direktive o PDV-u.

(³⁷) <https://sme-vat-rules.ec.europa.eu>.

(³⁸) Članak 288. Direktive o PDV-u.

- b) vrijednost transakcija koje se izuzimaju, uz pravo na odbitak PDV-a plaćenog u prethodnoj fazi, na temelju članka 98. stavka 2. ili članka 105.a Direktive o PDV-u
primjer: isporuke ulaznica za koncerte, usluge čišćenja u privatnim kućanstvima itd.
- c) vrijednost transakcija povezanih s izuzetim izvozom, međunarodnim prijevozom i povezanim isporukama usluga koje obavljaju posrednici ⁽³⁹⁾
primjer: isporuke robe koja se prevozi ili otprema kupcima koji se nalaze u zemlji koja nije država članica EU-a
- d) vrijednost izuzetih isporuka robe unutar Zajednice ⁽⁴⁰⁾
primjer: isporuke robe koja se prevozi ili otprema kupcima koji se nalaze u državi članici koja nije država članica otpreme robe
- e) vrijednost transakcija nekretninama, finansijskih transakcija iz članka 135. stavka 1. točaka od (b) do (g) Direktive o PDV-u te usluga osiguranja i reosiguranja, osim ako su te transakcije pomoćne transakcije
primjer: iznajmljivanje nekretnina, isporuka dobitaka iz lutrija i igara na sreću itd.

Prijenos robe koja čini dio poslovne imovine malog poduzeća u drugu državu članicu smatra se isporukom robe uz naknadu ⁽⁴¹⁾. Vrijednost prenesene robe uključuje se u izračun godišnjeg prometa MSP-a u državi članici iz koje se zalihe otpremaju. To odgovara kupovnoj cijeni ili, ako ona nije određena, cijeni troška te robe ⁽⁴²⁾.

Transakcije koje se ne uključuju u godišnji promet:

- Prijenos robe u zemlju koja nije država članica EU-a: ako se roba izvozi bez isporuke, kao što bi mogao biti slučaj kad se jednostavno premješta u **zalihe u zemlji koja nije država članica EU-a**, neće se ostvariti promet. Stoga, u tom konkretnom slučaju, iznosi za prenesenu robu ne bi trebali biti uključeni u izračun prometa.
Primjer: malo poduzeće iz EU-a premješta dio svojih zaliha sirovina u skladište u zemlji koja nije država članica EU-a.
- **Otuđenje materijalnih ili nematerijalnih osnovnih sredstava** MSP-a: ne bi se trebalo uzeti u obzir za potrebe izračunavanja godišnjeg prometa.
Primjer: materijalna osnovna sredstva mogu biti, na primjer, računalo ili stroj koji malo poduzeće koristi za obavljanje gospodarske djelatnosti. Vrijednost

⁽³⁹⁾ Članci od 146. do 149. i članci od 151. do 153. Direktive o PDV-u.

⁽⁴⁰⁾ Članak 138. Direktive o PDV-u.

⁽⁴¹⁾ Članak 17. Direktive o PDV-u.

⁽⁴²⁾ Članak 76. Direktive o PDV-u.

materijalnih ili nematerijalnih osnovnih sredstava iz poslovanja malog poduzeća koja se uklanja ne uključuje se u izračun godišnjeg prometa.

- **Izuzete isporuke za određene djelatnosti koje se obavljaju u javnom interesu (43)**

Primjer: izuzete isporuke koje obavljaju sveučilišta ili bolnice nisu uključene u izračun godišnjeg prometa.

Prema općem pravilu promet uključuje vrijednost svih isporuka. Iznosi povezani s kupnjama ne uzimaju se u obzir. Stoga se stjecanje unutar EU-a i uvoz robe koji provodi MSP ne bi trebali uključiti u ovaj izračun. Isto tako, ne bi trebalo uključiti ni vrijednost usluga za koje je MSP dužan obračunati PDV u okviru mehanizma prijenosa porezne obveze (44).

(43) Članak 132. Direktive o PDV-u.

(44) Članak 196. Direktive o PDV-u.

Primjer 5

Malo poduzeće ima poslovni nastan u državi članici 1 i proizvodi keramiku (tanjure, šalice itd.) koju prodaje poslovnim korisnicima u državi članici 1 i državi članici 2. Primjenjuje odredbu za MSP-ove u državi članici 1, ali ne i u državi članici 2. Ne obavlja gospodarsku djelatnost ni u jednoj drugoj državi članici. Ponekad prodaje robu krajnjim potrošačima iz zemlje koja nije država članica EU-a. Za potrebe svojeg poslovanja premjestilo je zalihe iz države članice 1 u državu članicu 2. U tekućoj godini uklonilo je i stroj za proizvodnju keramike iz svoje poslovne imovine i zamijenilo ga novim strojem koji je kupilo od dobavljača s poslovnim nastanom u državi članici 1. Kupuje sirovine koje mu se isporučuju u državi članici 1 od dobavljača s poslovnim nastanom u državi članici 3 (stjecanje robe unutar Zajednice). U tablici u nastavku prikazano je kako izračunati promet malog poduzeća u državi članici 1.

Izračun godišnjeg prometa u DČ 1	
Transakcije	Uključuje se u godišnji promet
isporuke robe na domaćem tržištu poslovnim korisnicima u DČ 1	da
isporuke robe poslovnim korisnicima u DČ 2	da
isporuke robe krajnjim potrošačima u zemlji koja nije država članica EU-a	da
prijenos vlastitih zaliha iz DČ 1 u DČ 2	da
raspolaganje korištenim strojem	ne
kupnja novog stroja od dobavljača u DČ 1	ne
kupnja sirovina od dobavljača u DČ 3	ne

Slika 15: Izračun godišnjeg prometa – zbirna tablica

Primjer 6

Sveučilište obavlja izuzete isporuke usluga (pružanje sveučilišnog obrazovanja) i oporezive isporuke usluga (provedba istraživanja). Dok vrijednost izuzetih isporuka ne treba biti uključena u godišnji promet sveučilišta, njegove oporezive isporuke usluga mogli bi biti obuhvaćene odredbom za MSP-ove, pa bi njihovu vrijednost trebalo uključiti u izračun godišnjeg prometa. Ako sveučilište odluči primjenjivati odredbu za MSP-ove, ne bi moglo odbiti ulazni PDV, kako je detaljno opisano u odjeljku 5.

3. „Domaća“ odredba za MSP-ove

U ovom odjeljku objašnjava se kako funkcionira **domaća odredba za MSP-ove** i koje su obveze usklađivanja s njom. Primjenjuje se na MSP-ove koji žele primjenjivati odredbu za MSP-ove **samo** u državi članici poslovnog nastana.

Ako MSP želi primjenjivati odredbu za MSP-ove u državi članici poslovnog nastana i u drugim državama članicama, trebao bi proučiti odjeljak 4. o prekograničnoj odredbi za MSP-ove jer su pravila i obveze usklađivanja u tom slučaju ona koja se primjenjuju na prekograničnu odredbu za MSP-ove.

3.1. Uvjeti za primjenu ove odredbe

3.1.1. Država članica poslovnog nastana

Kako je detaljno opisano u odjeljku 2.1., domaća odredba za MSP-ove primjenjuje se samo u državi članici poslovnog nastana. To je država članica u kojoj MSP ima **sjedište gospodarske djelatnosti** ⁽⁴⁵⁾, odnosno mjesto gdje se obavljaju funkcije glavne uprave poduzeća. U slučaju fizičke osobe mjesto poslovnog nastana može biti prebivalište te osobe. Kako bi se odredba djelotvorno primjenjivala, **može postojati samo jedna država članica poslovnog nastana**. Stoga pojam MSP-a koji ima poslovni nastan u određenoj državi članici ne obuhvaća stalne poslovne nastane ni posjedovanje broja za PDV ⁽⁴⁶⁾ (vidjeti sliku 10).

Budući da uvođenje odredbe za MSP-ove nije obvezno za države članice, domaća odredba za MSP-ove primjenjuje se samo u onim državama članicama koje su provele odredbu za MSP-ove u svojoj nadležnosti. Ako država članica nije provela odredbu za MSP-ove, domaća odredba za MSP-ove neće se primjenjivati, pa malo poduzeće neće moći izuzeti svoje isporuke robe i usluga od plaćanja PDV-a u toj državi članici. Međutim, malo poduzeće s poslovnim nastanom u takvoj državi članici i dalje može primjenjivati prekograničnu odredbu za MSP-ove u drugim državama članicama koje su je provele (države članice izuzeća), pod uvjetom da to malo poduzeće ispunjava uvjete (vidjeti odjeljak 4.).

⁽⁴⁵⁾ Članak 10. stavci 2. i 3. Provedbene uredbe Vijeća (EU) br. 282/2011 od 15. ožujka 2011. o utvrđivanju provedbenih mjera za Direktivu 2006/112/EZ o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost (preinaka) (SL L 77, 23.3.2011., str. 1.).

⁽⁴⁶⁾ O tome je raspravljaо Odbor za PDV na svojoj 121. sjednici na temelju radnog dokumenta br. 1051 *Nova posebna odredba za mala poduzeća i stalni poslovni nastani*.

3.1.2. Obuhvaćene transakcije

MSP može primjenjivati domaću odredbu za MSP-ove na sve svoje isporuke koje spadaju u područje primjene odredbe za MSP-ove (odjeljak 2.2.). Odredba za MSP-ove neće se primjenjivati na transakcije isključene iz odredbe za MSP-ove (odjeljak 2.2.2.). Potonje će biti obuhvaćene standardnim sustavom PDV-a ili pojednostavnjenim postupcima ako su primjenjivi u državi članici poslovnog nastana.

Primjer 7

MSP pruža internetske usluge uređenja interijera. Posjeduje i zemljište koje želi prodati. Dok bi se na internetske usluge uređenja interijera primjenjivala domaća odredba za MSP-ove, na prodaju zemljišta primjenjivat će se standardni sustav PDV-a.

3.1.3. Nacionalni godišnji prag naspram sektorskih pragova

Kako bi se primjenila domaća odredba za MSP-ove, godišnji promet MSP-a u državi članici poslovnog nastana **ne smije prekoračiti nacionalni godišnji prag ili primjenjivi sektorski prag** te države članice u tekućoj kalendarskoj godini i u prethodnoj kalendarskoj godini (odjeljak 2.3.).

Primjer 8

Nacionalni godišnji prag koji je utvrdila država članica poslovnog nastana iznosi 65 000 EUR. To znači da bi MSP koji ima poslovni nastan u toj državi članici i čiji godišnji promet u tekućoj i prethodnoj kalendarskoj godini ne prelazi iznos od 65 000 EUR mogao primjenjivati domaću odredbu za MSP-ove. S druge strane, ako njegov godišnji promet prelazi iznos od 65 000 EUR u tekućoj kalendarskoj godini i/ili prethodnoj kalendarskoj godini, ne bi mogao primjenjivati domaću odredbu za MSP-ove u državi članici poslovnog nastana.

Scenarij slučaja	Nacionalni godišnji prag (EUR)	Godišnji promet u prethodnoj kalendarskoj godini (G – 1) (EUR)	Godišnji promet u tekućoj kalendarskoj godini (G) (EUR)	Ispunjavanje uvjeta za primjenu domaće odredbe za MSP-ove
scenarij slučaja 1	65 000	55 000	61 000	ispunjava uvjete
scenarij slučaja 2		67 000	52 000	ne ispunjava uvjete
scenarij slučaja 3		40 000	75 000	ne ispunjava uvjete
scenarij slučaja 4		70 000	66 000	ne ispunjava uvjete

Slika 16: Nacionalni godišnji prag – prethodna i tekuća kalendarska godina

U *scenariju slučaja 1* godišnji promet u tekućoj kalendarskoj godini (G) i u prethodnoj kalendarskoj godini (G – 1) ne prekoračuje nacionalni godišnji prag od 65 000 EUR. Stoga bi MSP mogao primjenjivati domaću odredbu za MSP-ove u državi članici poslovnog nastana.

U *scenarijima slučajeva 2, 3 i 4* godišnji promet prekoračuje nacionalni godišnji prag, bilo u prethodnoj kalendarskoj godini (G – 1) (scenarij slučaja 2), u tekućoj kalendarskoj godini (G) (scenarij slučaja 3) ili i u prethodnoj i u tekućoj kalendarskoj godini (G – 1 i G) (scenarij slučaja 4). Stoga MSP ni u jednom od tih scenarija slučajeva ne bi mogao primjenjivati domaću odredbu za MSP-ove u državi članici poslovnog nastana u tekućoj kalendarskoj godini (G).

Neke države članice mogu zahtijevati da MSP-ovi koji žele primjenjivati odredbu za MSP-ove imaju godišnji promet koji ne prekoračuje nacionalni godišnji prag u tekućoj kalendarskoj godini i u **prethodne dvije kalendarske godine** (⁴⁷).

(⁴⁷) Članak 288.a stavak 1. Direktive o PDV-u.

Primjer 9

Kako bi ispunilo uvjete za primjenu odredbe za MSP-ove, malo poduzeće mora imati godišnji promet koji ne prekoračuje nacionalni godišnji prag u tekućoj kalendarskoj godini (G) i u prethodne dvije kalendarske godine (G – 1 i G – 2), kao u scenariju slučaja 1.

Scenarij slučaja	Nacionalni godišnji prag (EUR)	Godišnji promet u godini prije prethodne kalendarske godine (G – 2) (EUR)	Godišnji promet u prethodnoj kalendarskoj godini (G – 1) (EUR)	Godišnji promet u tekućoj kalendarskoj godini (G) (EUR)	Ispunjavanje uvjeta za primjenu domaće odredbe za MSP-ove
scenarij slučaja 1	65 000	55 000	61 000	56 000	ispunjava uvjete
scenarij slučaja 2		64 000	52 000	67 000	ne ispunjava uvjete
scenarij slučaja 3		40 000	75 000	63 000	ne ispunjava uvjete
scenarij slučaja 4		66 000	70 000	68 000	ne ispunjava uvjete
scenarij slučaja 5		70 000	56 000	60 000	ne ispunjava uvjete

Slika 17: Nacionalni godišnji prag – tekuća kalendarska godina i prethodne dvije kalendarske godine

Više informacija o pravilima koja se primjenjuju u vašoj državi članici poslovnog nastana dostupno je na internetskom portalu za MSP-ove (48).

I MSP koji počinje obavljati gospodarsku djelatnost može primjenjivati domaću odredbu za MSP-ove u državi članici poslovnog nastana. U tom će slučaju njegov godišnji promet u prethodnoj kalendarskoj godini (ili prethodne dvije kalendarske godine) i/ili u tekućoj godini iznositi nula („0”).

3.2. Pojednostavljenja u okviru ove odredbe

3.2.1. Registracija

Države članice mogu oslobođiti MSP-ove s poslovnim nastanom na njihovu teritoriju od obveze prijave početka djelatnosti, registracije i identifikacije brojem za PDV u državi članici poslovnog nastana **ako primjenjuju samo domaću odredbu za MSP-ove** (49).

Ako država članica poslovnog nastana odluči da neće oslobođiti MSP-ove od obveze registracije, trebala bi osigurati da postupak identifikacije ne traje dulje od 15 radnih

(48) <https://sme-vat-rules.ec.europa.eu>.

(49) Članak 292.b Direktive o PDV-u.

dana. U posebnim slučajevima može trajati dulje ako je državi članici poslovnog nastana potrebno dodatno vrijeme za provedbu istraga kako bi se spriječila utaja poreza ili izbjegavanje plaćanja poreza. Postupak registracije i obveze mogu se razlikovati ovisno o situaciji MSP-a i pravilima koja se primjenjuju u državi članici poslovnog nastana. Više informacija o zahtjevima koje su utvrđile države članice dostupno je na internetskom portalu za MSP-ove (⁵⁰).

Međutim, s obzirom na to da su odredbom za MSP-ove obuhvaćene isporuke, a ne kupnje, MSP i dalje može biti dužan primjenjivati standardni sustav PDV-a ili pojednostavnjene postupke na kupnje za koje je obvezan prijaviti i platiti PDV (vidjeti odjeljak 6.). Ako MSP obavlja transakcije koje su isključene iz primjene odredbe za MSP-ove (vidjeti odjeljak 2.2.2.), morat će primjenjivati i standardni sustav PDV-a na te transakcije.

3.2.2. Prijave PDV-a

Države članice mogu oslobođiti MSP-ove s poslovnim nastanom na njihovu teritoriju koji primjenjuju odredbu za MSP-ove **samo** na nacionalnoj razini od obveze podnošenja prijave PDV-a (⁵¹).

Ako država članica poslovnog nastana ne iskoristi tu mogućnost i zahtijeva od MSP-a da podnese prijavu PDV-a, ta se prijava PDV-a mora pojednostaviti i obuhvaćati razdoblje kalendarske godine. Međutim, MSP-ovi se mogu odlučiti i za drugo porezno razdoblje (⁵²). Više informacija o pravilima koja se primjenjuju u vašoj državi članici poslovnog nastana možete pronaći na internetskom portalu za MSP-ove (⁵³).

3.2.3. Knjigovodstvo

Države članice imaju mogućnost oslobođiti MSP-ove s poslovnim nastanom na njihovu teritoriju koji primjenjuju odredbu za MSP-ove na nacionalnoj razini od obveze vođenja knjiga (⁵⁴). Više informacija o pravilima koja se primjenjuju u vašoj državi članici poslovnog nastana dostupno je na internetskom portalu za MSP-ove (⁵⁵).

(⁵⁰) <https://sme-vat-rules.ec.europa.eu>.

(⁵¹) Članak 292.c Direktive o PDV-u.

(⁵²) Porezno razdoblje trebalo bi utvrditi u skladu s člankom 252. Direktive o PDV-u.

(⁵³) <https://sme-vat-rules.ec.europa.eu>.

(⁵⁴) Članak 292.d Direktive o PDV-u.

(⁵⁵) <https://sme-vat-rules.ec.europa.eu>.

3.2.4. Računi

Države članice mogu oslobođiti MSP-ove s poslovnim nastanom na njihovu teritoriju koji primjenjuju odredbu za MSP-ove na nacionalnoj razini od obveze ispostavljanja računa⁽⁵⁶⁾. Ako država članica poslovnog nastana uvede obvezu ispostavljanja računa, MSP-u bi trebalo dopustiti ispostavljanje pojednostavnjenih računa⁽⁵⁷⁾. Više informacija o pravilima koja se primjenjuju u vašoj državi članici poslovnog nastana dostupno je na internetskom portalu za MSP-ove⁽⁵⁸⁾.

3.2.5. Ostale administrativne obveze

Države članice mogu oslobođiti MSP-ove s poslovnim nastanom na njihovu teritoriju koji primjenjuju odredbu za MSP-ove na nacionalnoj razini od drugih administrativnih obveza⁽⁵⁹⁾. Više informacija o pravilima koja se primjenjuju u vašoj državi članici poslovnog nastana dostupno je na internetskom portalu za MSP-ove⁽⁶⁰⁾.

Ako malo poduzeće primjenjuje **odredbu za MSP-ove samo na nacionalnoj razini**, država članica poslovnog nastana može ga oslobođiti nekih ili svih obveza u pogledu PDV-a. Više informacija o pravilima koja se primjenjuju u vašoj državi članici poslovnog nastana možete pronaći na internetskom portalu za MSP-ove.

3.3. Prestanak primjene odredbe

3.3.1. Prelazak na prekograničnu odredbu za MSP-ove

Ako malo poduzeće koje primjenjuje domaću odredbu za MSP-ove želi proširiti primjenu odredbe na druge države članice i primijeniti prekogranično izuzeće, mora ispuniti uvjete i pridržavati se pravila iz odjeljka 4.

⁽⁵⁶⁾ Članak 292.d Direktive o PDV-u.

⁽⁵⁷⁾ Članak 220.a stavak 1. točka (c) i članak 226.b Direktive o PDV-u.

⁽⁵⁸⁾ <https://sme-vat-rules.ec.europa.eu>.

⁽⁵⁹⁾ Članak 292.d Direktive o PDV-u.

⁽⁶⁰⁾ <https://sme-vat-rules.ec.europa.eu>.

Primjer 10

Malo poduzeće primjenjuje domaću odredbu samo u državi članici poslovnog nastana, odnosno u državi članici 1. U jednom trenutku odlučuje početi primjenjivati odredbu za MSP-ove i u državi članici 2. Malo poduzeće morat će podnijeti prethodnu obavijest kojom se traži primjena odredbe za MSP-ove u državi članici 2. Više informacija dostupno je u odjeljku 4.

3.3.2. Premještanje sjedišta gospodarske djelatnosti

Ako MSP premjesti sjedište svoje gospodarske djelatnosti (ili promijeni prebivalište u slučaju fizičke osobe) u drugu državu članicu ili zemlju koja nije država članica EU-a, domaća odredba za MSP-ove prestati će se primjenjivati u „izvornoj“ državi članici poslovnog nastana.

Primjer 11

Malo poduzeće premješta sjedište svoje gospodarske djelatnosti (ili mijenja prebivalište) iz države članice poslovnog nastana (država članica 1) u drugu državu članicu (država članica 2). U tom slučaju domaća odredba za MSP-ove prestaje se primjenjivati u državi članici 1.

Ako MSP želi primjenjivati domaću odredbu za MSP-ove u svojoj „novoj“ državi članici poslovnog nastana (država članica 2), mora slijediti pravila koja se primjenjuju u toj državi članici.

3.3.3. Dobrovoljni prestanak

MSP-ovi koji primjenjuju domaću odredbu za MSP-ove mogu je dobrovoljno prestati primjenjivati. Izravna posljedica bit će primjena standardnog sustava PDV-a⁽⁶¹⁾ ili pojednostavnjenih postupaka⁽⁶²⁾.

Malo poduzeće mora proučiti pravila koja se primjenjuju u državi članici poslovnog nastana u vezi s postupkom dobrovoljnog prestanka primjene domaće odredbe za MSP-ove (ako postoji) i obvezama u pogledu PDV-a koje treba ispuniti nakon što je prestane primjenjivati.

⁽⁶¹⁾ Članak 290. Direktive o PDV-u.

⁽⁶²⁾ Članak 281. Direktive o PDV-u.

Iako to nisu obvezne učiniti, države članice mogu uvesti razdoblje karantene za MSP-ove koji dobrovoljno prestaju primjenjivati odredbu⁽⁶³⁾. MSP mora kontaktirati s državom članicom poslovnog nastana ako želi ponovno početi primjenjivati odredbu za MSP-ove nakon što je dobrovoljno prestane primjenjivati.

3.3.4. Isključenje

Prekoračenje nacionalnog godišnjeg praga (ili primjenjivog sektorskog praga) tijekom kalendarske godine dovodi do **isključenja MSP-a iz domaće odredbe za MSP-ove**. Mala poduzeća moraju proučiti pravila koja se primjenjuju u njihovoј državi članici poslovnog nastana u vezi s postupkom (ako postoji) koji se primjenjuje nakon isključenja iz domaće odredbe za MSP-ove.

Države članice mogu odlučiti hoće li se primjenjivati prijelazno razdoblje nakon što se prekorači nacionalni godišnji prag ili primjenjivi sektorski prag. Ako se ne primjenjuje prijelazno razdoblje, isključenje iz domaće odredbe za MSP-ove stupa na snagu od trenutka kad se prekorači nacionalni godišnji prag ili primjenjivi sektorski prag. U praksi taj trenutak odgovara trenutku transakcije zbog koje godišnji promet prekoračuje prag.

Ako se primjenjuje prijelazno razdoblje, države članice mogu se odlučiti za jednu od sljedećih gornjih granica:

- a) MSP-u se omogućuje da nastavi primjenjivati izuzeće od plaćanja PDV-a u okviru domaće odredbe za MSP-ove ako nacionalni godišnji prag (ili primjenjivi sektorski prag) nije prekoračen za više od 10 %, ali najkasnije do kraja kalendarske godine ili
- b) MSP-u se omogućuje da nastavi primjenjivati izuzeće od plaćanja PDV-a u okviru domaće odredbe za MSP-ove ako nacionalni godišnji prag (ili primjenjivi sektorski prag) nije prekoračen za više od 25 %, ali najkasnije do kraja kalendarske godine ili
- c) ako se ne primjenjuje posebna gorna granica, MSP-u se omogućuje da nastavi primjenjivati izuzeće u okviru domaće odredbe za MSP-ove dok njegov godišnji promet ne dosegne granicu od 100 000 EUR, ali najkasnije do kraja kalendarske godine.

⁽⁶³⁾ Članak 290. Direktive o PDV-u.

Primjer 12

Nacionalni godišnji prag koji se primjenjuje u državi članici poslovnog nastana iznosi 65 000 EUR. U tablici u nastavku prikazana je situacija, za svaku mogućnost koja se odnosi na prijelazna razdoblja, u kojoj MSP može nastaviti primjenjivati izuzeće od plaćanja PDV-a i kad ga mora prestati primjenjivati.

Mogućnosti za primjenu prijelaznog razdoblja	Godišnji promet do kojeg MSP može nastaviti primjenjivati izuzeće od plaćanja PDV-a u okviru odredbe za MSP-ove tijekom kalendarske godine (EUR)	Godišnji promet od kojeg MSP mora prestati primjenjivati izuzeće od plaćanja PDV-a u okviru odredbe za MSP-ove tijekom kalendarske godine (EUR)
nema prijelaznog razdoblja	65 000	65 001
gornja granica od 10 %	71 500	71 501
gornja granica od 25 %	81 250	81 251
godišnji promet koji ne premašuje 100 000 EUR	100 000	100 001

Slika 18: Primjena prijelaznog razdoblja – primjer A

Na primjer, država članica poslovnog nastana primjenjuje gornju granicu od 25 %. Ako je godišnji promet MSP-a u tekućoj kalendarskoj godini (G) veći od 65 000 EUR, ali do 31. prosinca G. ne prelazi 81 250 EUR, MSP može primjenjivati odredbu za MSP-ove do kraja tekuće kalendarske godine (G) i bit će isključen iz domaće odredbe za MSP-ove od 1. siječnja sljedeće kalendarske godine (G + 1).

Ako godišnji promet MSP-a 1. rujna G. prijeđe 81 250 EUR, MSP se tog dana isključuje iz odredbe za MSP-ove, računajući od isporuke zbog koje je godišnji promet prekoračio gornju granicu od 25 %.

Primjer 13

Nacionalni godišnji prag koji se primjenjuje u državi članici poslovnog nastana iznosi 85 000 EUR. U tablici u nastavku za svaku je mogućnost prikazana situacija u kojoj MSP može nastaviti primjenjivati izuzeće od plaćanja PDV-a i kad ga mora prestati primjenjivati.

Mogućnosti za primjenu prijelaznog razdoblja	Godišnji promet do kojeg MSP može nastaviti primjenjivati izuzeće od plaćanja PDV-a u okviru odredbe za MSP-ove tijekom kalendarske godine (EUR)	Godišnji promet od kojeg MSP mora prestati primjenjivati izuzeće od plaćanja PDV-a u okviru odredbe za MSP-ove tijekom kalendarske godine (EUR)
nema prijelaznog razdoblja	85 000	85 001
gornja granica od 10 %	93 500	93 501
gornja granica od 25 %	100 000*	100 001
godišnji promet koji ne premašuje 100 000 EUR	100 000	100 001

Slika 19: Primjena prijelaznog razdoblja – primjer B

- * Gornja granica od 25 % iznosila bi 106 250 EUR. Međutim, najveći godišnji promet u Uniji koji dopušta Direktiva o PDV-u (⁶⁴) za korištenje izuzeća od plaćanja PDV-a u okviru odredbe za MSP-ove iznosi 100 000 EUR. Stoga, čak i ako država članica ima visok prag i primjenjuje prijelazno razdoblje s gornjom granicom od 25 %, MSP će biti isključen iz odredbe za MSP-ove kad njegov godišnji promet prijeđe iznos od 100 000 EUR.

Izravna posljedica isključenja iz odredbe za MSP-ove je primjena standardnog sustava PDV-a ili pojednostavnjenih postupaka. Mala poduzeća trebala bi proučiti pravila o PDV-u koja se primjenjuju u njihovoј državi članici poslovnog nastana kako bi bila upoznata sa svojim obvezama ako ih se isključi iz domaće odredbe za MSP-ove.

Trenutak u kojem se malo poduzeće isključuje iz domaće odredbe za MSP-ove odgovara trenutku kad godišnji promet prekorači nacionalni godišnji prag (ili primjenjivi sektorski prag) ili, ako država članica poslovnog nastana primjenjuje prijelazno razdoblje, primjenjenu gornju granicu.

(⁶⁴) Članak 284. stavak 2. točka (a) Direktive o PDV-u.

Primjer 14

Nacionalni godišnji prag iznosi 65 000 EUR. Država članica poslovnog nastana ne primjenjuje prijelazno razdoblje, pa se MSP isključuje iz odredbe za MSP-ove čim njegov godišnji promet prijeđe iznos od 65 000 EUR.

Od 1. siječnja G. do 26. 9. G. malo poduzeće ima godišnji promet od 64 800 EUR. Dana 27. rujna G. malo poduzeće obavlja prvu isporuku u vrijednosti od 100 EUR i drugu isporuku u vrijednosti od 300 EUR.

Malo poduzeće isključuje se iz odredbe za MSP-ove 27. rujna G. od druge isporuke u vrijednosti od 300 EUR jer zbog te isporuke godišnji promet prekoračuje prag.

Isporuka 1 i dalje je izuzeta od plaćanja PDV-a u okviru domaće odredbe za MSP-ove. Isporuka 2 mora slijediti pravila oporezivanja u okviru standardnog sustava PDV-a (ili pojednostavnjenih postupaka).

Razdoblja	Iznos godišnjeg prometa u tekućoj godini (EUR)	Ishod
ukupne isporuke od 1. 1. G. do 26. 9. G.	64 800	datum isključenja: 27. 9. G., počevši od 2. isporuke
1. isporuka od 27. 9. G.	100	
2. isporuka od 27. 9. G.	300	
sveukupno	65 200	

Slika 20: Datum isključenja iz odredbe za MSP-ove – scenarij A

Primjer 15

Nacionalni godišnji prag u državi članici poslovnog nastana iznosi 65 000 EUR i primjenjuje se prijelazno razdoblje s gornjom granicom od 25 %. U tom se slučaju MSP isključuje iz domaće odredbe za MSP-ove čim njegov godišnji promet prijeđe 81 250 EUR.

Godišnji promet malog poduzeća 26. rujna G. iznosi 81 100 EUR, pa je prekoračilo nacionalni godišnji prag (65 000 EUR), ali je i dalje ispod gornje granice od 25 % (81 250 EUR). Dana 27. rujna G. malo poduzeće obavlja drugu isporuku u vrijednosti od 300 EUR. Budući da godišnji promet 27. rujna G. prelazi 81 250 EUR, MSP se 27. rujna G. isključuje iz domaće odredbe za MSP-ove zbog isporuke u iznosu od 300 EUR i od tog trenutka mora primjenjivati standardni sustav PDV-a (ili pojednostavnjene postupke).

Razdoblja	Iznos godišnjeg prometa u tekućoj godini (EUR)	Ishod
ukupne isporuke od 1. 1. G. do 26. 9. G.	81 100	datum isključenja: 27. 9. G., od isporuke u iznosu od 300 EUR
isporuka 27. 9. G.	300	
sveukupno	81 400	

Slika 21: Datum isključenja iz odredbe za MSP-ove – scenarij B

Primjer 16

Nacionalni godišnji prag u državi članici poslovnog nastana iznosi 65 000 EUR i primjenjuje se prijelazno razdoblje s gornjom granicom od 25 %. MSP se isključuje iz domaće odredbe za MSP-ove čim njegov godišnji promet prijeđe 81 250 EUR. MSP 20. listopada G. prekoračuje nacionalni godišnji prag od 65 000 EUR, ali do kraja godine 31. prosinca G. ne prelazi 81 250 EUR.

U tom slučaju MSP može primjenjivati domaću odredbu za MSP-ove do kraja kalendarske godine G, odnosno do 31. prosinca G. Od 1. siječnja G + 1. bio bi isključen iz odredbe za MSP-ove te bi od tog datuma trebao primjenjivati standardni sustav PDV-a ili pojednostavnjene postupke.

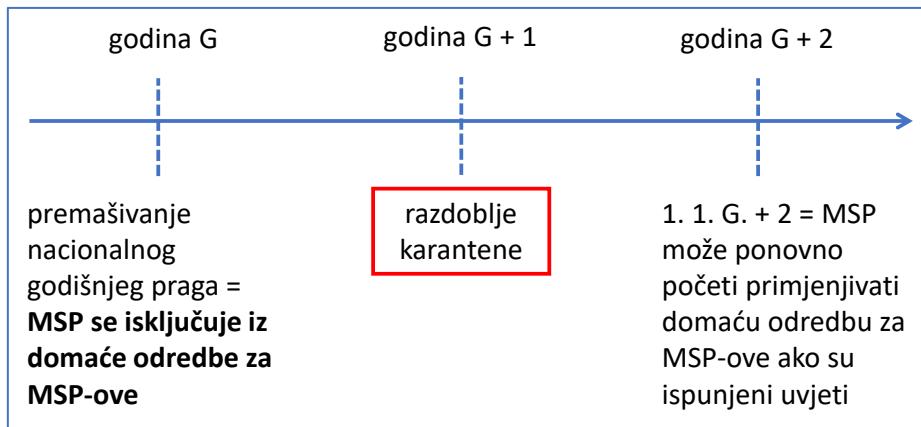
Razdoblja	Iznos godišnjeg prometa u tekućoj godini (EUR)	Ishod
ukupne isporuke od 1. 1. G. do 19. 10. G.	64 800	datum isključenja: 1. 1. G. + 1 isporuke od 20. 10. G. do 31. 12. G. i dalje su izuzete od PDV-a
isporuka od 20. 10. G.	300	
isporuke od 21. 10. G. do 31. 12. G.	10 000	
sveukupno 31. 12. G.	75 100	

Slika 22: Datum isključenja iz odredbe za MSP-ove – scenarij C

3.3.5. Razdoblje karantene

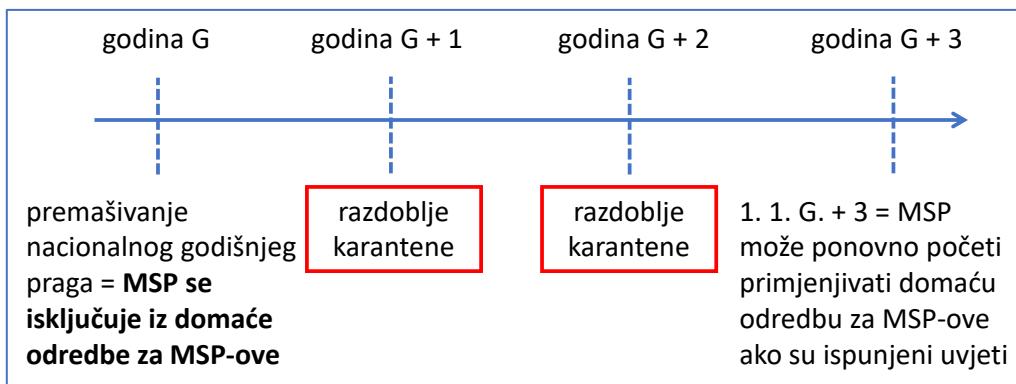
MSP koji je **isključen** iz domaće odredbe za MSP-ove **neće moći početi ponovno primjenjivati domaću odredbu za MSP-ove u razdoblju od jedne kalendarske godine (G + 1)**.

U praktičnom smislu, ako malo poduzeće želi ponovno početi primjenjivati domaću odredbu za MSP-ove, morat će pričekati do 1. siječnja G. + 2 kako bi je primijenilo i slijedilo postupak registracije (ako postoji) u državi članici poslovnog nastana. Malo poduzeće u svakom bi se slučaju trebalo obratiti poreznim tijelima svoje države članice kako bi dobilo informacije o svim mogućim formalnostima koje je potrebno ispuniti kako bi ponovno počelo primjenjivati odredbu za MSP-ove.

Slika 23: Razdoblje karantene u trajanju od jedne kalendarske godine

Države članice mogu produljiti to razdoblje isključenja na dvije kalendarske godine (⁶⁵) (G + 1 i G + 2). U tom bi slučaju malo poduzeće moralo pričekati do 1. siječnja G. + 3 da bi ponovno počeo primjenjivati odredbu, pod uvjetom da ispunjava uvjete.

Slika 24: Razdoblje karantene u trajanju od dvije kalendarske godine

(⁶⁵) Članak 288.a stavak 1. Direktive o PDV-u.

4. „Prekogranična” odredba za MSP-ove

U ovom odjeljku objašnjava se kako funkcionira **prekogranična odredba za MSP-ove** i koje su obveze usklađivanja s njom. Primjenjuje se na:

- a) MSP-ove koji žele primjenjivati odredbu za MSP-ove samo u drugim državama članicama koje nisu država članica poslovnog nastana i
- b) MSP-ove koji žele primjenjivati odredbu za MSP-ove u državi članici poslovnog nastana i u drugim državama članicama.

Malo poduzeće koje želi primjenjivati prekograničnu odredbu za MSP-ove prvo mora **ispunjavati uvjete** za to. Da bi ispunjavao uvjete, MSP mora imati **godišnji promet u Uniji** koji ne prelazi 100 000 EUR u tekućoj kalendarskoj godini i u prethodnoj kalendarskoj godini (vidjeti odjeljak 4.1.).

Osim toga, MSP mora ispunjavati sljedeće uvjete:

1. Ima **sjedište gospodarske djelatnosti (ili prebivalište fizičke osobe) u državi članici** (vidjeti odjeljak 2.1.).
2. Obavlja **transakcije koje spadaju u područje primjene odredbe za MSP-ove** (vidjeti odjeljak 2.). Malo poduzeće može obavljati isporuke koje su obuhvaćene odredbom za MSP-ove i druge isporuke koje su isključene iz odredbe za MSP-ove.
3. **Vrijednost isporuka obavljenih u državi članici ili državama članicama u kojima želi iskoristiti prekogranično izuzeće od plaćanja PDV-a** ne prekoračuje nacionalni ili sektorski godišnji prag koji se primjenjuje u dotičnoj državi članici ili državama članicama ni u tekućoj kalendarskoj godini ni u prethodnoj kalendarskoj godini (ili prethodne dvije kalendarske godine ako je tako odredila dotična država članica) (vidjeti odjeljak 4.2.).

Naposljetku, MSP mora ispuniti formalni zahtjev:

4. Mora dostaviti prethodnu obavijest u državi članici poslovnog nastana (odjeljak 4.3) u kojoj navodi države članice u kojima želi primjenjivati prekogranično izuzeće za MSP-ove.

MSP može početi izuzimati svoje isporuke od plaćanja PDV-a u državama članicama uključenima u njegovu prethodnu obavijest kad mu država članica poslovnog nastana, nakon što potvrdi da ispunjava uvjete za primjenu prekogranične odredbe za MSP-ove, izda **individualni identifikacijski broj** (broj „EX“) za potrebe odredbe za MSP-ove i potvrdi da su dotične države članice potvrstile pristup odredbi u svojoj nadležnosti.

4.1. Godišnji promet u Uniji: provjera ispunjavanja uvjeta

Da bi MSP imao pravo na prekogranično izuzeće u okviru odredbe za MSP-ove, njegov **godišnji promet u Uniji ne smije prelaziti 100 000 EUR** u tekućoj kalendarskoj godini (G) i u prethodnoj kalendarskoj godini (G – 1)⁽⁶⁶⁾. Godišnji promet u Uniji odgovara **zbroju godišnjih prometa**⁽⁶⁷⁾ u **svih 27 država članica**: državi članici poslovnog nastana, državi članici ili državama članicama u kojima MSP želi primjenjivati odredbu za MSP-ove („država članica ili države članice izuzeća“) i svim ostalim državama članicama.

Godišnji promet u Uniji zbroj je godišnjih prometa u svih 27 država članica, bez obzira na to želi li malo poduzeće primjenjivati odredbu za MSP-ove u svim državama članicama. Ta mjeru djeluje kao **zaštita** kako bi se osiguralo da program za MSP-ove primjenjuju samo mala poduzeća. To su poduzeća čiji godišnji promet u Europskoj uniji ne prelazi 100 000 EUR.

Ako godišnji promet u Uniji prelazi 100 000 EUR, malo poduzeće ne može primjenjivati prekogranično izuzeće od plaćanja PDV-a ni u jednoj državi članici osim u državi članici poslovnog nastana. U njoj može nastaviti primjenjivati domaću odredbu za MSP-ove pod uvjetom da njegov godišnji promet ne prekoračuje nacionalni godišnji prag koji je utvrdila njegova država članica poslovnog nastana (vidjeti odjeljak 3.).

Ako MSP prekorači godišnji prag Unije, isključuje se iz prekogranične odredbe za MSP-ove. Međutim, MSP i dalje može primjenjivati domaću odredbu za MSP-ove ako njegov godišnji promet ne prekoračuje nacionalni godišnji prag njegove države članice poslovnog nastana.

⁽⁶⁶⁾ Članak 284. stavak 2. točka (a) Direktive o PDV-u.

⁽⁶⁷⁾ Pogledajte odjeljak 2.4. objašnjenja o izračunu godišnjeg prometa.

Primjer 17

Države članice	Godišnji promet (EUR) u prethodnoj kalendarskoj godini (G – 1)	Godišnji promet (EUR) u tekućoj kalendarskoj godini (G)	Rezultat
država članica poslovnog nastana	30 000	15 000	
država članica izuzeća 1	35 000	30 000	
država članica izuzeća 2	15 000	20 000	
ostale 24 države članice u kojima se ne primjenjuje odredba za MSP-ove	15 000	17 000	
ukupno u 27 država članica	95 000	82 000	PROLAZ Godišnji promet u Uniji ne premašuje 100 000 EUR u tekućoj i prethodnoj kalendarskoj godini.

Slika 25: Primjena zaštitne granice godišnjeg prometa u Uniji – scenarij A

U ovom bi scenariju MSP ispunjavao uvjete za primjenu prekogranične odredbe jer godišnji promet u Uniji ne prelazi zaštitnu granicu od 100 000 EUR.

Primjer 18

Države članice	Godišnji promet (EUR) u prethodnoj kalendarskoj godini (G – 1)	Godišnji promet (EUR) u tekućoj kalendarskoj godini (G)	Rezultat
država članica poslovnog nastana	30 000	20 000	
država članica izuzeća 1	35 000	30 000	
država članica izuzeća 2	15 000	40 000	
ostale 24 države članice u kojima se ne primjenjuje odredba za MSP-ove	15 000	17 000	
ukupno u 27 država članica	95 000	107 000	PAD MSP ne ispunjava uvjete za primjenu prekogranične odredbe za MSP-ove u tekućoj kalendarskoj godini G jer godišnji promet u Uniji premašuje 100 000 EUR u tekućoj kalendarskoj godini (G).

Slika 26: Primjena zaštitne granice godišnjeg prometa u Uniji – scenarij B

U ovom scenariju MSP ne ispunjava uvjete za primjenu prekogranične odredbe. MSP i dalje može primjenjivati domaću odredbu za MSP-ove ako njegov godišnji promet ne prekoračuje nacionalni godišnji prag njegove države članice poslovnog nastana.

Primjer 19

Države članice	Godišnji promet (EUR) u prethodnoj kalendarskoj godini (G – 1)	Godišnji promet (EUR) u tekućoj kalendarskoj godini (G)	Rezultat
država članica poslovnog nastana	30 000	15 000	
država članica izuzeća 1	35 000	30 000	
država članica izuzeća 2	15 000	20 000	
ostale 24 države članice u kojima se ne primjenjuje odredba za MSP-ove	35 000	17 000	
ukupno u 27 država članica	115 000	82 000	PAD MSP ne može primjenjivati prekograničnu odredbu za MSP-ove u tekućoj kalendarskoj godini G jer njegov godišnji promet u Uniji premašuje 100 000 EUR u prethodnoj kalendarskoj godini (G – 1).

Slika 27: Primjena zaštitne granice godišnjeg prometa u Uniji – scenarij C

U ovom scenariju MSP i dalje može primjenjivati domaću odredbu za MSP-ove ako njegov godišnji promet ne prekoračuje nacionalni godišnji prag njegove države članice poslovnog nastana.

4.2. Nacionalni godišnji prag

Osim što godišnji promet u Uniji malog poduzeća ne smije prekoračiti 100 000 EUR, njegov godišnji promet u državi članici ili državama članicama u kojima želi koristiti prekogranično izuzeće ne smije prekoračiti nacionalni godišnji prag (ili primjenjivi sektorski prag) u dotičnoj državi članici u tekućoj kalendarskoj godini (G) i u prethodnoj kalendarskoj godini (G – 1).

Države članice mogu proširiti taj uvjet kako bi se njime obuhvatila i godina prije prethodne kalendarske godine (G – 2) ⁽⁶⁸⁾. Države članice moraju primjenjivati isti uvjet, ili prethodnu kalendarsku godinu (G – 1) ili prethodne dvije kalendarske godine (G – 1 i G – 2), i na MSP-ove koji imaju poslovni nastan i na one koji nemaju poslovni nastan na njihovu teritoriju.

⁽⁶⁸⁾ Na internetskom portalu za MSP-ove saznajte koje države članice zahtijevaju od MSP-ova da ispune taj uvjet.

Primjer 20

U nastavku je objašnjen praktičan primjer MSP-a koji ispunjava uvjete za primjenu prekogranične odredbe za MSP-ove. Situacija MSP-a uvijek je sljedeća:

MSP želi koristiti prekogranično izuzeće od plaćanja PDV-a u državi članici poslovnog nastana i u još dvije države članice, odnosno državi članici izuzeća 1 i državi članici izuzeća 2. Osim toga, MSP obavlja gospodarsku djelatnost u četvrtoj državi članici, državi članici 4, u kojoj ne želi koristiti izuzeće od plaćanja PDV-a. MSP ne obavlja gospodarsku djelatnost ni u jednoj od ostale 23 države članice.

Države članice / Unija	Godišnji prag (EUR)	Godišnji promet (EUR) u prethodnoj kalendarskoj godini (G – 1)	Godišnji promet (EUR) u tekućoj kalendarskoj godini (G)	Ispunjavanje uvjeta za primjenu prekogranične odredbe za MSP-ove
država članica poslovnog nastana	85 000	30 000	10 000	da
država članica izuzeća 1	20 000	15 000	5 000	da
država članica izuzeća 2	30 000	20 000	10 000	da
DČ 4	nije primjenjivo	20 000	10 000	–
ostale 23 države članice	nije primjenjivo	0	0	–
Unija	100 000	85 000	35 000	da

Slika 28: Primjena nacionalnog godišnjeg praga – scenarij A

U ovom scenariju MSP odlučuje primjenjivati odredbu za MSP-ove od sredine tekuće kalendarske godine. Godišnji promet u Uniji u prethodnoj kalendarskoj godini (85 000 EUR) i u tekućoj kalendarskoj godini (35 000 EUR) ne prelazi 100 000 EUR. Nacionalni godišnji promet u državi članici poslovnog nastana, državi članici izuzeća 1 i državi članici izuzeća 2 u tekućoj i prethodnoj kalendarskoj godini ne prekoračuje nacionalne pragove u tim državama članicama. Stoga bi MSP mogao primjenjivati prekograničnu odredbu za MSP-ove u državi članici poslovnog nastana, državi članici izuzeća 1 i državi članici izuzeća 2.

Primjer 21

Države članice / Unija	Nacionalni prag (EUR)	Godišnji promet (EUR) u prethodnoj kalendarskoj godini (G – 1)	Godišnji promet (EUR) u tekućoj kalendarskoj godini (G)	Ispunjava uvjete za primjenu odredbe za MSP-ove
država članica poslovnog nastana	35 000	36 000	0	ne
država članica izuzeća 1	85 000	20 000	0	da
država članica izuzeća 2	60 000	10 000	0	da
DČ 4	nije primjenjivo	15 000	0	–
ostale 23 države članice	nije primjenjivo	0	0	–
Unija	100 000	81 000	0	–

Slika 29: Primjena nacionalnog godišnjeg praga – scenarij B

U ovom scenariju MSP podnosi prethodnu obavijest o primjeni prekogranične odredbe za MSP-ove 1. siječnja tekuće kalendarske godine (G). MSP ne može primjenjivati odredbu za MSP-ove u državi članici poslovnog nastana jer njegov godišnji promet u prethodnoj kalendarskoj godini (36 000 EUR) prekoračuje nacionalni godišnji prag u državi članici poslovnog nastana (35 000 EUR). Međutim, MSP bi i dalje mogao primjenjivati prekograničnu odredbu za MSP-ove u državi članici izuzeća 1 i državi članici izuzeća 2 jer godišnji prag Unije nije prekoračen ni u tekućoj kalendarskoj godini (0 EUR) ni u prethodnoj kalendarskoj godini (81 000 EUR) i jer njegov godišnji promet u državi članici izuzeća 1 i državi članici izuzeća 2 ne prekoračuje nacionalne godišnje pragove tih država članica ni u tekućoj kalendarskoj godini ni u prethodnoj kalendarskoj godini.

Primjer 22

Države članice / Unija	Nacionalni prag (EUR)	Godišnji promet (EUR) u prethodnoj kalendarskoj godini (G – 1)	Godišnji promet (EUR) u tekućoj kalendarskoj godini (G)	Ispunjava uvjete za primjenu odredbe za MSP-ove
država članica poslovnog nastana	35 000	30 000	20 000	da
država članica izuzeća 1	85 000	20 000	25 000	da
država članica izuzeća 2	15 000	15 000	30 000	ne
DČ 4	nije primjenjivo	15 000	20 000	–
ostale 23 države članice	nije primjenjivo	0	0	–
Unija	100 000	80 000	95 000	–

Slika 30: Primjena nacionalnog godišnjeg praga – scenarij C

U ovom scenariju MSP odlučuje početi primjenjivati odredbu za MSP-ove sredinom tekuće kalendarske godine (G). MSP ne može primjenjivati prekograničnu odredbu za MSP-ove u državi članici izuzeća 2 jer njegov godišnji promet u tekućoj kalendarskoj godini (30 000 EUR) prekoračuje nacionalni godišnji prag u državi članici izuzeća 2 (15 000 EUR). Međutim, MSP bi i dalje mogao primjenjivati odredbu za MSP-ove u državi članici poslovnog nastana i državi članici izuzeća 1 jer godišnji prag Unije nije prekoračen ni u tekućoj kalendarskoj godini (95 000 EUR) ni u prethodnoj kalendarskoj godini (80 000 EUR) i jer njegov godišnji promet u državi članici poslovnog nastana i državi članici izuzeća 1 ne prekoračuje nacionalne godišnje pragove tih država članica ni u tekućoj kalendarskoj godini ni u prethodnoj kalendarskoj godini.

Primjer 23

Države članice / Unija	Nacionalni prag (EUR)	Godišnji promet (EUR) u prethodnoj kalendarskoj godini (G – 1)	Godišnji promet (EUR) u tekućoj kalendarskoj godini (G)	Ispunjava uvjete za primjenu odredbe za MSP-ove
država članica poslovnog nastana	35 000	30 000	0	da
država članica izuzeća 1	85 000	50 000	0	ne
država članica izuzeća 2	60 000	15 000	0	ne
DČ 4	nije primjenjivo	15 000	0	–
ostale 23 države članice	nije primjenjivo	0	0	–
Unija	100 000	110 000	0	–

Slika 31: Primjena nacionalnog godišnjeg praga – scenarij D

U ovom scenariju MSP ne može primjenjivati prekograničnu odredbu za MSP-ove u državi članici izuzeća 1 i državi članici izuzeća 2 jer je godišnji prag Unije prekoračen u prethodnoj kalendarskoj godini (110 000 EUR). Taj prag Unije služi kao zaštitna mjera koja osigurava da samo mala poduzeća mogu koristiti prekogranično izuzeće. **Ako se prekorači godišnji prag Unije, malo poduzeće isključuje se iz prekograničnog izuzeća u svim državama članicama osim u državi članici poslovnog nastana**, čak i ako je godišnji promet u državama članicama u kojima želi primjenjivati prekograničnu odredbu za MSP-ove (država članica izuzeća 1 i država članica izuzeća 2) ispod nacionalnog godišnjeg praga.

Jedina država članica u kojoj MSP i dalje može primjenjivati odredbu za MSP-ove je njegova država članica poslovnog nastana, pod uvjetom da su ispunjeni uvjeti za domaće izuzeće (vidjeti odjeljak 3.). Naime, MSP se ne isključuje iz primjene odredbe za MSP-ove u državi članici poslovnog nastana zbog prekoračenja godišnjeg praga Unije (domaća odredba za MSP-ove). Samo prekoračenje nacionalnog godišnjeg praga koji je utvrdila država članica poslovnog nastana može dovesti do isključenja MSP-a iz domaće odredbe za MSP-ove.

Primjer 24

U ovom scenariju država članica izuzeća 1 i država članica 4 zahtijevaju od malih poduzeća da dostave informacije o svojem godišnjem prometu za tekuću kalendarsku godinu (G) i prethodne dvije kalendarske godine (G – 1 i G – 2). Malo poduzeće i dalje ne želi primjenjivati odredbu za MSP-ove u državi članici 4.

Države članice / Unija	Nacionalni prag (EUR)	Godišnji promet (EUR) u godini prije prethodne kalendarske godine (G – 2)	Godišnji promet (EUR) u prethodnoj kalendarskoj godini (G – 1)	Godišnji promet (EUR) u tekućoj kalendarskoj godini (G)	Ispunjava uvjete za primjenu odredbe za MSP-ove
država članica poslovnog nastana	35 000	nije primjenjivo	30 000	20 000	da
država članica izuzeća 1	85 000	80 000	20 000	25 000	da
država članica izuzeća 2	15 000	nije primjenjivo	15 000	12 000	da
DČ 4	nije primjenjivo	13 000	15 000	20 000	–
ostale 23 države članice	nije primjenjivo	nije primjenjivo	0	0	–
Unija	100 000	nije primjenjivo	80 000	77 000	–

Slika 32: Primjena nacionalnog godišnjeg praga – scenarij E

U ovom scenariju MSP ispunjava uvjete za primjenu prekogranične odredbe za MSP-ove u državi članici poslovnog nastana, državi članici izuzeća 1 i državi članici izuzeća 2 jer godišnji prag Unije nije prekoračen u tekućoj kalendarskoj godini (77 000 EUR) ni u prethodnoj kalendarskoj godini (80 000 EUR). MSP može primjenjivati prekograničnu odredbu za MSP-ove u državi članici poslovnog nastana i državi članici izuzeća 2 jer njegov godišnji promet ne prekoračuje odgovarajući nacionalni godišnji prag tih država članica ni u tekućoj kalendarskoj godini ni u prethodnoj kalendarskoj godini.

U ovom primjeru MSP bi mogao primjenjivati prekograničnu odredbu za MSP-ove u državi članici izuzeća 1 jer njegov godišnji promet u Uniji u tekućoj i prethodnoj kalendarskoj godini ne prekoračuje godišnji prag Unije i jer njegov godišnji promet u tekućoj i prethodne dvije kalendarske godine ne prekoračuje nacionalni godišnji prag države članice izuzeća 1.

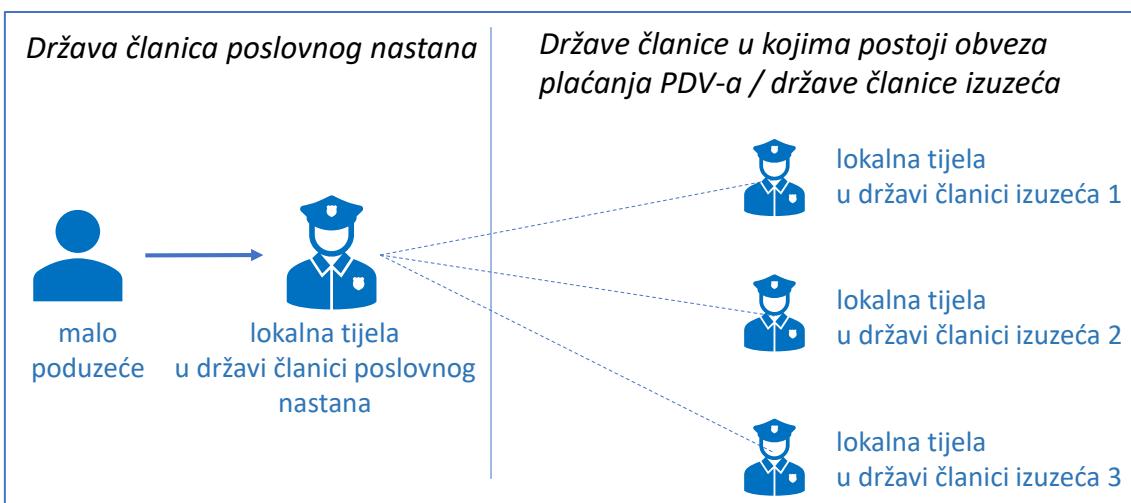
Unatoč tome što ne želi primjenjivati odredbu za MSP-ove u državi članici 4, malo poduzeće mora u prethodnoj obavijesti navesti svoj godišnji promet za godinu prije prethodne kalendarske godine (G – 2) jer država članica 4 zahtijeva te informacije.

Mala poduzeća mogu provjeriti mogućnost primjene odredbe za MSP-ove simulatorom na internetskom portalu za MSP-ove⁽⁶⁹⁾. Simulator pruža samo okvirne informacije i malim poduzećima ne daje pravo da traže pristup odredbi za MSP-ove ni u jednoj državi članici.

4.3. Prethodna obavijest

Kako bi počelo primjenjivati **prekograničnu odredbu za MSP-ove**, mala poduzeće se prvo mora registrirati tako da dostavi **prethodnu obavijest** u državi članici poslovnog nastana⁽⁷⁰⁾.

Kako bi se pojednostavnile administrativne obveze, mala poduzeće treba podnijeti samo **jedan** obrazac za registraciju, takozvanu **prethodnu obavijest**, u državi članici poslovnog nastana, koja djeluje kao **jedinstvena kontaktna točka**. Država članica poslovnog nastana surađuje s poreznim tijelima u drugim državama članicama u kojima MSP želi primjenjivati izuzeće od plaćanja PDV-a, kako je prikazano u nastavku.

Slika 33: Država članica poslovnog nastana, jedinstvena kontaktna točka između MSP-ova i drugih država članica

Država članica poslovnog nastana provjerava ispunjava li mala poduzeće uvjete za primjenu prekogranične odredbe, odnosno prelazi li njegov godišnji promet u Uniji iznos od 100 000 EUR. Država članica ili države članice izuzeća provjeravaju druge uvjete, na primjer prekoračuje li godišnji promet malog poduzeća njihov nacionalni godišnji prag.

⁽⁶⁹⁾ Simulator – Evropska komisija (europa.eu).

⁽⁷⁰⁾ <https://sme-vat-rules.ec.europa.eu>.

Dotična država članica izuzeća uvijek odlučuje ispunjava li malo poduzeće uvjete za primjenu odredbe za MSP-ove u njezinoj nadležnosti.

Ako su ispunjeni uvjeti za izuzeće, porezna tijela države članice izuzeća dostaviti će te informacije poreznim tijelima države članice poslovnog nastana. Država članica poslovnog nastana zatim će malom poduzeću dodijeliti individualni identifikacijski broj (⁷¹) sa sufiksom „EX” (dalje u tekstu „broj ,EX”). Taj broj „EX” vrijedit će u svim državama članicama koje odabere MSP, a u kojima ispunjava uvjete za primjenu odredbe za MSP-ove. Izuzeće od plaćanja PDV-a može se početi primjenjivati tek nakon što malo poduzeće primi potvrdu države članice poslovnog nastana da može upotrebljavati broj „EX” u predmetnoj državi članici izuzeća. Ta se potvrda daje zasebno za svaku državu članicu u kojoj malo poduzeće želi primjenjivati prekograničnu odredbu za MSP-ove.

Ako malo poduzeće već primjenjuje odredbu za MSP-ove u državi članici poslovnog nastana (domaća odredba za MSP-ove) i želi proširiti primjenu odredbe na druge države članice (prekogranična odredba za MSP-ove), malo poduzeće morat će podnijeti prethodnu obavijest u državi članici poslovnog nastana. Ako država članica poslovnog nastana ne identificira mala poduzeća koja primjenjuju samo domaću odredbu za MSP-ove, proširenje odredbe na druge države članice dovest će do identifikacije za potrebe odredbe za MSP-ove u svim državama članicama u kojima se odredba primjenjuje, među ostalim u državi članici poslovnog nastana. To znači da će broj „EX” obuhvaćati i isporuke obavljene u državi članici poslovnog nastana u okviru prekogranične odredbe za MSP-ove.

4.3.1. Sadržaj

Prethodna obavijest mora se podnijeti samo u državi članici poslovnog nastana i mora sadržavati barem sljedeće podatke (⁷²):

- a) ime, djelatnost, pravni oblik i adresu malog poduzeća
- b) državu članicu ili države članice u kojima malo poduzeće želi primjenjivati izuzeće od plaćanja PDV-a u okviru prekogranične odredbe za MSP-ove
- c) ukupnu vrijednost isporuka robe i/ili usluga obavljenih u državi članici poslovnog nastana i u svim drugim državama članicama tijekom tekuće kalendarske godine i prethodne kalendarske godine (ili prethodne dvije kalendarske godine ako to zahtijeva određena država članica).

(⁷¹) Članak 284. stavak 3. Direktive o PDV-u.

(⁷²) Članak 284.a stavak 1. Direktive o PDV-u.

Osim podataka za identifikaciju predmetnog poreznog obveznika (točka (a)), u prethodnoj obavijesti potrebno je **nавести у којој ће се дрžави чланici или државама чланicama izuzeće primjenjivati** (točka (b)). Ako malo poduzeće ima pravo na izuzeće i ispunjava sve uvjete za izuzeće, izuzeće ће се primjenjivati samo u тој дрžavi чланici или тим државама чланicama.

Nadalje, ако је мало подuzeће већ идентифицирано у сврху PDV-а у дрžави чланici у којој јели примјенјивати прекограницу одредбу за MSP-ove, у претходној обавјести мора навести тај идентификацијски број за PDV.

Primjer 25

MSP не примјенjuje одредбу за MSP-ove ни у једној дрžави чланici. Dana 1. сiječња 2025. одлуčује почети примјенјивати прекограницу одредбу за MSP-ove у дрžави чланici 1 и дрžави чланici 2, у којима нema poslovni nastan. Ne јели примјенјивати прекограницу одредбу за MSP-ove у дрžави чланici poslovnog nastana.

MSP мора доставити претходну обавјест у дрžави чланici poslovnog nastana како би је обавијестио да јели примјенјивати прекограницу одредбу за MSP-ove у државама чланicama 1 и 2. Дрžава чланica poslovnog nastana провјерит ће прелази ли годишњи промет у Унији малог подuzeћа у 27 дрžава чланica износ од 100 000 EUR у текућој календарској години и у претходној календарској години. Ако годишњи промет у Унији не прелази 100 000 EUR, дрžава чланica poslovnog nastana просlijedit ће заhtjev државама чланicama 1 и 2. Ако годишњи промет у Унији прелazi 100 000 EUR, заhtjev MSP-а бит ће одбијен.

Ако годишњи промет у Унији не прелази 100 000 EUR, дрžаве чланice 1 и 2 провјерит ће јесу ли испunjени uvjeti за примјену прекогранице одредбе за MSP-ove у njihovoј nadležnosti, на пример prekoračuje ли годишњи промет MSP-a nacionalni godišnji prag. Затим ће обавијестити дрžаву чланicu poslovnog nastana о томе испunjava ли мало подuzeће uvjete за примјену прекогранице одредбе за MSP-ove у njihovoј nadležnosti. Дрžава чланica poslovnog nastana обавијестит ће мало подuzeће о одлуци сваке дрžаве чланice. Ако испunjava uvjete, малом подuzeću dodijelit ће се број „EX“ и потврдити да тај број може користити у државама чланicama 1 и 2. Ако мало подuzeће не испunjava uvjete за примјену прекогранице одредбе за MSP-ove у дрžavi чланici 1 i/ili 2, дрžava чланica poslovnog nastana обавијестит ће MSP о томе.

Дрžава чланica poslovnog nastana uvijek је уključena u postupak registracije i provjere испunjava ли MSP uvjete чак и kad MSP не јели примјенјивати одредбу у дрžavi чланici poslovnog nastana.

Primjer 26

MSP ne primjenjuje odredbu za MSP-ove ni u jednoj državi članici. Dana 1. siječnja 2025. odlučuje početi primjenjivati prekograničnu odredbu za MSP-ove u državi članici 1 i državi članici 2, u kojima nema poslovni nastan, kao i u državi članici poslovnog nastana.

MSP mora dostaviti prethodnu obavijest u državi članici poslovnog nastana da želi primjenjivati prekograničnu odredbu za MSP-ove u državama članicama 1 i 2 te u državi članici poslovnog nastana. Država članica poslovnog nastana provjerit će da godišnji promet malog poduzeća u Uniji u 27 država članica ne prelazi 100 000 EUR u tekućoj i u prethodnoj kalendarskoj godini. Ako godišnji promet u Uniji nije prekoračen, država članica poslovnog nastana proslijedit će zahtjev državama članicama 1 i 2.

Ako je godišnji promet u Uniji prekoračen, zahtjev MSP-a bit će odbijen za države članice 1 i 2. Ako MSP ispunjava uvjete za primjenu odredbe za MSP-ove u državi članici poslovnog nastana, dužan je slijediti pravila i postupke koje je država članica poslovnog nastana utvrdila za domaću odredbu za MSP-ove (vidjeti odjeljak 3.).

Ako godišnji promet u Uniji nije prekoračen, države članice 1 i 2 provjerit će jesu li ispunjeni uvjeti za primjenu prekogranične odredbe za MSP-ove u njihovoј nadležnosti, na primjer prekoračuje li godišnji promet MSP-a nacionalni godišnji prag. Obavijestit će državu članicu poslovnog nastana ispunjava li malo poduzeće uvjete za primjenu prekogranične odredbe za MSP-ove u njihovoј nadležnosti. Država članica poslovnog nastana obavijestit će malo poduzeće o odluci svake države članice. Provest će i neke provjere za primjenu odredbe za MSP-ove u svojoj nadležnosti. Ako malo poduzeće ispunjava uvjete, dodijelit će mu se broj „EX” i potvrditi da taj broj može koristiti u državama članicama 1 i 2 te u državi članici poslovnog nastana. Ako malo poduzeće ne ispunjava uvjete za primjenu prekogranične odredbe za MSP-ove u državi članici 1 i/ili 2, država članica poslovnog nastana obavijestit će MSP o tome.

Prethodna obavijest mora sadržavati i informacije o **ukupnoj vrijednosti prošlih i sadašnjih isporuka robe i usluga**, ne samo u državi članici poslovnog nastana i državi članici ili državama članicama u kojima malo poduzeće želi primjenjivati prekograničnu odredbu za MSP-ove nego i **u svim ostalim državama članicama** (prethodno navedena točka (c)). Time se državi članici poslovnog nastana omogućuje da provjeri je li prekoračen prag godišnjeg prometa u Uniji u tekućoj ili prethodnoj kalendarskoj godini.

4.3.2. Iznosi o kojima je potrebno izvijestiti

U prethodnoj obavijesti potrebno je izvijestiti o iznosima koji odgovaraju godišnjem prometu malog poduzeća, kako je detaljno opisano u odjeljku 2.4. Trebali bi biti **bez PDV-a** (⁷³):

- a) vrijednost isporučene robe i usluga koje bi se inače oporezivale u okviru standardnog sustava PDV-a
- b) vrijednost transakcija koje se izuzimaju, uz pravo na odbitak PDV-a plaćenog u prethodnoj fazi, na temelju članka 98. stavka 2. ili članka 105.a Direktive o PDV-u
- c) vrijednost transakcija povezanih s izuzetim izvozom, međunarodnim prijevozom i povezanim isporukama usluga koje obavljaju posrednici (⁷⁴)
- d) vrijednost izuzetih isporuka robe unutar EU-a (⁷⁵)
- e) vrijednost transakcija nekretninama, finansijskih transakcija iz članka 135. stavka 1. točaka od (b) do (g) Direktive o PDV-u te usluga osiguranja i reosiguranja, osim ako su te transakcije pomoćne transakcije.

Prijenos robe koja čini dio poslovne imovine malog poduzeća u drugu državu članicu smatra se isporukom robe uz naknadu (⁷⁶). Vrijednost prenesene robe odgovara kupovnoj cijeni ili, u nedostatku kupovne cijene, cijeni troška te robe (⁷⁷). Tu bi vrijednost trebalo uključiti u prijavljeni iznos za isporuke robe.

U prethodnu obavijest ne uključuju se sljedeće transakcije:

- Prijenos robe u zemlju koja nije država članica EU-a: ako se roba izvozi bez isporuke, kao na primjer kad se roba jednostavno premješta u **zalihe u zemlji koja nije država članica EU-a**, neće se ostvariti promet, pa se ta količina robe ne bi trebala uključiti.
- **Otuđenje materijalnih ili nematerijalnih osnovnih sredstava** MSP-a: ne bi se trebalo uzeti u obzir za potrebe izračunavanja godišnjeg prometa.
- **Izuzete isporuke za određene djelatnosti koje se obavljaju u javnom interesu** (⁷⁸).

(⁷³) Članak 288. Direktive o PDV-u.

(⁷⁴) Članci od 146. do 149. i članci od 151. do 153. Direktive o PDV-u.

(⁷⁵) Članak 138. Direktive o PDV-u.

(⁷⁶) Članak 17. Direktive o PDV-u.

(⁷⁷) Članak 76. Direktive o PDV-u.

(⁷⁸) Članak 132. Direktive o PDV-u.

4.3.3. Ispunjavanje prethodne obavijesti: godišnji promet i pragovi

Opće je pravilo da države članice imaju jedan nacionalni godišnji prag, koji ne smije biti viši od 85 000 EUR. Međutim, države članice mogu postaviti različite godišnje pragove za različite poslovne sektore⁽⁷⁹⁾. Ako država članica ima više od jednog nacionalnog godišnjeg praga, ti se pragovi smatraju sektorskim pragovima. Moraju se temeljiti na objektivnim kriterijima i nijedan od njih ne smije biti viši od 85 000 EUR.

U nastavku je navedeno nekoliko praktičnih primjera kako bi MSP trebao izvjestiti o svojem godišnjem prometu u prethodnoj obavijesti, ovisno o tome primjenjuju li države članice jedan nacionalni godišnji prag ili sektorske pragove.

Primjer 27

Prethodna obavijest podnosi se u državi članici poslovnog nastana 1. rujna 2025. Malo poduzeće želi primjenjivati prekograničnu odredbu za MSP-ove u državi članici poslovnog nastana i u državi članici 1. Država članica poslovnog nastana zahtijeva od malih poduzeća da dostave informacije o godišnjem prometu za tekuću kalendarsku godinu (G) i prethodnu kalendarsku godinu (G – 1). Država članica 1 traži informacije o godišnjem prometu za tekuću kalendarsku godinu (G) i prethodne dvije kalendarske godine (G – 1 i G – 2).

Od preostalih 25 država članica u kojima malo poduzeće ne želi primjenjivati odredbu za MSP-ove i za koje će u prethodnoj obavijesti isto tako morati dostaviti informacije o svojem godišnjem prometu država članica 4 jedina je država članica koja primjenjuje isto pravilo kao država članica 1 i od malih poduzeća zahtijeva da dostave informacije o godišnjem prometu za tekuću kalendarsku godinu (G) i prethodne dvije kalendarske godine (G – 1 i G – 2).

Za državu članicu 1 i državu članicu 4 malo poduzeće u prethodnoj obavijesti mora navesti ukupnu vrijednost isporuka obavljenih tijekom cijele 2023. (G – 2), cijele 2024. (G – 1) i ukupnu vrijednost isporuka obavljenih od 1. siječnja do 31. kolovoza 2025. (G). Ako se u jednoj ili bilo kojoj od tih godina ne ostvari promet, treba navesti ukupnu vrijednost „0”.

Za državu članicu poslovnog nastana i 24 druge države članice malo poduzeće mora navesti ukupnu vrijednost isporuka obavljenih tijekom cijele 2024. (G – 1) i ukupnu vrijednost isporuka obavljenih od 1. siječnja do 31. kolovoza 2025. (G). Ako se u jednoj ili bilo kojoj od tih godina ne ostvari promet, treba navesti ukupnu vrijednost „0”.

⁽⁷⁹⁾ Članak 284. stavak 1. Direktive o PDV-u.

Primjer 28

Malo poduzeće želi primjenjivati prekograničnu odredbu za MSP-ove u državi članici 1. Ta država članica primjenjuje jedan nacionalni godišnji prag u iznosu od 60 000 EUR. Država članica 2 primjenjuje nacionalni godišnji prag od 30 000 EUR, ali malo poduzeće ne obavlja nikakvu gospodarsku djelatnost u toj državi članici, pa nema potrebu koristiti odredbu za MSP-ove u njoj.

U državi članici 1 MSP ima godišnji promet od 10 000 EUR u tekućoj kalendarskoj godini (G) i godišnji promet od 55 000 EUR u prethodnoj kalendarskoj godini (G – 1). MSP bi u prethodnoj obavijesti trebao izvjestiti o svojem godišnjem prometu na sljedeći način*:

Prethodna obavijest			
Države članice	Nacionalni godišnji prag (EUR)	Godišnji promet (EUR) u prethodnoj kalendarskoj godini (G – 1)	Godišnji promet (EUR) u tekućoj kalendarskoj godini (G)
država članica 1	60 000	55 000	10 000
država članica 2	30 000	0	0

Slika 34: Prethodna obavijest – jedan nacionalni prag

- * U ovom primjeru prikazan je samo slučaj država članica 1 i 2. Prethodna obavijest uključuje i godišnji promet, ili nulu („0“) ako se ne obavlja gospodarska djelatnost, u svih preostalih 25 država članica.

Za svaku državu članicu koja primjenjuje više od jednog praga ukupna vrijednost koja se navodi u prethodnoj obavijesti morat će se raščlaniti prema tim pragovima ⁽⁸⁰⁾. Izvješćivanje o godišnjem prometu po sektorskom pragu služi za utvrđivanje sektorskog praga koji će malo poduzeće koristiti i za praćenje korištenja tog praga.

⁽⁸⁰⁾ Članak 284.c stavak (c) Direktive o PDV-u.

Primjer 29

Država članica 2 primjenjuje različite pragove za sljedeće poslovne sektore: jedan prag za građevinski sektor (30 000 EUR) i jedan za sve ostale sektore djelatnosti (40 000 EUR). MSP ima ukupni godišnji promet od 30 000 EUR u tekućoj kalendarskoj godini (G) i 33 000 EUR u prethodnoj kalendarskoj godini (G – 1) u državi članici 2. Malo poduzeće mora navesti svoj godišnji promet za svaki sektor zasebno u poljima prethodne obavijesti, kako je prikazano u nastavku.

Scenarij 1

U ovom scenariju ukupni godišnji promet MSP-a u tekućoj kalendarskoj godini (30 000 EUR) i prethodnoj kalendarskoj godini (33 000 EUR) ostvaruje se u građevinskom sektoru. U tom bi slučaju ukupni godišnji promet trebalo navesti u polju koje se odnosi na prag za „građevinarstvo”, a nulu („0”) treba navesti u polju koje se odnosi na ostale gospodarske djelatnosti „ostalo”.

Prethodna obavijest			
Država članica	Nacionalni godišnji prag (EUR)	Godišnji promet (EUR) u prethodnoj kalendarskoj godini (G – 1)	Godišnji promet (EUR) u tekućoj kalendarskoj godini (G)
država članica 2 – građevinarstvo	30 000	30 000	33 000
– ostalo	40 000	0	0

Slika 35: Prethodna obavijest – različiti sektorski pragovi, scenarij 1

Scenarij 2

U ovom scenariju dio godišnjeg prometa MSP-a ostvaruje se u građevinskom sektoru (10 000 EUR u prethodnoj kalendarskoj godini i 15 000 EUR u tekućoj kalendarskoj godini), a drugi dio odnosi se na druge gospodarske djelatnosti (20 000 EUR u prethodnoj kalendarskoj godini i 18 000 EUR u tekućoj kalendarskoj godini). MSP mora podijeliti svoj godišnji promet prema pravovima, kako je prikazano u nastavku.

Prethodna obavijest			
Država članica	Nacionalni godišnji prag (EUR)	Godišnji promet (EUR) u prethodnoj kalendarskoj godini (G - 1)	Godišnji promet (EUR) u tekućoj kalendarskoj godini (G)
država članica 2 – građevinarstvo – ostalo	30 000 40 000	10 000 20 000	15 000 18 000

Slika 36: Prethodna obavijest – različiti sektorski pragovi, scenarij 2

Ako država članica 2 smatra da MSP može primjenjivati odredbu za MSP-ove u njezinoj nadležnosti, o tome će obavijestiti državu članicu poslovnog nastana i navesti koji sektorski prag MSP mora koristiti (⁸¹) jer MSP može koristiti samo jedan prag za isporuke koje bi mogle spadati pod nekoliko sektorskih pragova. Država članica poslovnog nastana prenijet će malom poduzeću informacije primljene od države članice izuzeća.

Svaka država članica poslovnog nastana može odlučiti kako se prethodna obavijest treba podnijeti u njezinoj nadležnosti. Točnije, prethodna obavijest u načelu bi se trebala podnijeti elektronički, ali država članica poslovnog nastana ne mora nametnuti takvu obvezu (⁸²). Ako država članica poslovnog nastana zahtijeva da se prethodna obavijest podnese elektronički, elektroničko podnošenje podliježe uvjetima koje je utvrdila dotična država članica.

4.3.4. Jezik

Država članica poslovnog nastana može odlučiti na kojem jeziku MSP-ovi s poslovnim nastanom na njezinu teritoriju moraju podnijeti prethodnu obavijest.

4.3.5. Valuta

Promet koji čine vrijednosti izvršenih transakcija u prethodnoj se obavijesti iskazuje u eurima (⁸³).

Države članice koje nisu uvele euro mogu zahtijevati da se vrijednosti iskažu u njihovoj nacionalnoj valuti. Ako su isporuke izvršene u drugim valutama, konverzija se provodi primjenom deviznog tečaja koji je prvog dana kalendarske godine objavila Europska središnja banka ili, ako taj dan nije bilo objave, sljedećeg dana objave (⁸⁴).

(⁸¹) Članak 284. stavak 1. Direktive o PDV-u.

(⁸²) Članak 284.c stavak 2. Direktive o PDV-u.

(⁸³) Članak 284.c stavak 1. točka (b) Direktive o PDV-u.

(⁸⁴) Članak 284.c stavak 1. točka (c) Direktive o PDV-u.

Primjer 30

MSP želi primjenjivati prekograničnu odredbu za MSP-ove u državi članici poslovnog nastana, čija je nacionalna valuta „YYY”, i u državi članici 1, čija je nacionalna valuta EUR. MSP ne treba primjenjivati prekograničnu odredbu za MSP-ove u preostalih 25 država članica jer ni u jednoj od njih ne obavlja gospodarsku djelatnost.

MSP podnosi prethodnu obavijest u državi članici poslovnog nastana 1. siječnja 20XX. Ima godišnji promet u državi članici poslovnog nastana u iznosu od 200 000 „YYY” u prethodnoj kalendarskoj godini 20XX. – 1 i nula („0”) u tekućoj kalendarskoj godini 20XX. Njegov godišnji promet u državi članici 1 iznosi 20 000 EUR u prethodnoj kalendarskoj godini 20XX. – 1 i nula („0”) u tekućoj kalendarskoj godini 20XX.

Država članica poslovnog nastana zahtijeva od MSP-a da u prethodnoj obavijesti dostavi vrijednosti u valuti „YYY”. Tečaj na dan 1. siječnja 20XX. – 1 bio je 1 YYY = 0,25 EUR. Konverzija se ne provodi za tekuću kalendarsku godinu jer je godišnji promet jednak nuli („0”) kao ni za ostale države članice jer je iznos o kojem treba izvjestiti za svaku od njih za svaku kalendarsku godinu jednak nuli („0”).

MSP bi trebao podnijeti prethodnu obavijest na sljedeći način:

<i>Država članica</i>	<i>Vrijednost (YYY) za prethodnu kalendarsku godinu (G – 1)</i>	<i>Vrijednost (YYY) za tekuću kalendarsku godinu (G)</i>
država članica poslovnog nastana	200 000	0
država članica 1	80 000	0
ostalih 25 država članica	0	0

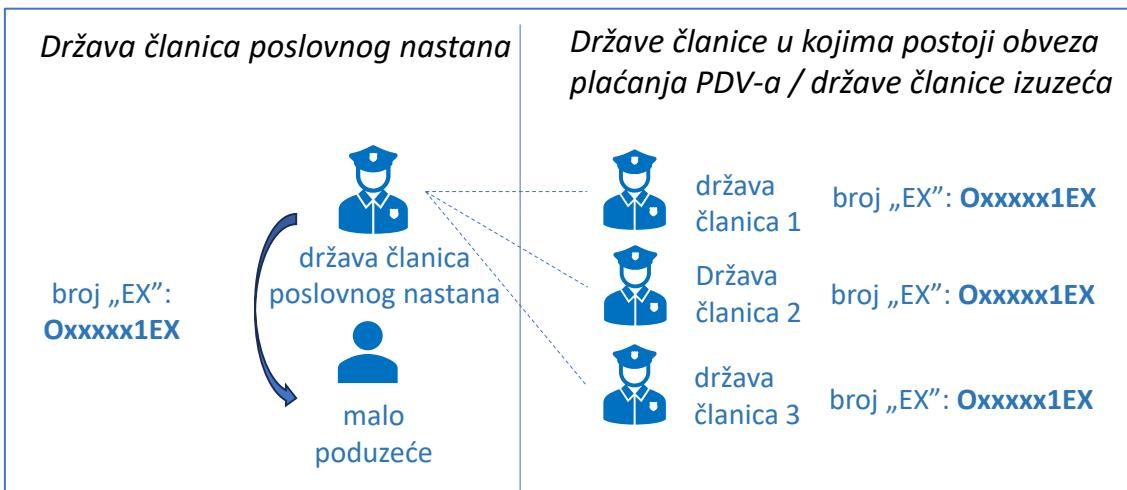
Slika 37: Prethodna obavijest – nacionalna valuta koja nije euro

4.4. Individualni identifikacijski broj (broj „EX”)

Država članica poslovnog nastana obvezna je ⁽⁸⁵⁾ identificirati svako malo poduzeće za koje se nakon podnošenja prethodne obavijesti utvrdi da može primjenjivati prekograničnu odredbu za MSP-ove i da ispunjava uvjete za izuzeće. Identifikacija je potrebna samo za prekograničnu odredbu za MSP-ove, a ne i za domaću odredbu za

⁽⁸⁵⁾ Članak 284. stavak 3. točka (b) Direktive o PDV-u.

MSP-ove. Individualni identifikacijski broj dodijeljen MSP-u ima sufiks „EX”. Država članica poslovnog nastana dodijelit će malom poduzeću broj „EX” koji malo poduzeće može koristiti u svim državama članicama u kojima može primjenjivati prekograničnu odredbu za MSP-ove. Broj „EX” nije identifikacijski broj za PDV sam po sebi. Upotrebljava se samo za potrebe funkcioniranja prekogranične odredbe za MSP-ove.

Slika 38: Individualni identifikacijski broj „EX”

Broj „EX” vrijedit će u državama članicama u kojima malo poduzeće primjenjuje prekograničnu odredbu za MSP-ove. Na prethodnoj slici broj „EX” vrijedit će u državi članici poslovnog nastana, državi članici 1, državi članici 2 i državi članici 3.

Ako je malom poduzeću odobren pristup odredbi za MSP-ove u državi članici u kojoj je već identificirano u svrhu PDV-a, dotična država članica izuzeća poduzima sve potrebne korake kako bi osigurala da malo poduzeće ondje više ne bude identificirano u svrhu PDV-a u pogledu isporuka robe i usluga obavljenih u toj državi članici koje su obuhvaćene odredbom za MSP-ove.

4.5. Postupak registracije

4.5.1. Rok

Malo poduzeće pokreće postupak registracije podnošenjem prethodne obavijesti u državi članici poslovnog nastana. Država članica poslovnog nastana i država članica ili države članice u kojima malo poduzeće želi koristiti izuzeće od plaćanja PDV-a provešt će određene provjere kako bi se utvrdilo može li malo poduzeće koristiti prekograničnu odredbu za MSP-ove i primijeniti izuzeće od plaćanja PDV-a. Cijeli **postupak registracije**

ne bi trebao trajati dulje od 35 radnih dana (⁸⁶) od datuma kad je država članica poslovnog nastana primila prethodnu obavijest.

Država članica poslovnog nastana ima 15 radnih dana za provedbu provjera. Ako malo poduzeće ispunjava uvjete za primjenu prekogranične odredbe za MSP-ove, odnosno ako godišnji promet u Uniji u prethodnoj kalendarskoj godini i u tekućoj kalendarskoj godini ne prelazi 100 000 EUR, proslijedit će zahtjev državi članici ili državama članicama izuzeća. Ako malo poduzeće ne ispunjava uvjete, država članica poslovnog nastana poslat će malom poduzeću obavijest o odbijanju njegova zahtjeva. Odbijanje primjene prekogranične odredbe za MSP-ove znači da malo poduzeće ne može izuzeti svoje isporuke od plaćanja PDV-a ni u jednoj državi članici u kojoj obavlja gospodarsku djelatnost te će morati ispuniti obveze u pogledu PDV-a u okviru standardnog sustava PDV-a ili pojednostavljenog postupka. Alternativa standardnom sustavu PDV-a mogla bi biti primjena sustava „sve na jednom mjestu“ (⁸⁷) za Uniju (vidjeti odjeljak 7.). Ako malo poduzeće ispunjava uvjete za primjenu domaće odredbe za MSP-ove, može je primjenjivati isključivo u državi članici poslovnog nastana.

Države članice izuzeća imaju 15 radnih dana od datuma primitka zahtjeva od države članice poslovnog nastana da obave provjere, na primjer da provjere prekoračuje li promet nacionalni prag ili primjenjivi sektorski prag. Ako malo poduzeće ispunjava uvjete za primjenu prekogranične odredbe za MSP-ove, država članica ili države članice izuzeća obavijestit će o tome državu članicu poslovnog nastana, a država članica poslovnog nastana obavijestit će malo poduzeće da može primjenjivati prekograničnu odredbu za MSP-ove u dotičnoj državi članici ili državama članicama. Ako malo poduzeće ne ispunjava uvjete, država članica ili države članice izuzeća obavijestit će o tome državu članicu poslovnog nastana, a država članica poslovnog nastana poslat će malom poduzeću obavijest o odbijanju njegova zahtjeva. Odbijanje zahtjeva znači da malo poduzeće ne može izuzeti svoje isporuke robe i usluga od PDV-a u državi članici ili državama članicama u kojima ne ispunjava uvjete za izuzeće te će morati ispuniti obveze u pogledu PDV-a u toj državi članici ili tim državama članicama. Alternativa za mala poduzeća može biti primjena sustava „sve na jednom mjestu“ (vidjeti odjeljak 7.).

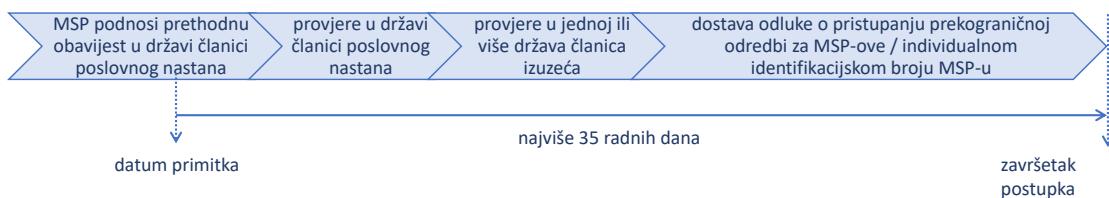
Ako je u posebnim slučajevima državi članici potrebno dodatno vrijeme za provedbu provjera radi sprečavanja utaje poreza ili izbjegavanja plaćanja poreza, postupak može trajati dulje. U tom slučaju država članica izuzeća mora obavijestiti državu članicu poslovnog nastana da joj je potrebno više vremena. To omogućuje državi članici poslovnog nastana da obavijesti malo poduzeće o kašnjenju.

(⁸⁶) Članak 284. stavak 5. Direktive o PDV-u.

(⁸⁷) Glava XII. poglavljje 6. Direktive o PDV-u.

Ako država članica poslovnog nastana ne primi informaciju da malo poduzeće ne ispunjava uvjete za primjenu prekograničnog izuzeća i ako ga država članica izuzeća ne obavijesti da je potrebno dodatno vrijeme za provedbu provjera, država članica poslovnog nastana može pretpostaviti da malo poduzeće ispunjava uvjete za izuzeće, ali samo kako bi se poštovao rok od 35 radnih dana od datuma podnošenja prethodne obavijesti.

Radni dani odnose se na ⁽⁸⁸⁾ sve dane osim blagdana, nedjelja i subota ⁽⁸⁹⁾. Za potrebe razdoblja od 15 radnih dana tijekom kojeg treba provjeriti informacije dostavljene u prethodnoj obavijesti u obzir se uzimaju radni dani u državi članici poslovnog nastana. Za potrebe razdoblja od 15 radnih dana tijekom kojeg država članica ili države članice izuzeća provode provjere u obzir se uzimaju radni dani u svakoj dotičnoj državi članici izuzeća.

Slika 39: Kronologija redovnog postupka registracije

4.5.2. Datum početka izuzeća

Malo poduzeće može početi izuzimati svoje isporuke od plaćanja PDV-a u okviru odredbe za MSP-ove u određenoj državi članici od datuma kad država članica poslovnog nastana obavijesti malo poduzeće ili mu potvrди da se njegov broj „EX“ može koristiti u toj državi članici. Malom poduzeću dodjeljuje se broj „EX“ dostupan u svim državama članicama u kojima želi primjenjivati odredbu za MSP-ove i koje su potvrdile pristup prekograničnoj odredbi za MSP-ove. Svaka dotična država članica treba potvrditi da malo poduzeće ispunjava uvjete za primjenu odredbe u njezinoj nadležnosti i o tome mora obavijestiti državu članicu poslovnog nastana. Stoga se datum početka izuzeća može razlikovati među pojedinim državama članicama. Malo poduzeće mora pričekati da primi potvrdu kako bi moglo početi primjenjivati odredbu u toj državi članici.

Države članice u kojima MSP želi primjenjivati odredbu za MSP-ove dužne su obavijestiti državu članicu poslovnog nastana ispunjava li MSP uvjete za primjenu prekograničnog izuzeća u njihovoј nadležnosti. Ako država članica poslovnog nastana ne primi odgovor od potencijalne države članice izuzeća u roku od 15 radnih dana od trenutka kad država

⁽⁸⁸⁾ Uredba Vijeća (EEZ, Euratom) br. 1182/71 od 3. lipnja 1971. o utvrđivanju pravila koja se primjenjuju na razdoblja, datume i rokove (SL L 124, 8.6.1971., str. 1.).

⁽⁸⁹⁾ Vidjeti kako je definirano u članku 2. stavku 2. Uredbe br. 1182/71.

članica poslovnog nastana proslijedi zahtjev MSP-a jednoj ili više potencijalnih država članica izuzeća, smatra se da država članica poslovnog nastana može odobriti pristup malog poduzeća odredbi za MSP-ove u toj državi članici po isteku roka od 35 radnih dana za cijeli postupak registracije.

U iznimnim slučajevima država članica izuzeća može od države članice poslovnog nastana zatražiti više vremena za provedbu dodatnih provjera u slučaju sumnje na utaju poreza ili izbjegavanje plaćanja poreza. U tom slučaju država članica poslovnog nastana obavještava malo poduzeće da je potrebno više vremena za potvrdu njegova pristupa prekograničnoj odredbi za MSP-ove.

Kako se ne bi odgađao pristup prekograničnom izuzeću, država članica poslovnog nastana trebala bi izdati broj „EX“ ili ga ažurirati čim primi potvrdu od bilo koje države članice izuzeća te obavijestiti malo poduzeće o pristupu izuzeću u dotičnoj državi članici izuzeća, kako je objašnjeno u primjeru u nastavku. Ako država članica izuzeća obavijesti državu članicu poslovnog nastana da uvjeti za izuzeće nisu ispunjeni, država članica poslovnog nastana trebala bi primijeniti isti pristup i malom poduzeću dostaviti odluku o odbijanju njegova zahtjeva.

Primjer 31

MSP trenutačno ne primjenjuje odredbu za MSP-ove. Želi koristiti izuzeće od plaćanja PDV-a u okviru prekogranične odredbe za MSP-ove u državi članici poslovnog nastana i dvjema državama članicama izuzeća: državi članici izuzeća 1 i državi članici izuzeća 2. MSP podnosi prethodnu obavijest u državi članici poslovnog nastana 3. veljače 2025. Država članica poslovnog nastana, država članica izuzeća 1 i država članica izuzeća 2 smatraju da MSP može primjenjivati odredbu za MSP-ove.

Država članica poslovnog nastana potvrđuje MSP-u individualni identifikacijski broj „EX” čim primi odluke od svake dotične države članice. U ovom primjeru to znači da je datum početka izuzeća 15. veljače u državi članici poslovnog nastana, 24. veljače u državi članici izuzeća 2 i 5. ožujka u državi članici izuzeća 1.

	Datum podnošenja prethodne obavijesti	Datum kad država članica poslovnog nastana primi rezultate provjera od dotičnih država članica	Dostava podataka / potvrda broja „EX” MSP-u	Datum početka izuzeća
Država članica poslovnog nastana	3. 2. 2025.	***	15. 2. 2025.	15. 2. 2025.
Država članica izuzeća 1	nije primjenjivo	4. 3. 2025.	5. 3. 2025.	5. 3. 2025.
Država članica izuzeća 2	nije primjenjivo	20. 2. 2025.	24. 2. 2025.	24. 2. 2025.

Slika 40: Datum početka izuzeća

*** Država članica poslovnog nastana provodi vlastite provjere.

4.6. Ažuriranje prethodne obavijesti

MSP mora unaprijed obavijestiti državu članicu poslovnog nastana o svakoj promjeni informacija navedenih u prethodnoj obavijesti ⁽⁹⁰⁾. Ažuriranje se može odnositi na bilo koju informaciju iz prethodne obavijesti.

⁽⁹⁰⁾ Članak 284. stavak 4. Direktive o PDV-u.

4.6.1. Promjena informacija o MSP-u

Mala poduzeća koja su dostavila prethodnu obavijest mogu dostaviti njezino ažuriranje kako bi izvjestila o svakoj promjeni svojeg imena, pravnog oblika, djelatnosti, adrese itd. Informacije iz ažuriranja prethodne obavijesti zamijenit će informacije koje su navedene u prethodnoj obavijesti.

4.6.2. Proširenje izuzeća na dodatne države članice

Ako malo poduzeće želi koristiti izuzeće od plaćanja PDV-a u okviru odredbe za MSP-ove u državi članici ili državama članicama koje nisu navedene u prethodnoj obavijesti, trebalo bi dostaviti ažuriranje prethodne obavijesti. Ažuriranje ne bi trebalo uključivati informacije koje su već navedene u prethodno podnesenim izvješćima⁽⁹¹⁾, osim individualnog identifikacijskog broja „EX“ dodijeljenog MSP-u ako je dodijeljen prije dostavljanja ažuriranja prethodne obavijesti.

Zahtjev za proširenje primjene prekogranične odredbe za MSP-ove na dodatne države članice ažuriranjem prethodne obavijesti bit će obrađen nakon što se obradi izvorna prethodna obavijest. To znači da čak i ako se ažuriranje prethodne obavijesti dostavi prije nego što se malom poduzeću dodijeli broj „EX“, ažuriranje prethodne obavijesti obradit će se tek nakon obrade izvorne prethodne obavijesti. Postupak je jednak kao i za prethodnu obavijest i sveukupno ne bi trebao trajati dulje od 35 radnih dana. Država članica poslovnog nastana obavještava malo poduzeće o prihvaćanju ili odbijanju njegova zahtjeva. Ako se prihvati zahtjev za primjenu izuzeća od plaćanja PDV-a u dodatnoj državi članici ili državama članicama, izuzeće od plaćanja PDV-a u tim državama članicama primjenjivat će se od datuma kad malo poduzeće primi potvrdu da može koristiti svoj postojeći identifikacijski broj „EX“ u toj dodatnoj državi članici ili državama članicama.

4.6.3. Značajne pogreške otkrivene prije dodjele broja „EX“

Ako malo poduzeće otkrije značajne pogreške u informacijama dostavljenima u prethodnoj obavijesti prije nego što mu se dodijeli broj „EX“, može ispraviti prethodnu obavijest podnošenjem druge prethodne obavijesti. Ta druga prethodna obavijest smatrati će se ispravkom. Informacije navedene u ispravku prethodne obavijesti

⁽⁹¹⁾ Članak 284.a stavak 2. Direktive o PDV-u.

zamjenjuju informacije iz prvotne prethodne obavijesti. U tom slučaju 35 radnih dana počinje se računati od datuma podnošenja ispravka prethodne obavijesti.

Značajne pogreške mogu biti pogreške u informacijama koje se odnose na malo poduzeće (ime itd.), vrijednosti prijavljenih isporuka i povlačenje primjene prekogranične odredbe u jednoj ili više država članica.

4.6.4. Ispravci i pogreške otkrivene nakon dodjele broja „EX”

Ispravci bi se trebali izvršiti dostavljanjem ažuriranja prethodne obavijesti. To uključuje pogreške otkrivene nakon što je malom poduzeću odobrena primjena odredbe za MSP-ove.

U ažuriranju bi uvijek trebalo navesti individualni identifikacijski broj „EX” koji je već dodijeljen MSP-u i uključiti informacije koje nisu već navedene u prethodnoj obavijesti. Informacije navedene u ažuriranju prethodne obavijesti zamjenjuju one navedene u prvotnoj prethodnoj obavijesti. Ažuriranje prethodne obavijesti smatrati će se primljenim tek nakon što se obradi prethodna obavijest za sve dotične države članice izuzeća i nakon što se malo poduzeće obavijesti o ishodu.

Ako nove informacije iz ažurirane prethodne obavijesti pokažu da malo poduzeće ne ispunjava uvjete ili zapravo nikad nije ispunjavalo uvjete za primjenu prekogranične odredbe za MSP-ove, zahtjev malog poduzeća za primjenu odredbe za MSP-ove bit će odbijen s retroaktivnim učinkom. To znači da će se smatrati da malo poduzeće nema pristup prekograničnoj odredbi za MSP-ove od datuma podnošenja izvorne prethodne obavijesti te da je od tog datuma obvezno primjenjivati standardni sustav PDV-a ili pojednostavnjene postupke na svoje isporuke. Ako je malo poduzeće izuzelo svoje isporuke od plaćanja PDV-a u jednoj ili više država članica nakon obrade izvorne prethodne obavijesti, morat će se obratiti dotičnim državama članicama kako bi reguliralo svoju situaciju u pogledu PDV-a.

4.7. Tromjesečno izvješće

Pojednostavuju se obveze usklađivanja: malo poduzeće mora podnijeti jedno tromjesečno izvješće u državi članici poslovnog nastana za isporuke obavljene u **svim državama članicama**.

Tromjesečno izvješće ima dvostruku svrhu: a) omogućuje državi članici poslovnog nastana da prati godišnji promet malog poduzeća u Uniji i b) omogućuje svakoj državi članici izuzeća da provjeri jesu li uvjeti za primjenu izuzeća i dalje ispunjeni. Stoga MSP mora izvjestiti o svojem **prometu** (vidjeti odjeljak 2.4.) u svakom kalendarskom tromjesečju⁽⁹²⁾ u svim državama članicama. To uključuje i države članice u kojima malo poduzeće ne primjenjuje odredbu za MSP-ove, bez obzira na to obavlja li u njima gospodarsku djelatnost.

Tromjesečno izvješće mora se podnijeti u državi članici poslovnog nastana u roku od mjesec dana od kraja kalendarskog tromjesečja.

Kalendarska tromjesečja		Razdoblje podnošenja tromjesečnog izvješća
1. tromjesečje	siječanj, veljača, ožujak	travanj
2. tromjesečje	travanj, svibanj, lipanj	srpanj
3. tromjesečje	srpanj, kolovoz, rujan	listopad
4. tromjesečje	listopad, studeni, prosinac	siječanj

Slika 41: Izvještajna razdoblja i rok za podnošenje

Malo poduzeće trebalo bi izvještavati pod svojim identifikacijskim brojem „EX“. Vrijednost isporuka treba se prijaviti po državama članicama i treba biti iskazana u eurima⁽⁹³⁾. Međutim, države članice koje nisu uvele euro mogu zahtijevati da vrijednost bude iskazana u njihovoj nacionalnoj valuti. U tom slučaju malo poduzeće za konverziju primjenjuje tečaj koji je prvog dana kalendarske godine objavila Europska središnja banka ili, ako taj dan nije bilo objave, sljedećeg dana objave.

Ako država članica koja odobrava izuzeće primjenjuje više od jednog praga, MSP treba zasebno izvjestiti o vrijednosti isporuka za svaki prag. Tako se prati ispravna primjena sektorskog praga.

(⁹²) Članak 284.b Direktive o PDV-u.

(⁹³) Članak 284.c stavak 1. Direktive o PDV-u.

Primjer 32

Malo poduzeće koje se bavi prodajom robe na daljinu krajnjim potrošačima primjenjuje prekograničnu odredbu za MSP-ove u državi članici poslovnog nastana i u državi članici 1. Ne obavlja gospodarsku djelatnost u drugim državama članicama. Država članica poslovnog nastana primjenjuje jedan nacionalni godišnji prag, dok država članica 1 primjenjuje dva sektorska praga, jedan za građevinski sektor i drugi za sve ostale poslovne sektore. MSP mora navesti vrijednost isporuka obavljenih u svakoj državi članici za svako kalendarsko tromjeseče. Ako je država članica utvrdila sektorske pragove, vrijednosti isporuka moraju se podijeliti prema sektorskem pragu ili iznositi nula („0“) ako nisu obavljene isporuke.

U drugom tromjesečju isporuke u državi članici poslovnog nastana iznose 6000 EUR, a isporuke u državi članici 1 u sektoru „ostalo“ iznose 10 000 EUR. Malo poduzeće ne bavi se građevinskim poslovima, pa nije obavilo nikakve isporuke koje bi bile obuhvaćene tim sektorskim pragom. Isporuke treba navesti u tromjesečnom izvješću kako je prikazano u nastavku:

Tromjesečno izvješće za 2. tromjesečje	
Država članica	Vrijednost (EUR)
država članica poslovnog nastana	6 000
država članica 1: – građevinarstvo – ostalo	0 10 000
ostalih 25 država članica:	0

Slika 42: Tromjesečno izvješće – primjer izvješćivanja

Malо poduzeće mora zasebno izvijestiti o vrijednosti isporuka za svaki prag ⁽⁹⁴⁾. Ako malо poduzeće u kalendarskom tromjesečju nije obavilo isporuke za jedan ili ni za jedan prag, trebalo bi navesti nulu („0“).

Svaka država članica poslovnog nastana može odlučiti o načinu izvješćivanja u njezinoj nadležnosti. Može zahtijevati da se informacije dostave elektronički, ali nije dužna nametnuti takvu obvezu ⁽⁹⁵⁾. Ako država članica poslovnog nastana zahtijeva da se tromjesečno izvješće podnosi elektronički, elektroničko podnošenje podlijegat će uvjetima koje je utvrdila ta država članica.

⁽⁹⁴⁾ Članak 284.c stavak (c) Direktive o PDV-u.

⁽⁹⁵⁾ Članak 284.c stavak 2. Direktive o PDV-u.

4.7.1. Vrijednosti koje treba uključiti u izvješće

U tromjesečno izvješće treba uključiti jednake informacije kao one koje treba uključiti u prethodnu obavijest (vidjeti odjeljak 4.3., u kojem se upućuje i na zajednički odjeljak 2.4. o godišnjem prometu). Vrijednosti bi trebale biti bez PDV-a (⁹⁶).

MSP bi u tromjesečnom izvješću trebao navesti ukupnu vrijednost isporuka robe i usluga obavljenih u svim državama članicama. Ako u državi članici nisu obavljene isporuke, MSP treba navesti nulu („0”).

4.7.2. Poseban slučaj – prvo tromjesečno izvješće

Između datuma podnošenja prethodne obavijesti i datuma početka primjene izuzeća od plaćanja PDV-a (kad je MSP-u odobren broj „EX“) moglo bi nedostatka informacija ili udvostručavanja prometa o kojem treba izvjestiti u prvom tromjesečnom izvješću u odnosu na promet uključen u prethodnu obavijest. Kako bi se to ispravilo, prvo tromjesečno izvješće trebalo bi uključivati sljedeće isporuke, kako je opisano u primjerima u nastavku:

Primjer 33

MSP dostavlja prethodnu obavijest 4. ožujka 2025. Prethodna obavijest uključuje godišnji promet koji odgovara prethodnoj kalendarskoj godini (G – 1) i godišnji promet koji odgovara tekućoj kalendarskoj godini (G), tj. razdoblju od 1. siječnja do 3. ožujka u ovom primjeru. MSP dobiva individualni identifikacijski broj „EX“ od države članice poslovnog nastana 11. travnja. Malo poduzeće može početi izuzimati svoje isporuke od plaćanja PDV-a od 11. travnja.

Prvo potpuno tromjesečno izvješće koje MSP treba dostaviti odnosi se na drugo tromjeseče i obuhvaća transakcije izvršene u travnju, svibnju i lipnju. Izvješće se treba podnijeti u razdoblju od 1. do 31. srpnja.

Kako bi se izbjegao nedostatak informacija i obuhvatile transakcije izvršene od datuma podnošenja prethodne obavijesti (4. ožujka) do kraja prvog kalendarskog tromjesečja (31. ožujka) koje se uračunavaju u godišnji promet, MSP podnosi i tromjesečno izvješće za prvo tromjeseče, koje obuhvaća samo transakcije izvršene od 4. ožujka do 31. ožujka. Transakcije izvršene od 1. siječnja do 3. ožujka već su uključene u prethodnu obavijest.

⁽⁹⁶⁾ Članak 288. Direktive o PDV-u.

Primjer 34

MSP dostavlja prethodnu obavijest 15. srpnja. Prethodna obavijest uključuje godišnji promet koji odgovara prethodnoj kalendarskoj godini ($G - 1$) i godišnji promet koji odgovara tekućoj kalendarskoj godini (G), tj. razdoblju od 1. siječnja do 14. srpnja u ovom primjeru. MSP-u je 7. kolovoza dodijeljen broj „EX”.

Prvo tromjesečno izvješće koje MSP treba dostaviti odnosi se na treće tromjeseče i obuhvaća transakcije izvršene u srpnju, kolovozu i rujnu. Izvješće se treba podnijeti u razdoblju od 1. do 31. listopada.

Kako bi se izbjeglo udvostručavanje godišnjeg prometa navedenog u prethodnoj obavijesti koji već uključuje transakcije izvršene do uključivo 14. srpnja, prvo tromjesečno izvješće trebalo bi uključivati samo transakcije izvršene od 15. srpnja do 30. rujna.

Primjer 35

MSP podnosi prethodnu obavijest 20. prosinca 20GG. Prethodna obavijest uključuje godišnji promet koji odgovara prethodnoj kalendarskoj godini ($G - 1$) i godišnji promet koji odgovara tekućoj kalendarskoj godini (G), tj. razdoblju od 1. siječnja do 19. prosinca u ovom primjeru. MSP-u je 16. siječnja 20GG. + 1 dodijeljen broj „EX”.

Prvo potpuno tromjesečno izvješće koje MSP treba dostaviti odnosi se na prvo tromjeseče 20GG. + 1 i obuhvaća transakcije izvršene u siječnju, veljači i ožujku 20GG. + 1. Izvješće se treba podnijeti u razdoblju od 1. do 30. travnja.

Kako bi se obuhvatile transakcije izvršene od datuma podnošenja prethodne obavijesti (20. prosinca 20GG.) do kraja četvrtog kalendarskog tromjesečja 20GG. (31. prosinca), MSP podnosi i tromjesečno izvješće za četvrtu tromjeseče, koje obuhvaća samo transakcije izvršene od 20. prosinca do 31. prosinca 20GG.

4.7.3. Poseban slučaj – prekoračenje praga godišnjeg prometa u Uniji: završno izvješće

Ako se prekorači godišnji prag Unije od 100 000 EUR, malo poduzeće mora o tome obavijestiti državu članicu poslovног nastana u roku od 15 radnih dana od dana kad je prekoračen godišnji prag Unije. To čini tako da podnese **završno izvješće** koje sadržava sljedeće informacije:

- ukupnu vrijednost isporuka robe i usluga obavljenih u državi članici poslovnog nastana od početka kalendarskog tromjesečja do dana kad je prekoračen prag godišnjeg prometa u Uniji
- ukupnu vrijednost isporuka robe i usluga obavljenih u svim ostalim državama članicama od početka kalendarskog tromjesečja do dana kad je prekoračen prag godišnjeg prometa u Uniji.

Za razliku od nacionalnog godišnjeg praga **ne postoji odstupanje ili prijelazno razdoblje** od trenutka kad je godišnji prag Unije prekoračen do trenutka kad se malo poduzeće isključuje iz primjene prekogranične odredbe za MSP-ove. Više informacija dostupno je u odjeljku 4.8.

Primjer 36

MSP 1. rujna 2025. prekoračuje godišnji prag Unije i o tome obavještava državu članicu poslovnog nastana u roku od 15 radnih dana podnošenjem završnog izvješća. MSP mora prestati primjenjivati prekograničnu odredbu za MSP-ove 1. rujna 2025., počevši od transakcije zbog koje je godišnji promet prekoračio prag Unije. Završno izvješće treba sadržavati vrijednost isporuka izvršenih od 1. srpnja do 1. rujna 2025. (uključujući transakciju zbog koje je godišnji promet u Uniji prekoračio godišnji prag Unije) i treba se podnijeti u roku od 15 radnih dana, računajući od 1. rujna 2025.

Zbog prekoračenja godišnjeg praga Unije u iznosu od 100 000 EUR MSP se isključuje iz prekogranične odredbe za MSP-ove u svim državama članicama koje odobravaju izuzeće. MSP može nastaviti primjenjivati domaću odredbu za MSP-ove u državi članici poslovnog nastana ako ispunjava uvjete za izuzeće u toj državi članici (više informacija dostupno je u odjeljku 4.8.).

Malo poduzeće i dalje bi moglo razmotriti, ako ispunjava uvjete, primjenu posebnog sustava „sve na jednom mjestu“ za prijavu i plaćanje PDV-a za isporuke u državama članicama koje nisu država članica poslovnog nastana u kojima obavlja gospodarsku djelatnost⁽⁹⁷⁾.

Zbog prekoračenja godišnjeg praga Unije od 100 000 EUR malo poduzeće se isključuje iz odredbe za MSP-ove u svim državama članicama osim u državi članici poslovnog nastana. Isključenje iz odredbe za MSP-ove u državi članici poslovnog nastana događa se kad se prekorači njezin nacionalni godišnji prag. Za više pojedinosti vidjeti odjeljak 4.8.

⁽⁹⁷⁾ [Sustav „sve na jednom mjestu“ za PDV – Europska komisija \(europa.eu\).](http://Sustav „sve na jednom mjestu“ za PDV – Europska komisija (europa.eu).)

4.7.4. Ispravci

Općenito su za svaku obvezu izvješćivanja mogući ispravci. Iako to nije posebno obuhvaćeno Direktivom o MSP-ovima, mala poduzeća mogu ispravljati tromjesečna izvješća. Ispravci se mogu odnositi na pogreške ili proizlaziti iz otkazivanja transakcija, kao što je, na primjer, povrat robe.

Ispravak već podnesenog tromjesečnog izvješća provodi se ponovnim podnošenjem izvornog tromjesečnog izvješća. Informacije u ponovno podnesenom tromjesečnom izvješću zamjenjuju informacije u prvotnoj verziji⁽⁹⁸⁾. Rok za ispravak tromjesečnog izvješća je tri godine.

4.7.5. Ostale pojednostavnjene obveze

Države članice mogu oslobođiti mala poduzeća od nekih obveza⁽⁹⁹⁾, kao što je, na primjer, ispostavljanje računa. Ako država članica od MSP-a zahtijeva ispostavljanje računa, to bi trebao biti **pojednostavljeni račun**⁽¹⁰⁰⁾. Pojednostavljeni račun mora sadržavati barem sljedeće elemente:

- a) datum izdavanja pojednostavljenog računa
- b) broj „EX“ malog poduzeća
- c) identifikaciju vrste isporučene robe ili usluga
- d) količinu isporučene robe ili usluga
- e) navod da je isporuka izuzeta od PDV-a u okviru odredbe za MSP-ove
- f) upućivanje na prvotni pojednostavljeni račun ako je prvotni pojednostavljeni račun ispravljen.

Više informacija o pravilima koja se primjenjuju u vašoj državi članici poslovnog nastana i svim drugim državama članicama dostupno je na internetskom portalu za MSP-ove⁽¹⁰¹⁾.

⁽⁹⁸⁾ Smjernice utvrđene na 123. sastanku od 20. studenog 2023., Dokument D – taxud.c.1(2024)4333871 – 1078.

⁽⁹⁹⁾ Članak 292.d Direktive o PDV-u.

⁽¹⁰⁰⁾ Članak 220.a stavak 1. točka (c) Direktive o PDV-u i članak 226.b Direktive o PDV-u.

⁽¹⁰¹⁾ <https://sme-vat-rules.ec.europa.eu/>.

4.7.6. Posljedice neispunjavanja obveza

Ako malo poduzeće kasni s podnošenjem tromjesečnog izvješća više od 30 dana ili ako zakasni s podnošenjem dvaju ili više tromjesečnih izvješća uzastopno⁽¹⁰²⁾, bilo koja država članica izuzeća može zahtijevati od takvog poduzeća da, kao odstupanje od glavnog pravila, ispuni obveze u pogledu PDV-a kao što su upis u registar obveznika PDV-a i podnošenje periodičnih prijava PDV-a⁽¹⁰³⁾ u toj državi članici. Ako MSP primjenjuje odredbu za MSP-ove u državi članici poslovnog nastana, i ona može u takvim slučajevima MSP-u nametnuti obvezu upisa u registar obveznika PDV-a i podnošenja periodičnih prijava PDV-a.

Iako se zbog neispunjavanja obveza ukidaju uvedena pojednostavljenja PDV-a, poreznog obveznika ne može se lišiti primjene samog izuzeća. Poništenje primjene izuzeća od plaćanja PDV-a za MSP-ove zbog nepoštovanja formalnih zahtjeva nije u skladu s osnovnim općim načelima na kojima se temelji sustav PDV-a.

Primjer 37

MSP primjenjuje prekograničnu odredbu za MSP-ove u državi članici 1 i državi članici 2. Propustio je rok za podnošenje tromjesečnog izvješća za treće tromjesečje u državi članici poslovnog nastana.

Ovisno o tome kako država članica poslovnog nastana postupa s kašnjenjima u podnošenju drugih izvješća ili prijava u svojoj nadležnosti, ona kao prvi korak može MSP-u poslati podsjetnik s dodatnim rokom za podnošenje tromjesečnog izvješća.

Ako MSP kasni s podnošenjem tromjesečnog izvješća više od 30 dana ili ako zakasni s podnošenjem dvaju ili više tromjesečnih izvješća uzastopno, država članica 2 može, iako nije obvezna, odlučiti privremeno obustaviti pojednostavljenje PDV-a povezano s odredbom za MSP-ove tako da od MSP-a zatraži da se upiše u registar obveznika PDV-a u njezinoj nadležnosti i podnese prijavu PDV-a.

U tom slučaju:

- MSP-u bi i dalje bilo dopušteno izuzeti od plaćanja PDV-a isporuke u državi članici 2 u okviru prekogranične odredbe za MSP-ove.
- MSP bi i dalje u državi članici poslovnog nastana morao podnosići tromjesečna izvješća o isporukama u svim državama članicama.

⁽¹⁰²⁾ Smjernice utvrđene na 123. sastanku od 20. studenog 2023., Dokument D – taxud.c.1(2024)4333871 – 1078.

⁽¹⁰³⁾ Članak 284.d stavak 3. Direktive o PDV-u.

- Osim toga, MSP je dužan, odstupajući od glavnog pravila, upisati se u registar obveznika PDV-a i podnijeti prijave PDV-a u državi članici 2. Budući da će transakcije biti izuzete od PDV-a, država članica izuzeća pružit će smjernice malom poduzeću o načinu podnošenja prijave PDV-a ako je to potrebno.

Ako se MSP ne upiše u registar obveznika PDV-a i ne podnese prijavu PDV-a u državi članici 2 zbog nepodnošenja tromjesečnog izvješća za treće tromjeseče, država članica 2 može izreći kazne ili sankcije zbog neupisivanja u registar obveznika PDV-a i nepodnošenja periodičnih prijava PDV-a u toj državi. Takve sankcije ili kazne mogu se primijeniti samo ako je država članica 2 prvo nametnula obvezu malom poduzeću da se upiše u registar obveznika PDV i podnese prijave PDV-a u državi članici 2, a malo poduzeće zanemarilo je tu obvezu.

Nakon što MSP dokaže da ispunjava obveze izvješćivanja pravodobnim podnošenjem tromjesečnih izvješća, država članica 2 trebala bi oslobođiti MSP od obveze upisa u registar obveznika PDV-a i podnošenja prijava PDV-a u svojoj nadležnosti.

Ako malo poduzeće prekorači godišnji prag Unije od 100 000 EUR i o tome ne obavijesti državu članicu poslovnog nastana podnošenjem završnog izvješća u roku od 15 radnih dana, država članica poslovnog nastana može izreći sankcije malom poduzeću.

4.8. Prestanak primjene prekogranične odredbe za MSP-ove

4.8.1. Dobrovoljni prestanak

Odredba se prestaje primjenjivati ako:

- a) MSP odluči prestati primjenjivati izuzeće od plaćanja PDV-a u okviru odredbe za MSP-ove u nekim ili svim državama članicama
- b) MSP odluči prestati primjenjivati prekograničnu odredbu za MSP-ove i nastaviti primjenjivati domaću odredbu za MSP-ove samo u državi članici poslovnog nastana
- c) MSP prestane obavljati gospodarsku djelatnost.

Malo poduzeće dužno je obavijestiti državu članicu poslovnog nastana o svakoj prethodno navedenoj situaciji dostavljanjem ažuriranja prethodne obavijesti⁽¹⁰⁴⁾. **Prestanak će stupiti na snagu prvog dana sljedećeg kalendarskog tromjesečja** nakon primitka ažuriranja od MSP-a.

Primjer 38

MSP primjenjuje prekograničnu odredbu u državi članici poslovnog nastana, državi članici 1 i državi članici 2. Odlučuje prestati primjenjivati odredbu za MSP-ove u državi članici 2 jer više neće obavljati isporuke u toj državi članici. Dana 15. svibnja (drugi mjesec drugog tromjesečja) dostavlja ažuriranje prethodne obavijesti u državi članici poslovnog nastana kako bi je obavijestio o toj novoj situaciji. Izuzeće u državi članici 2 prestat će se primjenjivati 1. srpnja (prvi mjesec trećeg tromjesečja) i broj „EX” više neće biti valjan u njoj od tog datuma.

Kad informacije o prestanku **budu primljene tijekom posljednjeg mjeseca kalendarskog tromjesečja**, prestanak će stupiti na snagu **prvog dana drugog mjeseca sljedećeg kalendarskog tromjesečja**.

Primjer 39

MSP primjenjuje prekograničnu odredbu u državi članici poslovnog nastana, državi članici 1 i državi članici 2. Odlučuje prestati primjenjivati odredbu za MSP-ove u državi članici 2 jer više neće obavljati isporuke u toj državi članici. Dana 15. lipnja (treći mjesec drugog tromjesečja) dostavlja ažuriranje prethodne obavijesti u državi članici poslovnog nastana kako bi obavijestio o toj novoj situaciji. Izuzeće u državi članici 2 prestat će se primjenjivati 1. kolovoza (drugi mjesec trećeg tromjesečja) i broj „EX” više neće biti valjan u njoj od tog datuma.

Ako MSP odluči da više neće primjenjivati odredbu za MSP-ove ni u jednoj državi članici, trebao bi o tome obavijestiti državu članicu poslovnog nastana ažuriranjem prethodne obavijesti. Država članica poslovnog nastana bez odgode će deaktivirati broj „EX” u svim državama članicama.

4.8.2. Isključenje

Isključenje malog poduzeća iz prekogranične odredbe za MSP-ove događa se u sljedećim situacijama:

⁽¹⁰⁴⁾ Članak 284. stavak 4. Direktive o PDV-u.

- a) ako prekorači godišnji prag Unije od 100 000 EUR ili
- b) ako prekorači nacionalni godišnji prag u državi članici koja odobrava izuzeće (ili ako je isteklo prijelazno razdoblje)
- c) ako je MSP vjerovatno prestao obavljati gospodarsku djelatnost, ali o tome nije obavijestio državu članicu poslovnog nastana
- d) u slučaju stečaja u kojem se odmah prekidaju oporezive djelatnosti koje obavlja malo poduzeće.

4.8.2.1. Prekoračenje praga godišnjeg prometa u Uniji

Ako malo poduzeće tijekom kalendarske godine prekorači prag godišnjeg prometa u Uniji u iznosu od 100 000 EUR, od tog trenutka isključuje se iz prekogranične odredbe za MSP-ove u svim državama članicama, ali ne i u državi članici poslovnog nastana ako nije prekoračilo nacionalni godišnji prag u toj državi članici. U praksi „od tog trenutka” znači datum kad se prekorači godišnji prag Unije, **od isporuke zbog koje je prekoračen godišnji prag Unije u iznosu od 100 000 EUR**. Za razliku od situacije kad se prekorači nacionalni godišnji prag koji su utvrđile države članice, za prekoračenje godišnjeg praga Unije ne postoji prijelazno razdoblje.

Prekoračenje godišnjeg praga Unije dovodi do deaktivacije broja „EX” u svim državama članicama izuzeća i obveze malog poduzeća da ispunji obveze u pogledu PDV-a (plaćanje PDV-a, upis u registar obveznika PDV-a, podnošenje periodičnih prijava PDV-a itd.) u svim državama članicama u kojima obavlja gospodarsku djelatnost (uz iznimku države članice poslovnog nastana, osim ako je prekoračen nacionalni godišnji prag u toj državi članici). Alternativa standardnom sustavu PDV-a ili pojednostavljenim postupcima može biti primjena sustava „sve na jednom mjestu” (vidjeti odjeljak 7.).

Primjer 40

MSP primjenjuje prekograničnu odredbu za MSP-ove u državi članici poslovnog nastana, državi članici 1 i državi članici 2. Obavlja isporuke i u državi članici 3, u kojoj ne primjenjuje odredbu za MSP-ove. U trećem tromjesečju 2028. znatno se povećava njegova količina isporuka u državi članici 3. Do 2. rujna 2028. MSP ima godišnji promet u Uniji u iznosu od 99 900 EUR. Dana 3. rujna obavlja još jednu isporuku u vrijednosti od 105 EUR u državi članici 1. Stoga godišnji promet u Uniji 3. rujna 2028. prelazi 100 000 EUR (100 005 EUR).

	Godišnji prag (EUR)	Tromjesečno izvješće za 1. tromjesečje (EUR)	Tromjesečno izvješće za 2. tromjesečje (EUR)	Transakcije od 1. 7. do 2. 9. (EUR)	Ukupan godišnji iznos (do 3. 9.) (EUR)
Država članica poslovnog nastana	32 000	5 000	7 000	6 000	18 000
Država članica 1	40 000	5 000	5 000	3 000	13 105*
Država članica 2	85 000	10 000	7 000	3 000	20 000
Država članica 3	nije primjenjivo	15 000	5 000	28 900	48 900
Ostale 23 države članice	nije primjenjivo	0	0	0	0
Unija (ukupno)	100 000	35 000	24 000	40 900	100 005

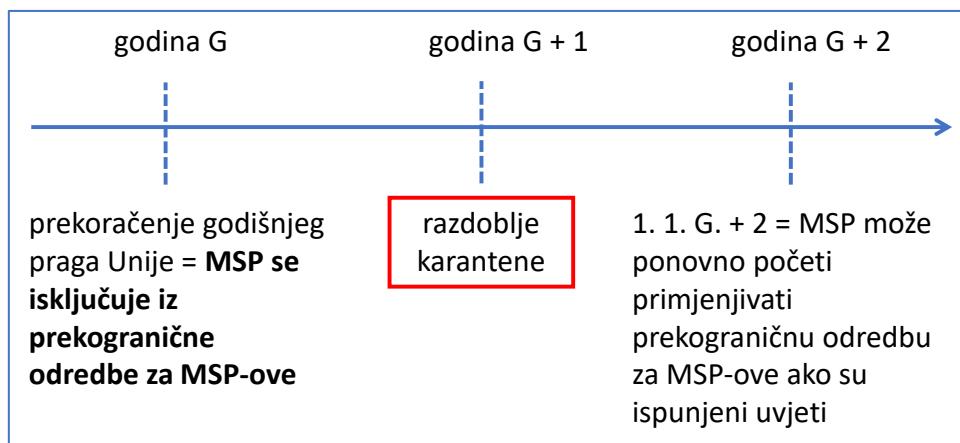
Slika 43: Isključenje – prekoračenje godišnjeg praga Unije

* $(5000 + 5000 + 3000 + 105 = 13 105)$.

U ovom primjeru MSP je 3. rujna 2028. isključen iz prekogranične odredbe za MSP-ove u svim državama članicama izuzeća: državi članici 1 i državi članici 2. Zbog isključenja MSP bi trebao primjenjivati standardni sustav PDV-a ili pojednostavnjene postupke (ili sustav „sve na jednom mjestu“) u tim državama članicama. MSP i dalje može primjenjivati domaću odredbu za MSP-ove u državi članici poslovnog nastana, pod uvjetom da njegov godišnji promet u državi članici poslovnog nastana ne prekoračuje nacionalni godišnji prag primjenjiv u toj državi članici.

Ako se prekorači godišnji prag Unije, isključenje iz prekogranične odredbe za MSP-ove proširuje se na sve države članice u kojima MSP obavlja gospodarsku djelatnost. To znači da MSP ne može pristupiti prekograničnoj odredbi za MSP-ove ni u jednoj državi članici (osim države članice poslovnog nastana) u razdoblju karantene od godinu dana nakon isključenja (vidjeti sliku 44).

Ako je MSP isključen iz prekogranične odredbe za MSP-ove, primjenjuje se razdoblje karantene prije nego što MSP ponovno može koristiti prekogranično izuzeće. Razdoblje karantene u slučaju prekoračenja godišnjeg praga Unije primjenjuje se na sve države članice osim na državu članicu poslovnog nastana ako su ispunjeni uvjeti za primjenu domaće odredbe za MSP-ove u toj nadležnosti. Razdoblje karantene u slučaju prekoračenja godišnjeg praga Unije traje jednu kalendarsku godinu. U tom razdoblju karantene malo poduzeće ne može dostaviti ažuriranje prethodne obavijesti kako bi koristilo prekograničnu odredbu za MSP-ove u bilo kojoj državi članici.

Slika 44: Razdoblje karantene u slučaju prekoračenja praga godišnjeg prometa u Uniji

U praksi bi malo poduzeće moralo pričekati 1. siječnja G. + 2 da dostavi ažuriranje prethodne obavijesti kako bi ponovno počelo primjenjivati prekograničnu odredbu za MSP-ove.

Primjer 41

MSP primjenjuje prekograničnu odredbu za MSP-ove u državi članici poslovnog nastana, državi članici 1 i državi članici 2. MSP je 3. rujna 2028. (godina G) isključen iz prekogranične odredbe za MSP-ove u državama članicama 1 i 2. Razdoblje karantene primjenjuje se tijekom cijele kalendarske godine 2029. (G + 1). Ako MSP u budućnosti ponovno želi početi primjenjivati prekograničnu odredbu za MSP-ove, razdoblje karantene podrazumijeva da bi mogao zatražiti pristup prekograničnoj odredbi za MSP-ove dostavljanjem prethodne obavijesti tek od 1. siječnja 2030. (godina G + 2). Prijašnji broj „EX“ malog poduzeća trebao bi se navesti u prethodnoj obavijesti.

Pristup se može odobriti ako godišnji promet MSP-a u Uniji u tekućoj kalendarskoj godini (2030.) i u prethodnoj kalendarskoj godini (2029.) ne prekoračuje godišnji prag Unije i ako MSP ispunjava druge uvjete za primjenu prekogranične odredbe za MSP-ove.

Razdoblje karantene znači da MSP ne može zatražiti pristup prekograničnoj odredbi za MSP-ove ni u jednoj državi članici tijekom godine G + 1 (2029). Ako MSP želi primjenjivati odredbu za MSP-ove u državi članici 3, državi članici u kojoj u prošlosti nije primjenjivao prekograničnu odredbu za MSP-ove, razdoblje karantene znači da bi također trebao pričekati do 1. siječnja 2030. kako bi podnio prethodnu obavijest u kojoj će zatražiti pristup prekograničnoj odredbi za MSP-ove u državi članici 3.

4.8.2.2. Prekoračenje nacionalnog praga godišnjeg prometa

Ako tijekom kalendarske godine nije prekoračen prag godišnjeg prometa u Uniji, ali je prekoračen nacionalni prag godišnjeg prometa u jednoj ili nekim državama članicama izuzeća, malo poduzeće isključuje se iz primjene odredbe za MSP-ove u toj ili tim državama članicama, ali može nastaviti primjenjivati izuzeće od plaćanja PDV-a u drugim državama članicama izuzeća. Njegov broj „EX“ više neće biti valjan u državi članici ili državama članicama u kojima je prekoračen nacionalni godišnji prag, ali će ostati valjan u drugim državama članicama izuzeća.

Primjer 42

MSP primjenjuje prekograničnu odredbu za MSP-ove u državi članici poslovnog nastana, državi članici 1 koja ne dopušta prijelazno razdoblje i državi članici 2. Obavlja isporuke i u državi članici 3, u kojoj ne primjenjuje odredbu za MSP-ove. U trećem tromjesečju 2028. znatno se povećava njegova količina isporuka u državi članici 1. MSP 3. rujna obavlja isporuku u vrijednosti od 1000 EUR, čime njegov godišnji promet u toj državi članici prekoračuje nacionalni godišnji prag. Međutim, njegov godišnji promet u Uniji ne prekoračuje godišnji prag Unije.

	Godišnji prag (EUR)	Tromjesečno izvješće za 1. tromjeseče (EUR)	Tromjesečno izvješće za 2. tromjeseče (EUR)	Transakcije od 1. 7. do 2. 9. (EUR)	Ukupan godišnji iznos (do 3. 9.) (EUR)
Država članica poslovnog nastana	32 000	5 000	7 000	4 000	16 000
Država članica 1	40 000	5 000	5 000	30 000	41 000*
Država članica 2	85 000	10 000	7 000	3 000	20 000
Država članica 3	nije primjenjivo	5 000	0	5 000	10 000
Ostale 23 države članice	nije primjenjivo	0	0	0	0
Unija (ukupno)	100 000	25 000	19 000	42 000	87 000

Slika 45: Isključenje – prekoračenje nacionalnog godišnjeg praga

* (5000 + 5000 + 30 000 + 1000 = 41 000).

U ovom primjeru MSP više ne može primjenjivati izuzeće od plaćanja PDV-a u državi članici 1 jer njegov godišnji promet u toj državi članici (41 000 EUR) prekoračuje nacionalni godišnji prag u državi članici 1 (40 000 EUR). Trebao bi proučiti svoje obveze u pogledu PDV-a, uključujući upis u registar obveznika PDV-a i prijave PDV-a, u državi članici 1. Međutim, budući da godišnji promet u Uniji (87 000 EUR) ne prekoračuje godišnji prag Unije (100 000 EUR), MSP može nastaviti primjenjivati odredbu za MSP-ove u državi članici poslovnog nastana i državi članici 2.

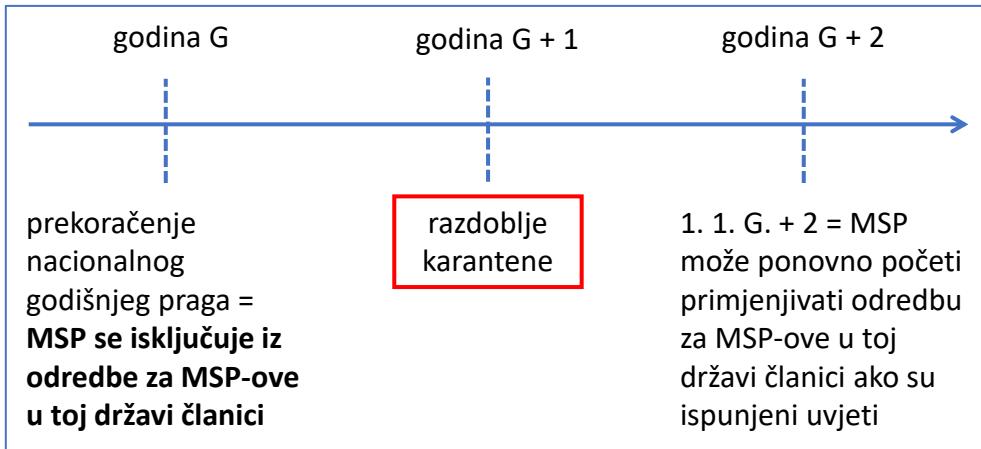
Datumu od kojeg MSP mora prestati primjenjivati odredbu za MSP-ove u državi članici u slučaju prekoračenja nacionalnog godišnjeg praga ovisi o mogućnosti koju primjenjuje pojedina država članica. Države članice imaju mogućnost primjene prijelaznog razdoblja, kako je objašnjeno u odjeljku 3.3.4. i navedeno u nastavku:

- a) MSP-u se omogućuje da nastavi primjenjivati izuzeće od plaćanja PDV-a u okviru odredbe za MSP-ove ako je nacionalni godišnji prag prekoračen za najviše 10 %, ali najkasnije do kraja kalendarske godine ili
- b) MSP-u se omogućuje da nastavi primjenjivati izuzeće od plaćanja PDV-a u okviru odredbe za MSP-ove ako je nacionalni godišnji prag prekoračen za najviše 25 %, ali najkasnije do kraja kalendarske godine ili
- c) ako se ne primjenjuje posebna gornja granica, MSP-u se omogućuje da nastavi primjenjivati izuzeće u okviru odredbe za MSP-ove do granice od 100 000 EUR, ali najkasnije do kraja kalendarske godine.

Osim toga, države članice ne moraju primijeniti prijelazno razdoblje (0 %). U tom se slučaju izuzeće od plaćanja PDV-a mora prestati primjenjivati od trenutka kad se prekorači nacionalni godišnji prag. U praksi to odgovara danu prekoračenja nacionalnog godišnjeg praga, **od isporuke zbog koje je prekoračen nacionalni godišnji prag (ili primjenjivi sektorski prag)**. Primjeri primjene prijelaznog razdoblja dostupni su u odjeljku 3.3.4.

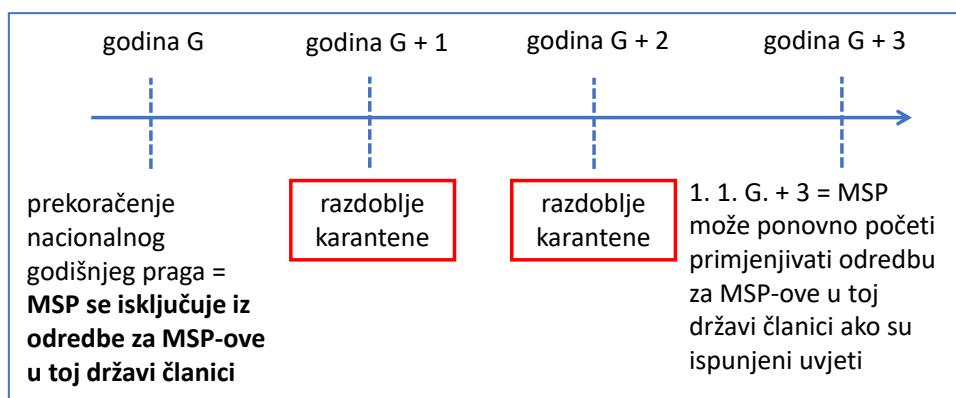
Nacionalno prijelazno razdoblje primjenjuje se pod uvjetom da godišnji promet u Uniji nije prekoračen. Nakon što godišnji promet u Uniji prieđe iznos od 100 000 EUR, MSP se isključuje iz primjene prekogranične odredbe za MSP-ove u svim državama članicama izuzeća bez prijelaznog razdoblja, kako je objašnjeno u odjeljku 4.8.2.1.

MSP koji je isključen iz primjene odredbe za MSP-ove u nekoj državi članici neće moći ponovno pristupiti odredbi u toj državi članici u razdoblju od jedne kalendarske godine. U praksi malo poduzeće trebalo bi pričekati do 1. siječnja G. + 2 kako bi dostavilo ažuriranje prethodne obavijesti i ponovno primijenilo prekograničnu odredbu za MSP-ove u toj državi članici.

Slika 46: Razdoblje karantene u trajanju od jedne kalendarske godine

Države članice mogu primijeniti razdoblje karantene od dvije kalendarske godine kad je prekoračen nacionalni godišnji prag, ali nije prekoračen godišnji prag Unije.

Slika 47: Razdoblje karantene u trajanju od dvije kalendarske godine

4.8.2.3. Prepostavka prestanka gospodarske djelatnosti

Ako malo poduzeće ne ispunjava obveze i ne podnosi tromjesečna izvješća, država članica poslovnog nastana poduzet će potrebne korake za provjeru stanja s malim poduzećem ili na drugi način. Ako se utvrdi da je malo poduzeće prestalo obavljati gospodarsku djelatnost i da nije obavijestilo državu članicu poslovnog nastana o svojoj situaciji ili ako država članica poslovnog nastana može pretpostaviti da je gospodarska djelatnost prestala, malo poduzeće bit će isključeno iz prekogranične odredbe za MSP-ove i njegov broj „EX“ deaktivirat će se bez odgode.

Ako u razdoblju od osam uzastopnih kalendarskih tromjesečja malo poduzeće ne prijavi isporuke robe i usluga u jednoj ili više država članica, u nedostatku suprotnih informacija pretpostaviti će se da je prestalo obavljati svoju djelatnost u dotičnoj državi članici ili državama članicama. Njegov broj „EX“ više neće biti valjan u toj državi članici ili tim državama članicama. Ako se ne prijave isporuke ni za jednu državu članicu izuzeća, broj „EX“ malog poduzeća deaktivirat će se.

4.8.2.4. Slučaj stečaja

U slučaju stečaja u kojem se odmah prekidaju oporezive djelatnosti koje obavlja malo poduzeće, ono se isključuje iz prekogranične odredbe za MSP-ove od trenutka proglašenja stečaja. Ako se oporezive djelatnosti nastave tijekom trajanja stečajnog postupka, prekogranična odredba za MSP-ove prestati će se primjenjivati tek nakon dostavljanja ažuriranja prethodne obavijesti⁽¹⁰⁵⁾. U tom slučaju prekogranična odredba za MSP-ove prestaje se primjenjivati od prvog dana sljedećeg kalendarskog tromjesečja nakon primitka informacija od malog poduzeća (ili njegova predstavnika) ili, ako su te informacije primljene tijekom posljednjeg mjeseca kalendarskog tromjesečja, od prvog dana drugog mjeseca sljedećeg kalendarskog tromjesečja.

4.9. Žalbe

Žalbe⁽¹⁰⁶⁾ su nacionalno pitanje. Svaka država članica sama određuje svoja pravila i postupke. Malo poduzeće kojem je odbijen pristup izuzeću u okviru odredbe za MSP-ove ili koje je isključeno iz tog izuzeća trebalo bi uputiti svoju pritužbu pravnom subjektu koji je donio administrativnu odluku. Drugim riječima, ako je do takvog odbijanja ili isključenja došlo zato što je malo poduzeće prekoračilo prag prometa u Uniji, pravna zaštita mora se zatražiti u državi članici poslovnog nastana. S druge strane, ako je odbijanje ili isključenje posljedica toga što je malo poduzeće prekoračilo nacionalni ili primjenjivi sektorski prag ili nije ispunilo uvjete za izuzeće, pravna zaštita mora se zatražiti od dotične države članice izuzeća.

Kako bi mala poduzeća znala gdje mogu zatražiti pravnu zaštitu, država članica poslovnog nastana trebala bi poduzeti sve potrebne korake kako bi osigurala da nakon odbijanja korištenja izuzeća ili isključenja iz izuzeća predmetno malo poduzeće bude obaviješteno o razlogu koji je doveo do te odluke i o državi članici u kojoj može zatražiti pravnu zaštitu u pogledu tog odbijanja ili isključenja u skladu s nacionalnim postupcima te države članice.

⁽¹⁰⁵⁾ Članak 284. stavak 4. Direktive o PDV-u.

⁽¹⁰⁶⁾ Smjernice utvrđene na 121. sastanku od 21. listopada 2022., dokument A – taxud.c.1(2023)3139286 – 1055.

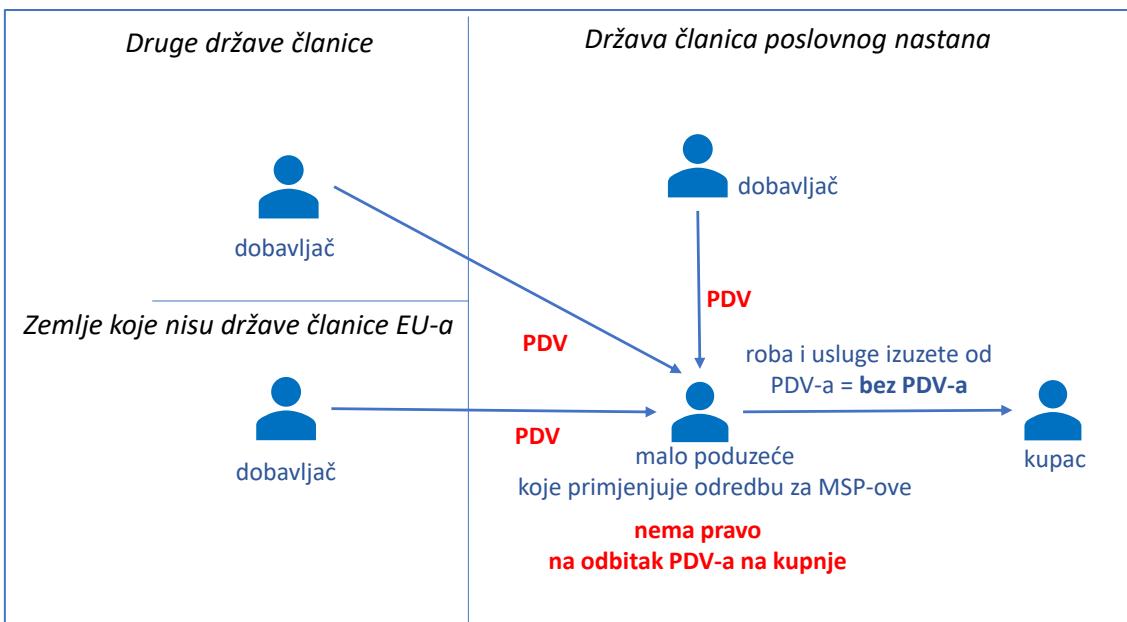
5. Odbitak ulaznog PDV-a

Ovaj je odjeljak **zajednički svim razinama**, bilo da malo poduzeće želi primjenjivati odredbu za MSP-ove samo u državi članici poslovnog nastana (domaća razina), samo u jednoj ili više drugih država članica (prekogranična razina) ili i u državi članici poslovnog nastana i u jednoj ili više drugih država članica (prekogranična razina).

Malо poduzeće čije su isporuke izuzete u okviru odredbe za MSP-ove ne može odbiti PDV plaćen pri kupnjama korištenima za obavljanje tih isporuka (¹⁰⁷) (vidjeti sliku 2).

5.1. Domaća odredba za MSP-ove

U okviru domaće odredbe za MSP-ove malо poduzeće ne može odbiti ulazni PDV na kupnje korištene za obavljanje izuzetih isporuka robe i/ili usluga (¹⁰⁸).

Slika 48: Domaća odredba za MSP-ove i pravo na odbitak PDV-a

Ako malо poduzeće u svojoj državi članici obavlja transakcije obuhvaćene odredbom za MSP-ove i transakcije isključene iz odredbe za MSP-ove (¹⁰⁹), treba se savjetovati sa svojom državom članicom kako bi saznalo moguće posljedice za svoje pravo na odbitak ulaznog PDV-a, kao što je, na primjer, moguća primjena proporcionalne stope.

(¹⁰⁷) Članak 289. Direktive o PDV-u.

(¹⁰⁸) U skladu s člancima od 167. do 171. i člancima od 173. do 177. Direktive o PDV-u.

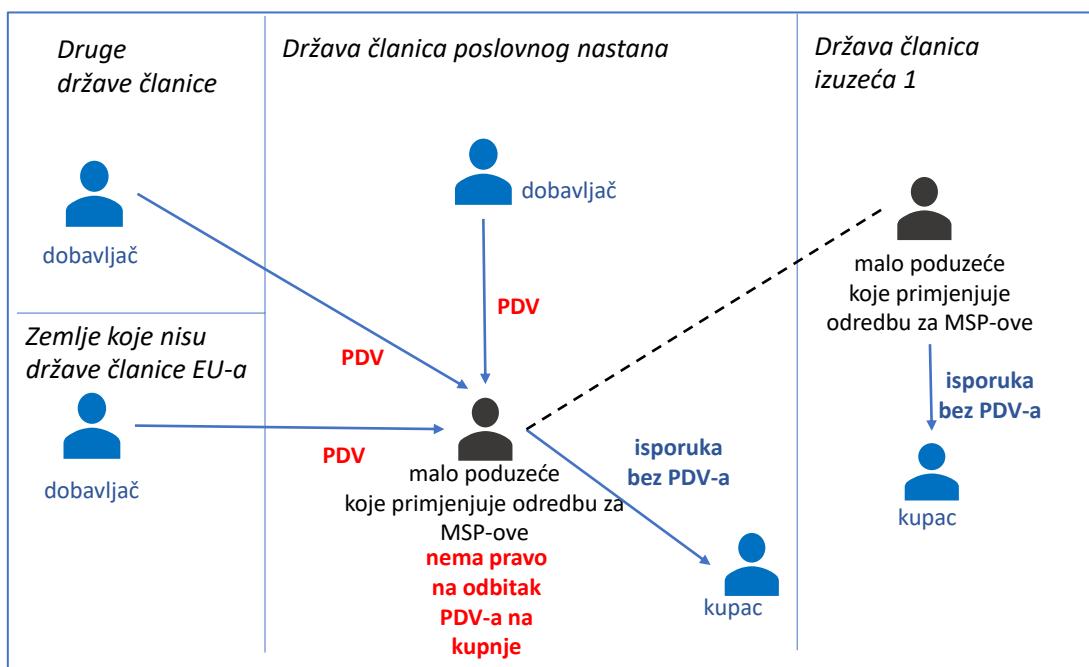
(¹⁰⁹) Vidjeti odjeljak 3.3.3. o transakcijama isključenima iz odredbe za MSP-ove.

5.2. Prekogranična odredba za MSP-ove

U ovom se odjeljku navode primjeri odbitka PDV-a u nekoliko scenarija slučajeva.

Primjer 43

MSP primjenjuje odredbu za MSP-ove u državi članici poslovnog nastana i još jednoj državi članici: država članica 1. U državi članici poslovnog nastana kupuje robu i usluge koje će se koristiti za obavljanje isporuka u državi članici poslovnog nastana, državi članici 1 ili obje te države članice.

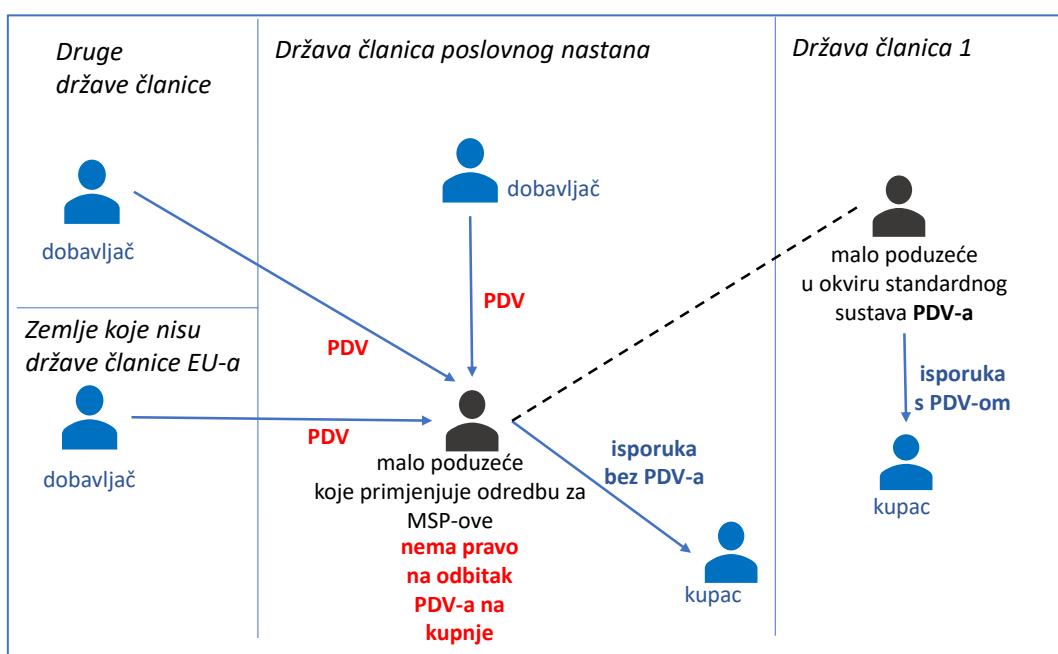
Slika 49: Prekogranična odredba za MSP-ove i odbitak PDV-a – scenarij A

U ovom scenariju MSP **nema pravo** na odbitak ulaznog PDV-a na kupnje robe i usluga korištenih za obavljanje izuzetih isporuka u državi članici poslovnog nastana i/ili u državi članici 1.

Primjer 44

MSP primjenjuje odredbu za MSP-ove u državi članici poslovnog nastana. Osim toga, obavlja gospodarsku djelatnost i u državi članici 1, u kojoj ne primjenjuje odredbu za MSP-ove. U državi članici 1 malo poduzeće upisano je u registar obveznika PDV-a, svojim kupcima obračunava lokalni PDV i podnosi periodične prijave PDV-a.

Malo poduzeće kupuje u državi članici poslovnog nastana robu i usluge koje koristi za obavljanje samo izuzetih isporuka u državi članici poslovnog nastana, samo oporezivih isporuka u državi članici 1 ili i izuzetih isporuka u državi članici poslovnog nastana i oporezivih isporuka u državi članici 1 (mješoviti troškovi).

Slika 50: Odredba za MSP-ove i odbitak PDV-a – scenarij B

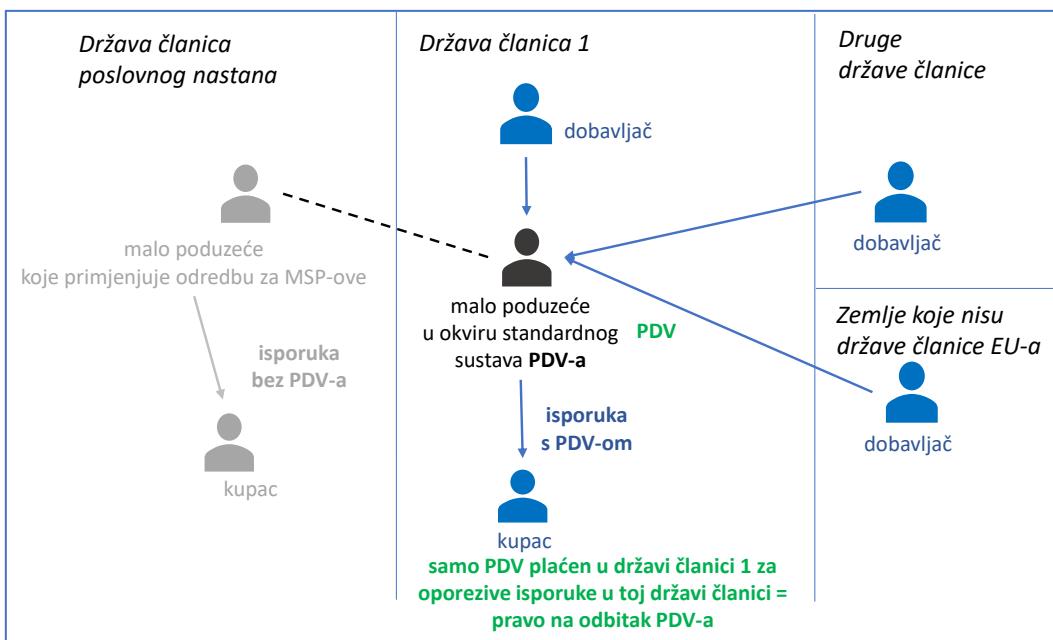
U ovom scenariju MSP **nema pravo** odbiti ulazni PDV na kupnje robe i usluga u državi članici poslovnog nastana (¹¹⁰).

(¹¹⁰) Sud EU-a, C-507/16, *Entertainment Bulgaria System EOOD*.

Primjer 45

MSP primjenjuje odredbu za MSP-ove u državi članici poslovnog nastana. Osim toga, obavlja gospodarsku djelatnost i u državi članici 1, u kojoj ne primjenjuje odredbu za MSP-ove. U državi članici 1 malo poduzeće upisano je u registar obveznika PDV-a, svojim kupcima obračunava lokalni PDV i podnosi periodične prijave PDV-a.

Malo poduzeće kupuje u državi članici 1 robu i usluge koje koristi za obavljanje oporezivih isporuka u toj nadležnosti.

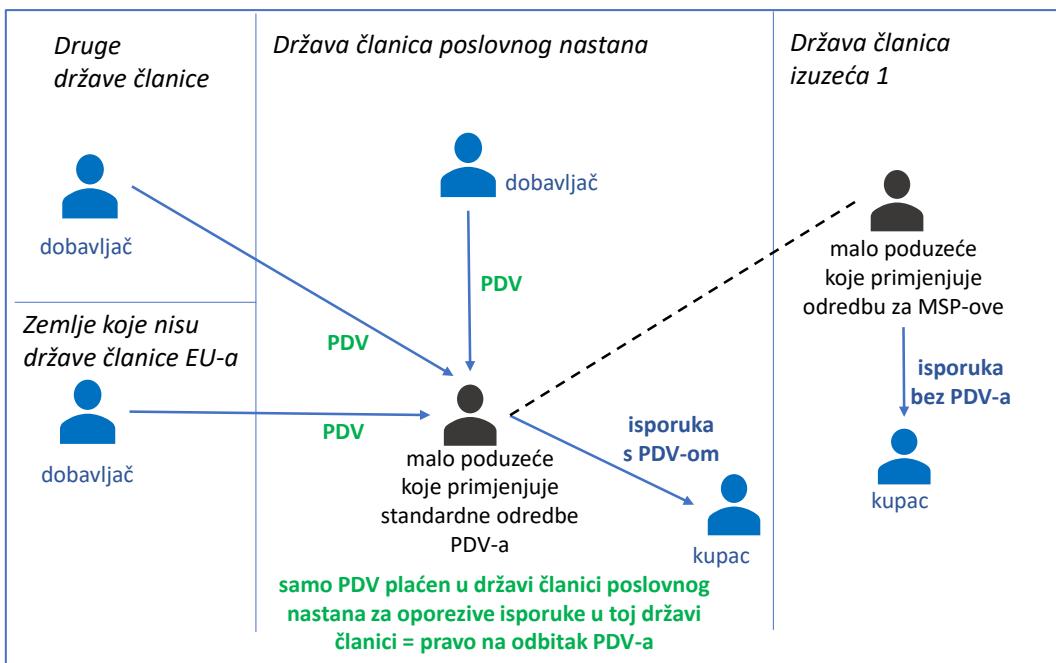

Slika 51: Odredba za MSP-ove i odbitak PDV-a – scenarij C

U ovom scenariju MSP **ima pravo na odbitak** ulaznog PDV-a nastalog pri kupnji robe i usluga u državi članici 1.

Primjer 46

MSP primjenjuje standardni sustav PDV-a u državi članici poslovnog nastana. Upisan je u registar obveznika PDV-a, svojim kupcima obračunava lokalni PDV i podnosi periodične prijave PDV-a. Taj MSP primjenjuje prekograničnu odredbu za MSP-ove u državi članici 1. Kupuje robu i usluge u državi članici poslovnog nastana koje će se koristiti za obavljanje oporezivih isporuka u državi članici poslovnog nastana.

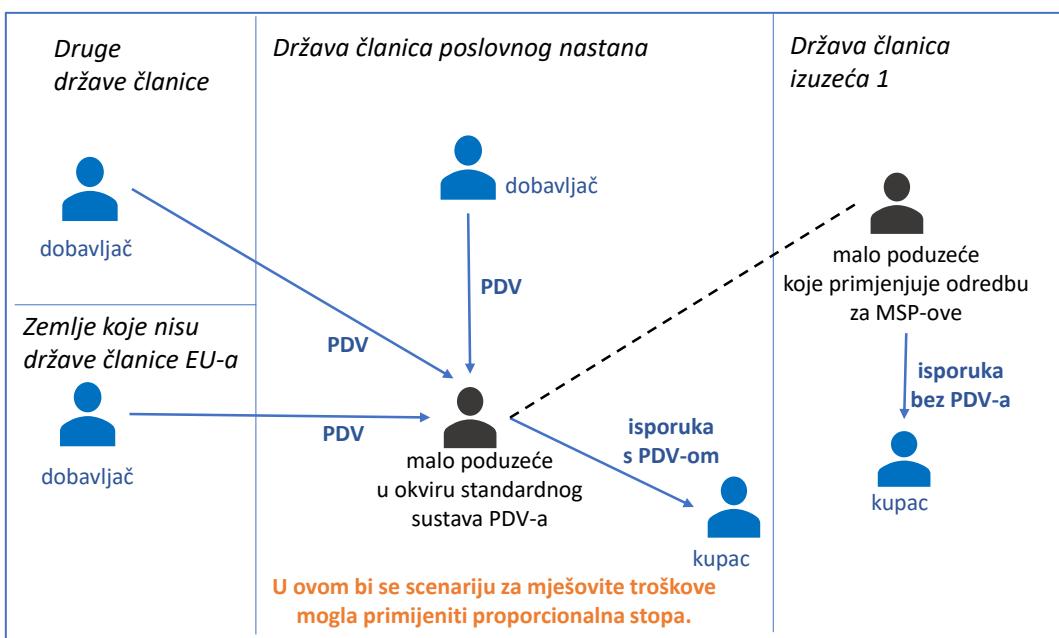

Slika 52: Prekogranična odredba za MSP-ove i odbitak PDV-a – scenarij D

U ovom scenariju MSP ima pravo na odbitak ulaznog PDV-a nastalog pri kupnji robe i usluga u državi članici poslovnog nastana korištenih za obavljanje oporezivih isporuka u toj državi članici.

Primjer 47

MSP primjenjuje standardni sustav PDV-a u državi članici poslovnog nastana. Upisan je u registar obveznika PDV-a, svojim kupcima obračunava lokalni PDV i podnosi periodične prijave PDV-a. Taj MSP primjenjuje prekograničnu odredbu za MSP-ove u državi članici 1. Kupuje usluge u državi članici poslovnog nastana koje će se koristiti za obavljanje oporezivih isporuka u državi članici poslovnog nastana i izuzetih isporuka u državi članici 1 (mješoviti troškovi).

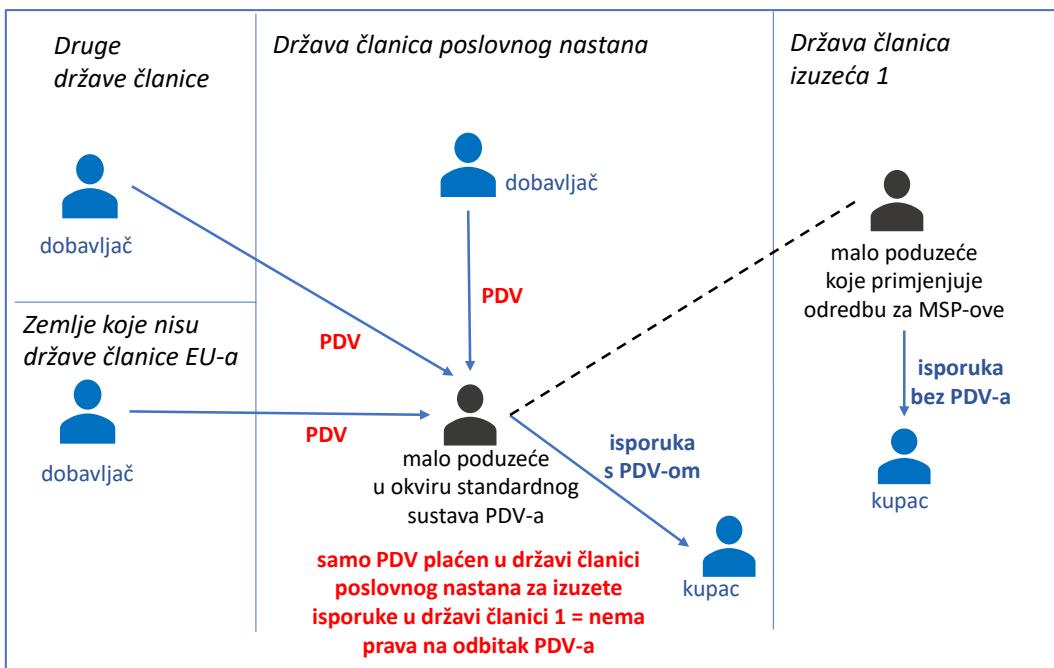

Slika 53: Prekogranična odredba za MSP-ove i odbitak PDV-a – scenarij E

U ovom scenariju MSP ima pravo na odbitak ulaznog PDV-a nastalog pri kupnji robe i usluga u državi članici poslovnog nastana korištenih za obavljanje oporezivih isporuka u toj državi članici. Ne može odbiti ulazni PDV nastao pri kupnji robe i usluga u državi članici poslovnog nastana korištenih za obavljanje izuzetih isporuka u državi članici 1. Na mješovite troškove za obavljanje oporezivih isporuka u državi članici poslovnog nastana i izuzetih isporuka u državi članici 1 primjenjivat će se proporcionalna stopa. Proporcionalna stopa znači da se u državi članici poslovnog nastana može odbiti samo dio ulaznog PDV-a. Malo poduzeće trebalo bi se za više informacija obratiti poreznim tijelima države članice poslovnog nastana.

Primjer 48

MSP primjenjuje standardni sustav PDV-a u državi članici poslovnog nastana. Upisan je u registar obveznika PDV-a, svojim kupcima obračunava lokalni PDV i podnosi periodične prijave PDV-a. Taj MSP primjenjuje prekograničnu odredbu za MSP-ove u državi članici 1. Kupuje robu i usluge u državi članici poslovnog nastana koje će se koristiti za obavljanje izuzetih isporuka u državi članici 1.

Slika 54: Prekogranična odredba za MSP-ove i odbitak PDV-a – scenarij F

U ovom scenariju MSP **nema pravo** na odbitak ulaznog PDV-a na kupnje robe i usluga u državi članici poslovnog nastana korištenih za obavljanje izuzetih isporuka u državi članici 1.

6. Odnos sa standardnim sustavom PDV-a

Ovaj je odjeljak **zajednički svim razinama**, bilo da malo poduzeće želi primjenjivati odredbu za MSP-ove samo u državi članici poslovnog nastana (domaća razina), samo u jednoj ili više drugih država članica (prekogranična razina) ili i u državi članici poslovnog nastana i u jednoj ili više drugih država članica (prekogranična razina).

Izuzeće od plaćanja PDV-a u okviru odredbe za MSP-ove primjenjuje se samo na isporuke robe i usluga (izlazne transakcije) koje obavlja malo poduzeće. Kupnje (ulazne transakcije) koje obavlja malo poduzeće nisu obuhvaćene odredbom za MSP-ove. Stoga se može dogoditi da malo poduzeće koje primjenjuje odredbu za MSP-ove na svoje isporuke robe i usluga mora ispuniti i obveze u pogledu PDV-a u okviru standardnog sustava PDV-a za obavljene kupnje. Može se dogoditi i da malo poduzeće obavlja isporuke koje su izuzete iz odredbe za MSP-ove i isporuke koje ona obuhvaća. Dok će se odredba za MSP-ove primjenjivati na isporuke obuhvaćene posebnom odredbom, standardni sustav PDV-a primjenjivat će se na isporuke isključene iz posebne odredbe. Stoga standardni sustav PDV-a i odredba za MSP-ove mogu koegzistirati u istoj nadležnosti.

6.1. Transakcije koje dovode do obveze upisa u registar obveznika PDV-a

Transakcije koje dovode do obveze upisa u registar PDV-a te prijave i plaćanja PDV-a su:

- stjecanje robe koja podliježe PDV-u unutar Zajednice
- uvoz robe
- kupnja usluga za koje je malo poduzeće obvezno platiti PDV (prijenos porezne obveze) ⁽¹¹¹⁾
- isporuke usluga na teritoriju druge države članice za koje PDV plaća isključivo primatelj (iako možda ne postoji PDV koji treba platiti).

⁽¹¹¹⁾ Članak 196. Direktive o PDV-u.

Primjer 49

Malo poduzeće ima poslovni nastan u državi članici poslovnog nastana i isporučuje robu potrošačima koji se nalaze isključivo u toj državi članici. Primjenjuje domaću odredbu za MSP-ove. Kako bi obavilo te isporuke, malo poduzeće kupuje robu i usluge od dobavljača s poslovnim nastanom u državi članici poslovnog nastana i od dobavljača s poslovnim nastanom u drugim državama članicama.

Transakcije obuhvaćene domaćom odredbom za MSP-ove

Isporuke robe potrošačima koji se nalaze u državi članici poslovnog nastana obuhvaćene su odredbom za MSP-ove i izuzete su od plaćanja PDV-a⁽¹¹²⁾. To su izlazne transakcije.

Transakcije obuhvaćene standardnim sustavom PDV-a

Kupnja robe od dobavljača s poslovnim nastanom u drugim državama članicama (stjecanje robe unutar Zajednice) i kupnja usluga od dobavljača s poslovnim nastanom u drugim državama članicama obuhvaćene su standardnim sustavom PDV-a jer je riječ o ulaznim transakcijama. Za prijavu i plaćanje PDV-a za te kupnje odgovorno je malo poduzeće primjenom mehanizma zamjene obveznika plaćanja poreza. Stoga bi se malo poduzeće moralo upisati u registar obveznika PDV-a te prijaviti i platiti PDV na te kupnje u državi članici poslovnog nastana.

Budući da su njegove isporuke robe izuzete od plaćanja PDV-a u okviru odredbe za MSP-ove, malom poduzeću ne bi bilo dopušteno odbiti ulazni PDV ni na koju kupnju.

Primjer 50

Malo poduzeće ima poslovni nastan u državi članici poslovnog nastana, u kojoj je obuhvaćeno standardnim sustavom PDV-a. Dobiva broj „EX“ jer primjenjuje prekograničnu odredbu za MSP-ove u državi članici 1 i državi članici 2. Isporučuje robu krajnjim potrošačima koji se nalaze u državi članici 1. Kako bi obavilo te isporuke, kupuje neke usluge u državi članici 1 od dobavljača koji je upisan u registar obveznika PDV-a, ali nema poslovni nastan u državi članici 1.

⁽¹¹²⁾ Članak 284. Direktive o PDV-u.

Transakcije obuhvaćene prekograničnom odredbom za MSP-ove

Lokalne isporuke krajnjim potrošačima koji se nalaze u državi članici 1 izuzete su od plaćanja PDV-a⁽¹¹³⁾ jer su obuhvaćene prekograničnom odredbom za MSP-ove.

Transakcije obuhvaćene standardnim sustavom PDV-a

Isporuke obavljene u državi članici poslovnog nastana obuhvaćene su standardnim sustavom PDV-a. Malo poduzeće mora biti upisano u registar obveznika PDV-a u državi članici poslovnog nastana kako bi prijavilo i platilo PDV na isporuke obavljene u njoj.

Lokalne kupnje usluga od dobavljača koji su upisani u registar obveznika PDV-a, ali nemaju poslovni nastan u državi članici 1 obuhvaćene su standardnim sustavom PDV-a. Malo poduzeće mora se upisati u registar obveznika PDV-a⁽¹¹⁴⁾ u državi članici 1 kako bi prijavilo lokalne kupnje i obračunalo PDV⁽¹¹⁵⁾ za te kupnje u okviru mehanizma prijenosa porezne obveze. Budući da malo poduzeće primjenjuje prekograničnu odredbu za MSP-ove u državi članici 1, ono ne može odbiti ulazni PDV na svoje kupnje⁽¹¹⁶⁾ (vidjeti primjer 45).

Budući da odredba za MSP-ove nije obvezna, malo poduzeće treba procijeniti koji je režim prikladniji za njegovu gospodarsku djelatnost: standardni sustav PDV-a ili odredba za MSP-ove.

6.2. Transakcije isključene iz odredbe za MSP-ove

Kako je detaljno opisano u odjeljku 3.3.3., neke su transakcije isključene iz primjene odredbe za MSP-ove:

- isporuke koje se obavljaju povremeno⁽¹¹⁷⁾
- isporuke novih prijevoznih sredstava iz jedne države članice u drugu⁽¹¹⁸⁾
- druge transakcije koje države članice odluče isključiti iz primjene odredbe za MSP-ove⁽¹¹⁹⁾.

⁽¹¹³⁾ Članak 284. Direktive o PDV-u.

⁽¹¹⁴⁾ Članak 214. stavak 1. točka (d) Direktive o PDV-u.

⁽¹¹⁵⁾ Članak 196. Direktive o PDV-u.

⁽¹¹⁶⁾ Članak 289. Direktive o PDV-u.

⁽¹¹⁷⁾ Isporuke obuhvaćene člankom 12. Direktive o PDV-u.

⁽¹¹⁸⁾ Isporuke izvršene u skladu s uvjetima iz članka 138. stavka 1. i stavka 2. točke (a) Direktive o PDV-u.

⁽¹¹⁹⁾ Članak 283. stavak 2. Direktive o PDV-u.

Ako malo poduzeće obavlja transakcije koje su isključene iz odredbe za MSP-ove i transakcije koje su obuhvaćene posebnom odredbom, bilo bi mu dopušteno (pod uvjetom da ispunjava uvjete za to) izuzeti od plaćanja PDV-a isporuke obuhvaćene odredbom za MSP-ove, uz obvezu da se upiše u registar obveznika PDV-a i prijavi transakcije isključene iz odredbe za MSP-ove (i plati PDV-a na njih).

7. Odnos s drugim posebnim odredbama

Ovaj je odjeljak **zajednički svim razinama**, bilo da malo poduzeće želi primjenjivati odredbu za MSP-ove samo u državi članici poslovnog nastana (domaća razina), samo u jednoj ili više drugih država članica (prekogranična razina) ili i u državi članici poslovnog nastana i u jednoj ili više drugih država članica (prekogranična razina).

7.1. Odnos između odredbe za MSP-ove i sustava „sve na jednom mjestu”

Sustav „sve na jednom mjestu” je elektronički sustav koji poreznim obveznicima, kao što su mala poduzeća, omogućuje da PDV koji duguju u svim državama članicama EU-a prijave i plate u jednoj državi članici: državi članici u kojoj poduzeće ima poslovni nastan.

Sustav „sve na jednom mjestu” obuhvaća sljedeće isporuke:

- isporuke usluga unutar Zajednice krajnjim potrošačima u EU-u (uključujući telekomunikacijske usluge, usluge emitiranja i elektroničke usluge)
- prodaju robe na daljinu unutar Zajednice krajnjim potrošačima u EU-u
- isporuke robe krajnjim potrošačima u EU-u na domaćem tržištu koje obavlja dobavljač (¹²⁰).

7.1.1. Mogućnost koegzistiranja odredbe za MSP-ove i sustava „sve na jednom mjestu” za Uniju

Odredba za MSP-ove i sustav „sve na jednom mjestu” za Uniju mogu koegzistirati. Malo poduzeće koje ispunjava zahtjeve može izuzeti od PDV-a svoje isporuke u okviru odredbe za MSP-ove obavljene u državi članici poslovnog nastana (¹²¹) i/ili u drugim državama članicama izuzeća te istodobno biti registrirano u sustavu „sve na jednom mjestu” za Uniju i prijavljivati isporuke obavljene u državama članicama u kojima ne primjenjuje odredbu za MSP-ove, kako je prikazano u nastavku. Međutim, nije moguće istodobno

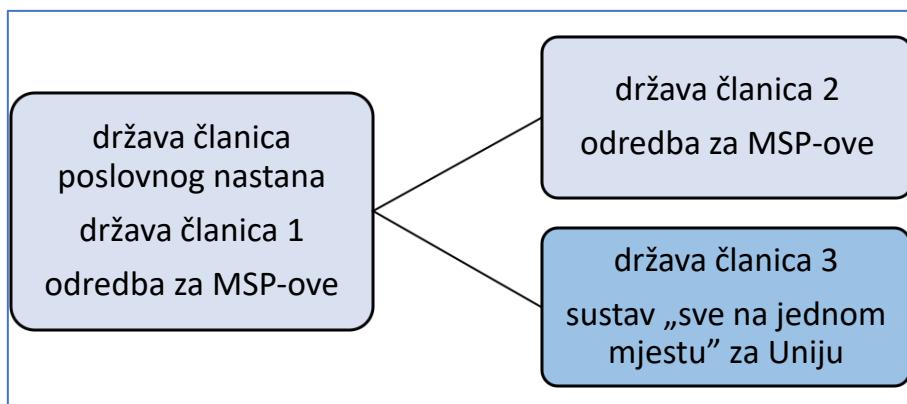
(¹²⁰) Članak 14.a stavak 2. Direktive o PDV-u.

(¹²¹) Država članica poslovnog nastana je država članica u kojoj malo poduzeće ima sjedište gospodarske djelatnosti.

primjenjivati odredbu za MSP-ove i sustav „sve na jednom mjestu” za Uniju u istoj nadležnosti.

Primjer 51

Malo poduzeće obavlja gospodarske djelatnosti u državi članici poslovnog nastana (država članica 1), u državi članici 2 i u državi članici 3. Ne obavlja gospodarsku djelatnost u drugim državama članicama. Primjenjuje prekograničnu odredbu za MSP-ove u državi članici poslovnog nastana i u državi članici 2, ali ne i u državi članici 3.

Slika 55: Odredba za MSP-ove i sustav „sve na jednom mjestu”

U ovom scenariju malo poduzeće može primijeniti sustav „sve na jednom mjestu” za Uniju u državi članici 3 kako bi prijavilo i platilo PDV na isporuke obavljene u toj državi članici jer u njoj ne primjenjuje prekograničnu odredbu za MSP-ove. Prijavu u sustavu „sve na jednom mjestu” morat će podnijeti u državi članici poslovnog nastana i trebala bi obuhvaćati samo isporuke obavljene u državi članici 3.

Malo poduzeće primjenjuje prekograničnu odredbu za MSP-ove u državi članici 1 i državi članici 2, pa su isporuke u te dvije države članice izuzete od plaćanja PDV-a. Malo poduzeće mora podnijeti tromjesečno izješće u državi članici poslovnog nastana koje će obuhvaćati njegov promet u svih 27 država članica, uključujući državu članicu 3. Za države članice u kojima malo poduzeće nema gospodarsku djelatnost treba prijaviti promet jednak nuli („0”).

7.1.2. Prodaja robe i telekomunikacijskih usluga, usluga emitiranja i elektroničkih usluga potrošačima na daljinu: mjesto isporuke

Mjesto isporuke robe i usluga određuje u kojoj državi članici malo poduzeće treba prijaviti isporuke. U slučaju prodaje robe i telekomunikacijskih usluga, usluga emitiranja i elektroničkih usluga potrošačima na daljinu opće mjesto isporuke je na odredištu,

odnosno u državi članici u kojoj se nalazi krajnji potrošač. Međutim, mjesto isporuke mogla bi biti država članica poslovnog nastana dobavljača ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti (¹²²):

- a) dobavljač ima poslovni nastan samo u jednoj državi članici (odnosno nema stalni poslovni nastan u drugoj državi članici) i
- b) godišnji promet od prodaje robe i telekomunikacijskih usluga, usluga emitiranja i električnih usluga na daljinu ne prelazi 10 000 EUR u tekućoj kalendarskoj godini i prethodnoj kalendarskoj godini i
- c) dobavljač nije registriran u sustavu „sve na jednom mjestu” niti se odlučio za oporezivanje na odredištu.

Cilj je tablice u nastavku pružiti praktične informacije, s pomoću primjera, o mjestu isporuke za prodaju robe i telekomunikacijskih usluga, usluga emitiranja i električnih usluga potrošačima na daljinu.

Scenariji	Oporezivanje u državi članici poslovnog nastana (¹²³) (država članica 1)	Oporezivanje na odredištu (država članica 2)
<p>Scenarij 1:</p> <p>Malo poduzeće ima poslovni nastan u državi članici 1 i na daljinu prodaje robu i obavlja isporuke telekomunikacijskih usluga, usluga emitiranja i električnih usluga potrošačima koji se nalaze u državi članici 2. Njegov promet ne prelazi 10 000 EUR i nije registrirano u sustavu „sve na jednom mjestu” niti se odlučilo za oporezivanje na odredištu.</p> <p>U ovom scenariju isporuke potrošačima u državi članici 2 obavljaju se u državi članici 1 (država članica poslovnog nastana malog poduzeća). Ako malo poduzeće primjenjuje odredbu za MSP-ove u državi članici 1, sve su te isporuke izuzete od PDV-a i trebalo bi ih uključiti u godišnji promet MSP-a u državi članici 1.</p>	da	ne

(¹²²) Članak 59.c Direktive o PDV-u.

(¹²³) Članak 59.c Direktive o PDV-u.

<p>Scenarij 2:</p> <p>Malo poduzeće ima poslovni nastan u državi članici 1 i na daljinu prodaje robu i obavlja isporuke telekomunikacijskih usluga, usluga emitiranja i elektroničkih usluga potrošačima koji se nalaze u državi članici 2. Njegov promet prelazi 10 000 EUR i nije registrirano u sustavu „sve na jednom mjestu”.</p> <p>U ovom scenariju isporuke potrošačima koji se nalaze u državi članici 2 obavljaju se u državi članici 2 (odredište). Ako malo poduzeće primjenjuje prekograničnu odredbu za MSP-ove u državi članici 2, isporuke bi bile izuzete od plaćanja PDV-a te bi ih u tromjesečnim izvješćima koja se podnose u državi članici 1 trebalo uključiti u godišnji promet MSP-a u državi članici 2.</p> <p>Ako MSP ne primjenjuje prekograničnu odredbu za MSP-ove u državi članici 2, isporuke bi se oporezivale i prijavile u nacionalnoj prijavi PDV-a u državi članici 2 u skladu s pravilima standardnog sustava PDV-a jer MSP nije registriran u sustavu „sve na jednom mjestu”.</p>	ne	da
<p>Scenarij 3:</p> <p>Malo poduzeće ima poslovni nastan u državi članici 1 i na daljinu prodaje robu i obavlja isporuke telekomunikacijskih usluga, usluga emitiranja i elektroničkih usluga potrošačima koji se nalaze u državi članici 2. Njegov promet ne prelazi 10 000 EUR, ali registrirano je u sustavu „sve na jednom mjestu”.</p> <p>U ovom scenariju prethodno navedene isporuke obavljaju se u državi članici 2 (odredište). Budući da je malo poduzeće registrirano u sustavu „sve na jednom mjestu”, isporuke obavljene u državi članici 2 trebalo bi navesti u prijavi u sustavu „sve na jednom mjestu”.</p> <p>Ako malo poduzeće želi primjenjivati prekograničnu odredbu za MSP-ove u državi članici 2, sustav „sve na jednom mjestu” više se ne bi primjenjivao na državu članicu 2. U okviru</p>	ne	da

odredbe za MSP-ove isporuke obavljene u državi članici 2 bile bi izuzete od plaćanja PDV-a te bi ih u tromjesečnim izvješćima MSP-a trebalo uključiti u promet države članice 2.		
<p>Scenarij 4:</p> <p>Malo poduzeće ima poslovni nastan u državi članici 1 i na daljinu prodaje robu i obavlja isporuke telekomunikacijskih usluga, usluga emitiranja i elektroničkih usluga potrošačima koji se nalaze u državi članici 2. Njegov promet ne prelazi 10 000 EUR, ali odabralo je oporezivanje na odredištu.</p> <p>U ovom scenariju prethodno navedene isporuke obavljaju se u državi članici 2. Ako malo poduzeće primjenjuje prekograničnu odredbu za MSP-ove u državi članici 2, isporuke bi bile izuzete od PDV-a te bi ih u tromjesečnim izvješćima MSP-a trebalo uključiti u promet u državi članici 2. Ako malo poduzeće umjesto toga želi primjenjivati sustav „sve na jednom mjestu”, isporuke ne mogu biti izuzete od plaćanja PDV-a i trebalo bi ih navesti u prijavi u sustavu „sve na jednom mjestu” koja se podnosi u državi članici 1.</p>	ne	da

Slika 56: Prodaja robe i obavljanje isporuka telekomunikacijskih usluga, usluga emitiranja i elektroničkih usluga krajnjim potrošačima na daljinu

7.1.3. Odredba za MSP-ove i sustav „sve na jednom mjestu” za Uniju: scenariji slučajeva

Scenarij 1:

Malo poduzeće ima sjedište poslovanja u državi članici 1. Prodaje knjige i e-knjige krajnjim potrošačima u državi članici 1 i državi članici 2, **u kojoj ima stalni poslovni nastan**. Osim toga, pruža usluge tiskanja kupcu s poslovnim nastanom u državi članici 1.

U godini G njegov godišnji promet od prodaje knjiga i e-knjiga na domaćem tržištu iznosi 15 000 EUR u državi članici 1. Njegov godišnji promet od prodaje na daljinu i obavljanja isporuka e-usluga iznosi 9500 EUR u državi članici 2. Godišnji promet od usluga tiskanja iznosi 20 000 EUR u godini G i 40 000 EUR u godini G – 1. Godišnji prag za primjenu odredbe za MSP-ove u državi članici 1 iznosi 85 000 EUR, a u državi članici 2 70 000 EUR.

a) Koje je mjesto isporuke za obavljanje tih isporuka?

Prodaja knjiga i e-knjiga potrošačima u državi članici 1 te pružanje usluga tiskanja kupcu s poslovnim nastanom u državi članici 1 odvijaju se u državi članici 1.

Budući da malo poduzeće ima stalni poslovni nastan u državi članici (država članica 2) koja nije njegova država članica poslovnog nastana (država članica 1), odredba iz članka 59.c (oporezivanje u državi članici poslovnog nastana) ne može se primjenjivati na prodaju knjiga i e-knjiga potrošačima u državi članici 2. Stoga se te isporuke obavljaju u državi članici 2.

b) Može li se koristiti sustav „sve na jednom mjestu”?

Da, sustav „sve na jednom mjestu” može se koristiti **samo** za prijavu prodaje knjiga potrošačima u državi članici 2 (prodaja robe na daljinu). Prodaja e-knjiga potrošačima u državi članici 2 (e-usluge) morala bi se prijaviti u nacionalnoj prijavi PDV-a u državi članici 2 zbog stalnog poslovnog nastana u toj državi članici (¹²⁴).

Sustav „sve na jednom mjestu” ne primjenjuje se ni na isporuke knjiga i e-knjiga krajnjim potrošačima u državi članici 1 ni na usluge tiskanja kupcima s poslovnim nastanom u državi članici 1. Te isporuke moraju biti uključene u nacionalnu prijavu PDV-a u državi članici 1.

c) Može li malo poduzeće primjenjivati domaću odredbu za MSP-ove?

Ako malo poduzeće ispunjava uvjete za primjenu odredbe za MSP-ove u državi članici 1, može primjenjivati domaću odredbu u njoj.

U ovom scenariju isporuke knjiga i e-knjiga potrošačima koji se nalaze u državi članici 1 te usluge tiskanja kupcima s poslovnim nastanom u državi članici 1 bile bi izuzete od plaćanja PDV-a. Njegove obveze izvješćivanja (ako postoje) ovisile bi o pravilima koja se primjenjuju u državi članici 1 (vidjeti internetski portal za MSP-ove).

Isporuke knjiga i e-knjiga potrošačima u državi članici 2 ne bi bile obuhvaćene domaćom odredbom za MSP-ove jer se mjesto isporuke nalazi u državi članici 2.

(¹²⁴) Članak 369.b točka (c) Direktive o PDV-u.

- d) *Može li malo poduzeće primjenjivati prekograničnu odredbu za MSP-ove samo u državi članici 2?*

Malo poduzeće moglo bi primjenjivati prekograničnu odredbu za MSP-ove u državi članici 2 samo ako ispunjava uvjete (vidjeti odjeljak 4.) i ako odjavi svoj stalni poslovni nastan u državi članici 2 u svrhu PDV-a.

Ako malo poduzeće ispunjava uvjete za primjenu prekogranične odredbe za MSP-ove u državi članici 2, isporuke knjiga i e-knjiga potrošačima koji se nalaze u državi članici 2 bile bi izuzete od PDV-a. O svim isporukama izvršenima u svih 27 država članica trebalo bi izvješćivati u tromjesečnim izvješćima MSP-a koja se trebaju dostaviti u državi članici 1.

Ako malo poduzeće primjenjuje prekograničnu odredbu za MSP-ove u državi članici 2, sustav „sve na jednom mjestu“ ne može se primijeniti na državu članicu 2. Budući da su isporuke u državi članici 2 izuzete od plaćanja PDV-a, ne bi ih trebalo navesti u prijavi u sustavu „sve na jednom mjestu“.

Prodaja knjiga i e-knjiga potrošačima u državi članici 1 te usluge tiskanja kupcima u državi članici 1 oporezivale bi se prema standardnom sustavu PDV-a i prijavile u nacionalnoj prijavi PDV-a u toj državi članici.

- e) *Može li MSP primjenjivati prekograničnu odredbu za MSP-ove u državi članici 1 i državi članici 2?*

Malo poduzeće može primjenjivati prekograničnu odredbu za MSP-ove u državi članici 1 i državi članici 2 samo ako ispunjava uvjete (vidjeti odjeljak 4.) i ako odjavi svoj stalni poslovni nastan u državi članici 2 u svrhu PDV-a.

U ovom bi scenariju sve isporuke u državi članici 1 i državi članici 2 bile izuzete od plaćanja PDV-a. Isporuke knjiga i e-knjiga potrošačima u državi članici 1 i usluge tiskanja kupcu s poslovnim nastanom u državi članici 1 trebalo bi uključiti u promet u državi članici 1 u tromjesečnom izvješću MSP-a.

Isporuke knjiga i e-knjiga potrošačima u državi članici 2 trebalo bi uključiti u promet u državi članici 2.

Ako se malo poduzeće odluči za primjenu odredbe za MSP-ove, sustav „sve na jednom mjestu“ ne može se primijeniti na državu članicu 2. Budući da su isporuke u državi članici 2 izuzete od plaćanja PDV-a, te isporuke ne bi trebalo navesti u prijavi u sustavu „sve na jednom mjestu“.

Scenarij 2:

Malo poduzeće ima sjedište poslovanja u državi članici 1. Prodaje knjige i e-knjige krajnjim potrošačima u državi članici 1 i državi članici 2, **u kojoj nema stalni poslovni nastan**. Osim toga, pruža usluge tiskanja kupcu s poslovnim nastanom u državi članici 1.

U godini G njegov godišnji promet od domaće prodaje i isporuke e-usluga iznosi 15 000 EUR u državi članici 1. Njegov godišnji promet od prodaje na daljinu i obavljanja isporuka e-usluga iznosi 9500 EUR u državi članici 2. Godišnji promet od usluga tiskanja iznosi 20 000 EUR u godini G i 40 000 EUR u godini G – 1. Godišnji prag za primjenu odredbe za MSP-ove u državi članici 1 iznosi 85 000 EUR, a u državi članici 2 70 000 EUR.

a) *Koje je mjesto isporuke za obavljanje tih isporuka?*

Prodaja knjiga i e-knjiga potrošačima u državi članici 1 te usluge tiskanja kupcu s poslovnim nastanom u državi članici 1 odvijaju se u državi članici 1.

Budući da malo poduzeće nema stalni poslovni nastan u državi članici (država članica 2) koja nije njegova država članica poslovnog nastana (država članica 1), odredba iz članka 59.c Direktive o PDV-u (oporezivanje u državi članici poslovnog nastana) primjenjivala bi se na prodaju knjiga i e-knjiga potrošačima u državi članici 2. Stoga bi se isporuke mogle odvijati u državi članici 1 (vidjeti sliku 56, scenarij 1).

b) *Može li se koristiti sustav „sve na jednom mjestu“?*

Ako se primjenjuje članak 59.c Direktive o PDV-u, mjesto isporuke knjiga i e-knjiga koje se prodaju potrošačima u državi članici 2 bilo bi država članica 1 (država članica poslovnog nastana). Država članica 1 ujedno će biti mjesto isporuke za prodaju knjiga i e-knjiga potrošačima u državi članici 1 te za usluge tiskanja koje se isporučuju kupcu s poslovnim nastanom u državi članici 1.

U ovom se scenariju ne može primijeniti sustav „sve na jednom mjestu“. Sve isporuke trebalo bi prijaviti u nacionalnoj prijavi PDV-a u državi članici 1.

Ako se malo poduzeće odluči za oporezivanje na odredištu (slika 56, scenarij 4), prodaja knjiga i e-knjiga potrošačima u državi članici 2 odvijat će se u državi članici 2. Sustav „sve na jednom mjestu“ mogao bi se primjenjivati na te isporuke. One bi se morale navesti u prijavi u sustavu „sve na jednom mjestu“ koja se podnosi u državi članici 1.

Prodaja knjiga i e-knjiga potrošačima u državi članici 1 te usluge tiskanja kupcu u državi članici 1 i dalje bi se odvijale u toj državi članici i trebalo bi ih navesti u nacionalnoj prijavi PDV-a u državi članici 1, osim ako MSP primjenjuje odredbu za MSP-ove u toj državi članici.

c) *Može li malo poduzeće primjenjivati samo domaću odredbu za MSP-ove?*

Ako se primjenjuje članak 59.c Direktive o PDV-u (oporezivanje u državi članici poslovnog nastana) i ako malo poduzeće ispunjava uvjete za primjenu domaće odredbe za MSP-ove (vidjeti odjeljak 3.), domaća odredba za MSP-ove može se primjenjivati na sve isporuke: isporuke knjiga i e-knjiga potrošačima u državi članici 1, usluge tiskanja kupcu u državi članici 1 te isporuke knjiga i e-knjiga potrošačima u državi članici 2. Sve te isporuke bile bi izuzete od plaćanja PDV-a. Obvezne usklađivanja malog poduzeća u državi članici 1 ovisile bi o pravilima koja je utvrdila ta država članica.

Ako MSP primjenjuje oporezivanje na odredištu, izuzeće od plaćanja PDV-a u okviru domaće odredbe za MSP-ove obuhvaćalo bi samo isporuke knjiga i e-knjiga potrošačima u državi članici 1 te usluge tiskanja kupcu u državi članici 1.

d) *Može li malo poduzeće primjenjivati prekograničnu odredbu za MSP-ove u državi članici 2?*

Ako se malo poduzeće odluči za oporezivanje prodaje na odredištu, prekogranična odredba za MSP-ove može se primjenjivati samo na isporuke knjiga i e-knjiga potrošačima koji se nalaze u državi članici 2. Te bi isporuke bile izuzete od plaćanja PDV-a i trebalo bi ih prijaviti u tromjesečnim izvješćima koja se podnose u državi članici 1.

e) *Može li malo poduzeće primjenjivati prekograničnu odredbu za MSP-ove u državi članici 1 i državi članici 2?*

Ako se primjenjuje članak 59.c Direktive o PDV-u (oporezivanje u državi članici poslovnog nastana), prekogranična odredba za MSP-ove ne može se primjenjivati.

Ako se MSP odluči za oporezivanje prodaje na odredištu, pogledajte prethodno naveden odgovor u točki d).

7.2. Odnos odredbe za MSP-ove i sustava „sve na jednom mjestu” za uvoz

Odredba za MSP-ove i sustav „sve na jednom mjestu” za uvoz **međusobno se isključuju**.

Naime, samo mala poduzeća koja imaju sjedište gospodarske djelatnosti u državi članici ispunjavaju uvjete za primjenu odredbe za MSP-ove.

Kako bi se izbjegao rizik od dvostrukog neoporezivanja (¹²⁵), porezni obveznik koji koristi izuzeće u okviru odredbe za MSP-ove morao bi se isključiti iz te odredbe kako bi mogao koristiti sustav „sve na jednom mjestu” za uvoz. Naime, identifikacijski broj u sustavu „sve na jednom mjestu” za uvoz omogućuje uvoz robe koja ne prelazi 150 EUR izuzet od plaćanja PDV-a u **bilo kojoj** državi članici (čak i u državi članici u kojoj bi MSP mogao koristiti odredbu za MSP-ove) iako nije dopušteno uvoziti robu u EU bez naplate PDV-a u bilo kojoj fazi.

7.3. Odredba za MSP-ove i paušalna odredba za poljoprivrednike

Paušalna odredba za poljoprivrednike (¹²⁶) posebna je odredba koju države članice mogu primjenjivati ako je vjerojatno da će primjena standardnih pravila o PDV-u na poljoprivrednike izazvati poteškoće.

Odredba za MSP-ove i paušalna odredba za poljoprivrednike ne mogu se preklapati. Paušalna odredba za poljoprivrednike alternativa je odredbi za MSP-ove, ali je i dalje usmjerena samo na male poljoprivrednike (¹²⁷).

7.4. Odredba za MSP-ove, odredba za putničke agente i odredba za rabljenu robu

U okviru odredbe za rabljenu robu (¹²⁸) PDV se izračunava na temelju marže. Pitanje je može li se pri određivanju primjenjivosti odredbe za MSP-ove na temelju izračuna prometa (¹²⁹) osloniti na promet ostvaren u okviru odredbe za rabljenu robu, s obzirom na to da se on izračunava isključivo na temelju ostvarene razlike u cijeni. Na to je pitanje odgovorio Sud Europske unije (Sud EU-a), koji je potvrđio (¹³⁰) da su odredbe autonomne i da, iako je odredba za MSP-ove namijenjena podupiranju osnivanja, djelatnosti i

(¹²⁵) Pogledajte stranicu 21. [Vodiča o sustavu „sve na jednom mjestu”](#).

(¹²⁶) Članci od 295. do 305. Direktive o PDV-u.

(¹²⁷) Sud EU-a, presuda od 12. listopada 2017., *Shields & Sons Partnership*, C-262/16, EU:C:2017:756, t. 33.

(¹²⁸) Članci od 311. do 343. Direktive o PDV-u.

(¹²⁹) Na temelju članka 288. prvog stavka točke 1. Direktive o PDV-u.

(¹³⁰) Sud EU-a, presuda od 29. srpnja 2019., *B (promet preprodavatelja rabljenih vozila)*, C-388/18, EU:C:2019:642.

konkurentnosti malih poduzeća, ona ne bi smjela omogućiti većim poduzećima da steknu neopravданu konkurentsku prednost. Stoga bi se promet prema Sudu EU-a trebao izračunati na temelju svih iznosa (bez PDV-a) koji su primljeni ili će biti primljeni, a da se pritom ne umanjuje za plaćene iznose kao što bi to bio slučaj da se umjesto toga koristila razlika u cijeni. To je važno za odredbu za rabljenu robu, ali jednako tako i za odredbu za putničke agente (¹³¹), koja se također oporezuje na temelju razlike u cijeni.

7.5. Odredba za MSP-ove i odredba za investicijsko zlato

Odredba za investicijsko zlato (¹³²) obvezna je odredba koju države članice moraju primjenjivati. Njome se predviđa izuzeće s pravom na odbitak.

Može doći do preklapanja, ali samo ako se porezni obveznik bavi i djelatnostima koje nisu obuhvaćene odredbom za investicijsko zlato. Promet bi se trebao izračunati na temelju svih iznosa (bez PDV-a) koji su primljeni ili će biti primljeni. Kao i kod drugih izuzetih transakcija s pravom na odbitak trebalo bi uključiti i iznose proizašle iz transakcija obuhvaćenih odredbom za investicijsko zlato.

(¹³¹) Članci od 306. do 310. Direktive o PDV-u.

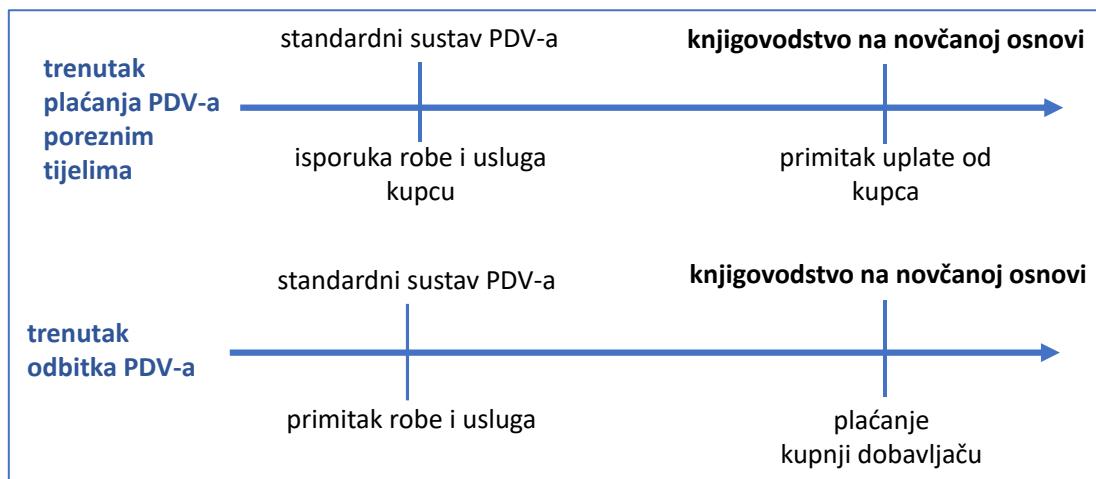
(¹³²) Članci od 344. do 356. Direktive o PDV-u.

8. Knjigovodstvo na novčanoj osnovi

Kako bi se pomoglo malim poduzećima koja nailaze na poteškoće pri plaćanju PDV-a nadležnom poreznom tijelu jer još nisu primila uplate od svojih klijenata, države članice mogu u okviru neobvezne odredbe poreznim obveznicima dozvoliti primjenu knjigovodstva PDV-a na novčanoj osnovi. Ta neobvezna odredba za knjigovodstvo na novčanoj osnovi dostupna je samo poreznim obveznicima čiji godišnji promet nije viši od određenog praga.

Prema novom pravilu taj se prag povećava s 500 000 EUR na 2 000 000 EUR ili protuvrijednost tog iznosa u nacionalnoj valuti te se ukida obveza država članica da se savjetuju s Odborom za PDV prije utvrđivanja praga iznad 500 000 EUR.

Primjena te neobvezne odredbe ostaje ista: u članku 66. točki (b) Direktive o PDV-u državama članicama dopušta se da odrede da obveza obračuna PDV-a nastaje, u vezi s određenim transakcijama ili određenim kategorijama poreznih obveznika, „ne kasnije od vremena primitka plaćanja”. U skladu s tom odredbom porezni obveznici mogu odbiti PDV tek kad plate svojim isporučiteljima, kako je navedeno u članku 167.a Direktive o PDV-u.

Slika 57: Standardni sustav PDV-a u odnosu na knjigovodstvo na novčanoj osnovi

Prilog – Funtcioniranje progresivne porezne olakšice

Progresivna porezna olakšica više se ne primjenjuje od 1. siječnja 2025.

U informativne svrhe, progresivna porezna olakšica funkcioniра tako da se olakšica postupno smanjuje kako se promet povećava sve dok se ne dosegne prag koji utvrđuje svaka država članica. Pragovi se razlikuju među pojedinim državama članicama i mogu se primjenjivati određeni uvjeti. Mala poduzeća koja koriste tu odredbu trebaju se upisati u registar obveznika PDV-a i podnosi prijave PDV-a.

Porezna olakšica za mala poduzeća može se smatrati oblikom poreznog odbitka za porezne obveznike koji su upisani u registar obveznika PDV-a i čija je godišnja neto prodaja manja od praga koji utvrđuje svaka država članica. Na primjer, ako država članica A primjenjuje godišnji prag od 50 000 EUR, olakšica bi se primjenjivala kako slijedi:

- Ako godišnja neto prodaja poreznog obveznika iznosi 20 000 EUR ili manje, poreznom obvezniku bit će vraćen cijeli iznos PDV-a koji ispunjava uvjete za olakšicu.
- Ako godišnja neto prodaja poreznog obveznika iznosi više od 20 000 EUR, ali manje od 50 000 EUR, porezni obveznik dobit će djelomičnu poreznu olakšicu.

Publications Office
of the European Union